

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:94 • 13 Mart '99 • 5 DM

Sermaye düzeninin bahar sendromu:

- ✓ Metropollerde fiili sıkıyönetim...
- ✓ Emekçi semtlerine terör ve abluka...
- ✓ Binlerce gözaltı, yüzlerce tutuklama...
- ✓ İşkence tezgahları gece-gündüz çalışıyor...
- ✓ Sendikacı Süleyman Yeter işkencede katledildi...
- ✓ Kirli savaş mediasından yalan ve iftira kampanyası...

**Newroz'da ve 1 Mayıs'ta
Bahar'ı kazanmak için ileri!...**

İÇİNDEKİLER

Newroz'da ve 1 Mayıs'ta Devrimci Baharı kazanalım!.....	3
Emperyalist köleliğe karşı mücadeleye!.....	6
İMF reçetelerini yırtmalk için alanlara	14
Yeni satış sözleşmelerine izin vermeyelim!.....	15
TKİP Belgeleri: Parti programı üzerine ön tartışmalar/10	
Emperyalizm ve proleter devrimler çağı(Orta Sayfa). .	16-21
Son bulan bir hayal:	
"Yeni Dünya Düzeni"	26

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:94 • 13 Mart 1999

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçınbaş
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sihhiye/ANKARA Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19Cumhuriyet Mahallesi Aytaç Sokak Çarşıbaşı İşhanı
No: 303/KAYSERİ Tel: 0 (352) 221 04 31Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA Tel: 0 (224) 223 65 39Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1/KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK Tel: 0 (372) 252 25 92Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.
No: 40 İZMİRHürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı
No: 61 NİĞDE

Devrimci baharı kazanmak için ileri!

8 Mart gözüaltı ve tutuklamalarının ardından, Gazi direnişinin yıldönümü de, daha gün sonlanmadan, bine yakın gözüaltına tanık oldu. Gazi Mahallesi başta olmak üzere, pek çok emekçi semtinin geceyi de polis terörü altında geçireceği, akşamın ilk saatlerinde medyadan duyuruldu.

Gözüaltına alınan yüzlerce insan içinde gazetemiz çalışanları da bulunuyor.

Sistemin bu yıl Devrimci Bahar'ı daha planlı bir hazırlıkla karşılamak istediği açıktı. "Hiçbir gösteriye izin verilmeyecek" türünden açıklamalar salt bir göz korkutmayı ifade etmiyor, bu yöndeki plan ve hazırlıkları da ortaya koyuyordu. Fakat son saldırı gösterdi ki, sistem, özellikle 4 yıl evvel Gazi'de yaşadığı bozgunu bir türlü hazmedememiştir. İstanbul'un neredeyse tüm emekçi semtlerinde fiili sıkıyönetim uygulayarak, 30 bin polisini, panzerlerini, helikopterlerini, köpeklerini seferber ederek, medyasından tehditler savurarak ve nihayet bine yakın insanı gözüaltına

olarak, korkusunu yenmeye, bozgununu unutmaya/unutturmaya çalışmıştır. Ancak boşuna! Tarih bir kez yaşıyor ve bir kez yazılıyor. '99'da kitlesel yürüyüş ve gösterinin engellenmesi, '95'te yaşananları zerre kadar etkilemiyor. Gazi'nin barikat ruhu her an, her yerde karşılarına dikilebilir. Bunu biliyorlar ve "varoşlarında dolaşan bu hayalet"ten duydukları korkuyla bir kat daha saldırganlaşıyorlar. 8 Mart'ı engellemek için yüzlerce gözüaltı, onlarca

tutuklamaya girişmişlerdi, engelleyemedikleri gibi, kitleyi yıldırımalarına da yetmedi bu yasaklar,baskı ve terör. Hemen ardından Gazi için ayağa kalktı kitleler. Bu kez gözüaltılarının sayısı bine yaklaştı. Yarın 16 Mart var, 21 Mart var ,1 Mayıs var. Ve bütün bir Bahar var. örgütlenmek ve Devrimci Bahar'ı kazanmak için, sistemin kabusunu gerçeğe dönüştürmek için ileri!

H. FIRAT

Demokrasi, Devrim ve Oportünizm

**Gazetene sahip çık!
Abone ol! Abone bul!**

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL
1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL
Yurt dışı 200 DM Yurt dışı 400 DM
Fatma ÜNSAL adına, * Yapı Kredi Bankası

İSTABUL/Aksaray Şb.
*TL için :0079219-2 DM için:3002991-8 No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.
* İş Bankasıİstanbul/Aksaray Şb.
-DM için :1002 30100 1051039 No'lu hesaba yatırdım.

Sosyalizm Yolunda

Abone
Formu

Kızıl Bayrak

E K S E N Y A Y I N C I L I K

Newroz'da ve 1 Mayıs'ta Bahar'ı kazanalım!

Düzen zulmü kanıksatmayı ancak bir süre için başarabiliyor. Emekçiler, çürüyen sermaye düzeninin kendilerine karşı çeteleşen devletin zulmü karşısında bir zaman sinip sussalar da, bir yerden sonra buna da alışmaya ve aşmaya başlıyorlar. 12 Eylül karanlığını delen ilk mücadele kıvılcımının NETAŞ'ta çakılması da, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin yine aynı koşullarda yükselmesi de bunun kanıtları. Oysa asalak sermayenin ve çürüyen düzeninin hiçbir şansı yok. Onlar zulümleriyle devrimi büyüttükçe kendi korkularını da büyötmeye mahkumlar. Çünkü gericilikleri yalnızca bir çürüme ve kokuşmayı, bir yokoluşu işaretliyor. Korkularını böylesine büyüten de bu kaçınılmaz sonudur.

Türkiye'de Mart-Mayıs süreci yıllardır rejimin korkularını depreştiren bir şekilde geçiyor. Devrimci bahar adını da böyle haketti. Aynı sürecin düzen cephesindeki adı ise "kritik bahar"! Kendileri tarafından koyulan bu ad, sistemin durumunu ve ruhhalini çok iyi tanımlıyor.

Fakat bu bahar sermaye devleti durumunu daha da kritikləştiren bir "eylem" gerçekleştirdi. Öcalan'a yönelik uluslararası komployla Devrimci Bahar'dan duydukları korkuya bir yenisi daha eklendi. Öcalan'a yönelik komplo'nun Kürt halkının kitlesel protestolarına yolaçması korkusu bu.

İkisi birarada, sistemi olağanüstü önlemler almaya yöneltti. Kürdistan bir yana (bu ülke zaten yıllardır kirli bir savaş altında inletiliyor), Batı'nın metropollerinde adı konulmamış bir sıkıyönetim uygulanmaya başlandı. Gerekli-gereksiz, uydurma gerekçelerle veya hiç gerekçesiz insanlar kitleler halinde gözaltına alındılar, tutuklandılar, hatta Süleyman Yeter örneğinde olduğu gibi, alenen katledildiler.

Baharın ilk devrimci yıldönümü 8 Mart'tı. Ve devlet 8 Mart'ı, İstanbul ve çevresinde bölge valilerinin konuya ilişkin toplantıda aldıkları saldırı kararları, emniyet müdürlerinin "hiçbir gösteriye izin verilmeyeceği" yollu tehditkar açıklamaları ve polisin 4-5 Mart'ta yoğunlaştırdığı gözaltı terörüyle engellenmeye çalıştı. Böylece bir yandan işçi-emekçi kadına kendi günü devrimci 8 Mart yasaklanmaya çalışılırken, diğer yandan "Dünya Kadınlar Günü" gibi ucube bir adla ve burjuva kokonaların gösterileriyle

günün anlam ve önemi karartılmaya çalışıldı. Ne var ki tüm bunlar ancak bir takım "izinli" gösterileri engelleyebildi. Örneğin İstanbul'da izin verilmediği için Kazlıçeşme mitingi yapılamadı, ama eski "Kazlıçeşme"nin militan deri işçisi kadınları, Devrimci 8 Mart'ı bugünkü mücadele alanları olan Tuzla Organize Deri Sanayii'nde, grev ve direniş çadırlarından çıkıp toplanarak kutladılar.

Baskı ve terörünün çok fazla sökmeyeceği, sadece 8 Mart'ın parçalı da olsa yaygın kutlamalarıyla değil, hemen ardından gelen Gazi yıldönümü için bir kez daha ayağa kalkılmasıyla da görüldü. Burjuva medyanın ifadesiyle, Gazi kutlamaları nedeniyle devlet İstanbul'da 30 bin kolluk görevlisini, panzerleri, helikopterleri, köpekleri ve bilumum teçhizatıyla birlikte alarma geçirmiş, Gazi ve 1 Mayıs Mahalleleri başta olmak üzere İstanbul'un tüm "kritik" semtlerinde "konuşlandırmıştı". Ama insanlar yine kitleler halinde sokaklardaydı. Düzenin hiç de boş tehditte bulunmadığını, yaygın gözaltılar yaşanacağını, hatta dün Metin Göktepe, bugün Süleyman Yeter olayında olduğu gibi cinayetten de kaçınmayacağını bildikleri halde.

Düzen zulmü kanıksatmayı ancak bir süre için başarabiliyor. Emekçiler, çürüyen sermaye düzeninin kendilerine karşı çeteleşen devletin zulmü karşısında bir zaman sinip sussalar da, bir yerden sonra buna da alışmaya ve aşmaya başlıyorlar. 12 Eylül karanlığını delen ilk mücadele kıvılcımının NETAŞ'ta çakılması da, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin yine aynı koşullarda yükselmesi de bunun kanıtları.

Oysa asalak sermayenin ve çürüyen düzeninin hiçbir şansı yok. Onlar zulümleriyle devrimi büyüttükçe kendi korkularını da büyötmeye mahkumlar. Çünkü gericilikleri yalnızca bir çürüme ve kokuşmayı, bir yokoluşu işaretliyor. Korkularını böylesine büyüten de bu kaçınılmaz sonudur.

Yerel ve uluslararası düzeyde bu kaçınılmaz sonu olabildiğince geciktirmeye yönelik aldıkları önlemler, tüm dünya halklarını birkaç yüz tekelci kapitalistin kölesi haline getirmeyi amaçlamaktadır. Uluslararası terör örgütü kontr-gerillayı bunun için yapılandırdılar. "Bağımsız" Türk devletinin ABD emperyalizmine uşakça bağımlılığı bunun ifadesidir. Irak halkı döne döne bunun için bombalanmaktadır. Örgütlerimizi bunun için dağıtıyor, sendikacıları bunun için besleyip satın alıyor, bunun için düşkünleştiriyorlar.

8 Mart'a, Gazi'ye, Newroz'a, 1 Mayıs'a bunun için saldırıyorlar...

Sistemin korkularını büyötmek Devrimci Bahar'ı yaşamak ve yaşatmaktan geçiyor. Devrim cephesinin tüm zayıflıklarına karşın düzen, bahar savaşını daha şimdiden kaybetmiştir. Fakat devrim de henüz zafere çok uzaktır. Zafere yaklaşmak, örgütlenmek ve örgütlemek mümkün olacaktır. 8 Mart ve Gazi'den ders alınmalı, Newroz ve 1 Mayıs'a daha örgütlü hazırlanılmalıdır.

Gerek düzen gerekse devrim cephesinde yaşananlar, sınıf

devrimcilerinin görevlerini de yeterli açıklıkta ortaya koyuyor. Düzenin tüm baskı ve tehditlerine, estirdiği teröre, yürüttüğü şovenist kampanyaya rağmen, azımsanmayacak sayıda insan 8 Mart ve Gazi eylemleri için sokağa çıkmıştır. Gösterilerin dağınık, değişik yerlerde ve parça parça gerçekleştirilmesi yanıltıcı olmamalıdır. Bu dağınıklığın bir nedeni polis terörüysse, bir başka ve daha önemli nedeni de örgütsüzlüktür. 8 Mart'ta, kitleleri örgütlemek bir yana, devrimciler kendi aralarında bile ciddi bir organizasyon gerçekleştirememişlerdir. Gazi'de ise daha vahim olarak, bazı devrimci gruplar reformist partilerle aynı "platform"da buluşabilmişlerdir.

Tüm bunlar biz komünistlerin önündeki ikili göreve işaret ediyor. Önümüzdeki süreçte, asıl görevimizi, kendi sınıf tabanımız olan işçi-emekçi kitleleri örgütlemeye çalışmasını ihmal etmeden, safların ayrışması ve netleşmesi için mücadeleyi sürdürmeliyiz. Özellikle Newroz, Kürt ulusal hareketinin "siyasal çözüm" yönelimi nedeniyle bulanıklığın artacağı gelişmelere gebe. Ama aynı Newroz, devrim-düzen ayrışması için de özgün anlamı olan özel bir gündür. Newroz zalimle barışın değil, zulme karşı savaşın, isyanın adıdır. Bu nedenle Newroz, yıllardır Kürt ulusal hareketinin bağrındaki devrimci damarı harekete geçiren bir işlev görmüştür. Bu aynı damar, sosyalist devrimimizin önemli bir dinamiğini, Kürt emekçi sınıflarını göstermektedir. Özellikle metropollerde Newroz, önemli oranda bu kesim üzerinden hayat bulacaktır.

Newroz'un örgütlenmesi bu nedenle komünistler için hem güncel hem de temel bir görev. Bu faaliyet hem Kürt işçi ve emekçilerine sosyalizmin temel şiarlarını taşıma, onları bu şiarlar etrafında örgütlenmeye, hem de Türk işçi-emekçiler üzerindeki şovenist etkilerin parçalanmasına hizmet etmek durumundadır. Newroz Kürt emekçi kitleleri ile sınıfsal çıkarları üzerinden yakınlaşma zeminini güçlendirebilmek bakımından önemli bir olanaştır. Etkin ve sistemli bir propaganda-ajitasyon faaliyeti ve örgütlenme çabası ile kazanılacak Newroz kutlamaları devrimci 1 Mayıs'a da güç katacaktır.

Newroz'da ve 1 Mayıs'ta baharı kazanmak için görev başında!

Kriz Yönetim Merkezi: Sermaye devletinin işçi ve emekçilere saldırı merkezi

Kriz Yönetim Merkezi'nin Türkiye'de sadece dış zorlama ve öneri ile kurulduğu düşünülmemelidir. Türkiye kapitalizminin kendi yapısal sorunlarından kaynaklı olarak böyle bir işleyiş zaten ihtiyacı ve bu uygulanıyordu da. 35-40 yıllık bunalım dönemleri ve ardarda gelen askeri darbe ve müdahaleler, Kürdistan'da yıllardır uygulanan olağanüstü hal bunun göstergeleridir. Krizle yaşamak zorunda kalan burjuvazi krizi yönetmenin yöntemlerini de uluslararası deneyimlerden çıkardığı derslerle geliştirdi. Ekonomik ve siyasal kriz Türkiye kapitalizminin yapısal sorunlarından kaynaklanmaktadır.

Sermaye devleti Kriz Yönetim Merkezi'ni 30 ilde uygulamaya sokma kararı aldı. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın yakalanmasıyla birlikte açığa çıkan kitle hareketliliği bunun bir nedeniyse, diğeri de içinde bulunduğumuz bahar sürecindeki işçi ve emekçi eylemliliğidir. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, 12 Mart Gazi, 16 Mart Beyazıt katliamlarının yıldönümleri ve 21 Mart Newroz süreci, kitlelerin birleşik devrimci eylemlilik hattının örülmesinin olanaklarını arttırmaktadır.

Demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinde önemli tarihsel günlere tanıklık eden Mart ayındaki işçi, emekçi ve gençlik hareketliliği yıllardır sermaye devletinin korkulu rüyasıdır. Yanısıra genel seçim havasının kitlelerde yarattığı politikleşme de düşünüldüğünde, Kriz Yönetim Merkezi'nin 30 ilde şubelerinin açılması ile sermaye devletinin neyi amaçladığı daha iyi anlaşılır. Toplumsal muhalefetin parçalı yapısı en iyi Mart ayı takviminden anlaşılabilir. Burjuvazinin korkusu ise bu parçalı akışın komünist ve devrimciler önderliğinde aynı kanalda buluşma olanağı ve olasılığıdır. Bursa, Kocaeli, Tekirdağ, Yalova, Çanakkale, Balıkesir, vb. gibi metropol ve sanayi illerinin de Kriz Yönetim Merkezi kapsamına alınması, kamudaki toplu sözleşmeler nedeniyle gelişecek bir işçi hareketi ve bunun diğer toplumsal muhalefet odakları ile buluşma olasılığının önünün alınması doğrultusunda bir çabanın göstergesidir. Rejim kendine yönelik gelişebilecek tüm devrimci dinamikleri bastırmanın bir yöntemi olarak Kriz Yönetim Merkezi'ni

uygulamaya sokmuştur. Urfa'da kamu emekçileri sendikalarının kapatılması, devrimci ve sosyalist dergi bürolarına baskınlar, kültür ve sanat merkezlerine, dernek vb. kitle örgütlerine saldırılar, Kriz Yönetim Merkezi'nin son dönemdeki uygulamalarının bazılarıdır.

Emperyalizme kölece bağımlılık ilişkileri içinde bulunan Türk sermaye devleti ABD'nin Ortadoğu jandarması rolünü içselleştirmiş ve pekiştirmiştir. Irak'a dönük saldırıların aldığı boyut bunun ifadesidir. ABD'nin içinde bulunduğu iktisadi-mali kriz ve dış borçlar dolayısıyla artan pazar ihtiyacı emperyalistler arası çelişkileri keskinleştirmektedir. ABD bugün dünyanın en fazla dış borcu olan ülkesidir. ABD kapitalizmi içinde bulunduğu krizi askeri gücünün yarattığı tehdit ile çözmeye çalışmaktadır. Hegemonyası altındaki Türkiye gibi ülkelerde ise "toplumsal istikrar" istemektedir. Bu doğrultuda NATO'ya üye bütün ülkelerde NATO kararı ile Kriz Yönetim Merkezleri uygulamaya sokulmuş bulunmaktadır.

Kriz Yönetim Merkezi'nin Türkiye'de sadece dış zorlama ve öneri ile kurulduğu düşünülmemelidir. Türkiye kapitalizminin kendi yapısal sorunlarından kaynaklı olarak böyle bir işleyiş zaten ihtiyacı ve bu uygulanıyordu da. 35-40 yıllık bunalım dönemleri ve ardarda gelen askeri darbe ve müdahaleler, Kürdistan'da yıllardır uygulanan olağanüstü hal bunun göstergeleridir. Krizle yaşamak zorunda kalan burjuvazi krizi yönetmenin yöntemlerini de uluslararası deneyimlerden çıkardığı derslerle geliştirdi. Ekonomik ve siyasal kriz Türkiye kapitalizminin yapısal sorunlarından kaynaklanmaktadır. Emperyalizme bağımlı olarak ve çarpık bir biçimde gelişen Türkiye kapitalizmi sürekli dış ve iç borçlarla ayakta durmaya çalışmaktadır. 15 yıldır sürmekte olan Kürt ulusal mücadelesi de Türkiye kapitalizminin yaşadığı sorunları ağırlaştırıcı bir etkidir. İMF-TÜSİAD saldırı paketleri ile krizin faturası işçi ve emekçilere yüklenmektedir. Özelleştirme saldırısı, zam paketleri, hatta işçilerin toplu sözleşmelerinde yapılacak ücret artışları bile İMF tarafından belirlenmektedir. Tekelci sermayenin temsilcisi TÜSİAD Türkiye'nin yaşadığı çok yönlü krizin kısa vadeli bir çözümü olmadığını, krizlere alışmak, onları yönetmeyi öğrenmek ve hatta krizlerden fırsat olarak yararlanmak gerektiğini ifade etmektedir.

Burjuvazi İMF ve Dünya Bankası reçeteleri ile krizin faturasını işçi ve emekçilere yükleyerek "fırsat"ı değerlendirmektedir. Bu saldırıların ağırlaştırdığı yaşam koşulları, Susurluk'ta devletin çeteleşmiş ve çürümüş kirli yüzünün açığa çıkması, sistemin kolluk kuvvetlerinden siyasal partilerine, parlamentosuna, yargısına kadar bütün kurumlarının içinde bulunduğu çürümenin işçi sınıfı ve emekçi kitlelerde yarattığı tepki birikiminin sosyal patlamaya dönüşmesi korkusu burjuvaziyi gelişecek bir kitle

hareketine karşı önlemler almaya itti. Bunun somut ifadesi Kriz Yönetim Merkezi oldu. Toplumsal yaşamın bütün alanları Kriz Yönetim Merkezi'nin yetkisi dahilindedir. Sermaye iktidarı Kriz Yönetim Merkezi ile bütün kurum ve kuruluşlarıyla devlet aygıtına hızlı hareket kabiliyeti kazandırmaktadır. Kriz yönetimini gerektiren durumlarda bürokrasiyi safdışı bırakıp özel devlet aygıtını yürürlüğe koymaktadır. Kriz Yönetim Merkezi ile ordunun toplumsal yaşamın günlük sorunlarına daha fazla müdahalesinin yasal dayanakları oluşturulmaktadır. Bu saldırı kurumu bir hükümet gibi çalışmaktadır. 12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra MGK'nın gizli hükümet olarak çalıştığı biliniyordu. RP-ordu gerginliği ve 28 Şubat darbesi bu durumu açığa çıkartmıştı. Kriz Yönetim Merkezi ise ordunun ve MGK'nın hükümet konumunu yasallaştırdı.

Kriz Yönetim Merkezi ilk olarak '95 yılında Gazi katliamı sırasında uygulanmıştı. '96 devrimci 1 Mayıs'ına müdahale ise ikinci icraatı oldu. Adana'daki deprem ve Karadeniz Bölgesi'ndeki sel felaketleri sırasında da gene işbaşındaydı. Bütün bu olayların ortaya koyduğu gerçek, Kriz Yönetim Merkezi'nin işçi ve emekçilere karşı bir savaş aracı olduğudur. Burjuvazi kendini iç savaş koşullarına göre tahkim etmektedir. Devrimci kitle eylemleri gibi kapitalizmin bir sonucu olan ve genellikle işçi ve emekçileri vuran "doğal afetler" de sisteme dönük toplumsal tepkileri açığa çıkarabileceği için, burjuvazi devlet aygıtını bütün bu olasılıklara göre düzenlemekte, onu işçi ve emekçilere karşı vurucu güç olarak örgütlemektedir. Bugün güçlü bir işçi-emekçi hareketi mevcut olmamasına rağmen bu tür tedbirlerin alınması gerçekte sistemin güçsüzlüğünün ifadesinden başka birşey değildir. Burjuvazi devlet aygıtını legal ve illegal her alanda tahkim ederek ayakta kalabileceğinin bilincindedir ve buna uygun davranmaktadır. Bu, bunu yıkabilecek biricik gücün ihtilalci parti önderliğinde örgütlenmiş işçi sınıfı olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır.

"Kriz Yönetim Merkezi" nedir?

9 Ocak 1997 tarihinde yürürlüğe giren Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği'nin uygulanmasından Başbakanlık veya görevlendireceği bir bakan, hizmetlerin yürütülmesinden ise Genelkurmay Başkanlığı, MGK Genel Sekreteri, bakanlar ve kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey yöneticileri sorumludur. Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği'nde kriz yönetimini gerektiren haller olarak sayılan durumlar şunlardır: Yurt dışında; Türkiye'nin toprak bütünlüğüne, egemenlik haklarına, milli hedef ve menfaatlerine yönelik tehdit emarelerinin belirmesi ve gelişme göstermesi. Yurtiçinde ise; terör olayları, kanunsuz grev ve lokavt ve iş bırakma eylemleri, etnik yapı din ve mezhep farklılıklarından kaynaklanan olaylar, tabi afetler, iltica ve büyük nüfus hareketlilikleri, tehlikeli salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği, ağır ekonomik bunalımlar ve diğer haller şeklinde sıralanmaktadır.

Çete devleti tahkimatını sürdürüyor!..

28 Şubat kararlarının ilk sinyalleri MGK'nın faşist generallerinden Çevik Bir tarafından Türk-Amerikan İş Konseyi toplantısında verilmişti. Çevik Bir sonradan MGK'nın da hem fikir olduğunu belirttiği açıklamasında, "TSK, Atatürk ilkeleri, demokrasi ve laikliğin korunması ile görevlidir" diyerek, laikliğin tehlikeye düştüğü, buna karşı darbe yapabilecekleri tehdidini savurmuştu. Bu açıklamanın yapıldığı yer bile 28 Şubat darbesinin kimin "tavsiye"si ile yapıldığını göstermektedir. Nitekim ABD Dışişleri Bakanı M. Albright da, Çevik Bir'in bu açıklamasını destekler tarzda, "ABD laik bir Türkiye istiyor" açıklaması yaparak Türkiye tekelci burjuvazisi ve ordusuna 28 Şubat darbesinin talimatını vermişti.

'80 sonrasında önu açılan türedi burjuvazi ekonomide özel bir yere sahip oldu. Gelirleri ve büyümelerini kara para, rant, uyuşturucu gibi üretim dışı kanallardan sağlayan bu burjuva kesim çetelerle birlikte palazlandı. İşte Susurluk'ta açığa çıkan, devamında Korkmaz Yiğit, Erol Evcil, Çakıcı ilişkilerini deşifre eden süreçte "çetelerin üstüne giden" ordunun ve demokratikleşme isteyen TÜSİAD'ın tavrı da buradan anlaşılabilir. Ordu bu süreçte çeteleri temizleyeceğini anlatırken, Sabancı ikiz gökdelenlerinin ışıklarını söndürerek çetelere karşı karanlık eylemine destek veriyordu. Bu TÜSİAD şahsında tekel dışı burjuvaların etkinliğini sınırlama anlamı taşıırken, ordu da vurucu güç olarak çeteleşmelerin dar yapılarının dağıtılmasını öneriyor. Yani büyük çete (Ordu-TÜSİAD) küçük çetenin sınırlarını çiziyor.

28 Şubat ordunun örtülü bir darbesidir. Burjuva sisteminde siyasal partilerin ve parlamentonun demokrasinin en temel dayanağı olduğu safasatısını da açığa çıkaran 28 Şubat, ülkenin gerçekte generaller tarafından yönetildiğinin en açık kanıtıdır.

28 Şubat, gerçekten de bir tehlike sonucunda yapılmıştır. Fakat bu tehlike eli kanlı faşist generallerin söylediği gibi demokrasinin şeriat karşısında düştüğü tehlike değildir. 28 Şubat'ı zorunlu kılan; baskıyla, terörle, uyuşturucuyla, kara parayla, kanla ayakta durabilen faşist ABD uşağı rejimin, özelde Susurluk kazasıyla teşhir olması, genelde ise sıkışmışlık içinde bulunmasından dolayı bir yeniden yapılanmaya gitme ihtiyacıdır.

28 Şubat'ta MGK, örtülü darbesinin anayasasını Milli Güvenlik Siyaset Belgesi olarak ortaya koymuştur. Kürdistan'dan sonra batıda da fiili bir sıkıyönetim halini sağlayan MGSB yürürlüktedir. MGSB, şimdi de parti kapatma davaları, devrimci, demokrat, ilerici kurumlara yönelik süreklileşen baskı

MGK, 28 Şubat'ta açıktan eline aldığı politik inisiyatifle bugün burjuva siyasal partilerden bir kısmının kazansalar bile hükümet olamayacaklarını söyleyebilmektedir. Seçim öncesi siyasal partiler nezdindeki parçalanmışlığın sağladığı istikrarsız tablodan düzenin uğradığı zararı önlemek için, yeni seçim sistemleri, başkanlık sistemleri ortaya atılmaktadır. Bununla MGK karşısında zaten bir iradesi olmayan parlamentonun istikrarsız yapısının aşılması amaçlanmaktadır.

Seçim sonrasına yönelik olarak Demirel ise, 28 Şubat'ın bitmediğini, seçimlerden istikrarlı bir tablo çıkmazsa 19 Nisan'ın darbe zemini olabileceğini söyleyerek MGK adına kitleleri darbeye tehdit etmektedir.

28 Şubat sürecinin işleminde en önemli rolü ise medya tekelleri oynamışlardır. Bunu "temiz toplum", "karanlıkların üzerine giden medya" imajıyla yapmışlardır. Susurluk sonrasında da aynı medya, "Sürekli aydınlık için bir dakika karanlık eylemleri"nde ilerici özlemleri olan kitleleri MGK politikaları etrafında birleştirmek için etkili bir araç işlevini yerine getirmiştir.

28 Şubat'ta yapılan örtülü darbeye şeriat-laiklik kutuplaşması maskesi altında gerekçesiz gözaltılar yağdırılmıştır. Yine 28 Şubat'la birlikte "Huzur Operasyonları" rutin hale getirilerek, evinden işine giden sıradan insanlar bile "şüpheli şahıs" adı altında gözaltı terörüne maruz bırakılmışlardır. "Huzur" (terör) operasyonlarıyla kitleler terörize edilmektedirler.

28 Şubat darbesiyle aktifleştirilen MGK'ya bağlı Kriz Yönetim Merkezleri bugün de tam hızla çalışmakta ve yaygınlaştırılmaktadır. Nerede bir devrimci, demokrat, ilerici hareketlenme varsa orada Kriz Yönetim Merkezleri harekete geçirilmektedir. A. Öcalan'ın yakalanışından sonra yapılan devrimci gösterilere karşı polise ateş açma yetkisinin verilmesi süren tahkimat operasyonuna çarpıcı bir örnektir. Yine A. Öcalan'ın tutulduğu İmralı adası ve çevresinde de Kriz Yönetim Merkezi kontrolünde bir tecrit bölgesi oluşturulmuş, bu olağanüstü durum gerekçe gösterilerek Marmara bölgesi ordu, polis, özel tim ablukasına alınmış, bölgede dizginsiz bir baskı mekanizması

ve terör yöntemleriyle işletilmektedir. Bugün hala hükümetteki veya muhalefetteki tüm burjuva siyasal partiler MGSB'sine tam sadakat göstererek seçime girmek zorundadırlar.

kurulmuştur.

28 Şubat'ın önemli bir ayağını da sendikalar oluşturmaktadır. Ekonomik Sosyal Konsey 28 Şubat'la birlikte aktif çalışmaya başlamıştır. Türk-İş ve DİSK ağaları sermaye ile birlikte 28 Şubat kararlarını destekleyen, laik-şeriat sahte ikilemiyle sınıfın kafasını bulandıran bir rol üstlenmişlerdir. Bu hain sendika bürokratları 28 Şubat'a destek açıklamalarıyla yetinmeyip, ESK içinde MGK'ya destek mitingi bile yapmışlardır. Hatta bu sınıf düşmanı hain güruh seçimlerde sürecin bilfiil içinde olmak için 28 Şubat'çı partilerden milletvekili adaydırlar.

Sermayenin çeteleşmiş devleti pisliklerini hergün biraz daha ortaya sermektedir. Parlamento çete bağlantılarına hergün yeni bir halka daha eklenmektedir. Milletvekili pazarlarıyla parlamento tam bir ticaret merkezine dönüştürülmüş, maliye bakanı seçim öncesi milletvekili adaylık sırasını satanları vergilendirmeyi önerecek kadar yüzşüzleşmiştir. Kaynağı belirsiz gibi görünen, ama aslında haraç, uyuşturucu, rant ile beslenen türedi holdingler mantar gibi bitmekte ve peşpeşe batmaktadır. Devlet ihaleleri hala mafyadan sorulmaktadır. Burjuva siyasal partiler hala çok parçalı ve istikrarsızdır. Ekonominin kriz durumu sistemi hala içinden çıkılmaz bir bataklıkta tutmaktadır.

İliklerine dek çürüyen sermaye düzeni çeteleşmiş devletini tahkim ederek, baskı ve terörünü yoğunlaştırarak varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Ama içine düştüğü çıkmazdan onu ne "Apo operasyonları", ne "artık terörün kontrol altına alındığı" yalanı, ne de "düşme eğilimine giren enflasyon" kurtarabilecektir!

Truva atı işbaşında

Sermaye devletinin sınıf içindeki Truva atı İşçi Partisi ve onun sicilli Genel Başkanı Doğu Perinçek, 28 Şubat darbesinin en önde gelen destekçisidir. Sermaye devletinin eli kanlı ordusunu devrimci, bağımsızlıkçı, yurtsever tanımlamalarıyla kutsamıştır. 12 Eylül öncesi devrimcilerin kamplarını gazetesi Aydınlık'ta gösteren hain Perinçek tayfası bugün de terfileri bile ABD tarafından yapılan generallere yurtsever, bağımsızlıkçı diye övgüler düzerek, işçi ve emekçileri ordu politikalarının etrafında birleştirmek için çalışmaktadır.

Doğu Perinçek'in "yursever" ordusu İncirlik Üssü'nden kalkan ABD uçaklarının Irak halkının üzerine bomba yağdırmasına gıkını çıkarmamaktadır. Bugün bu ordu ABD uşaklığını öyle kişiliksizce yapmaktadır ki, İncirlik Üssü'nün kullanılması karşı yükselen muhalefet ve kamuoyunun huzursuzluğunu örtbas etmek için İncirlik Üssü'ne sözde teftiş giden generalin ABD'liler tarafından geri çevrilmesini rahatlıkla içine sindirebilmektedir.

Sermaye devletinin politikalarını işçi sınıfı ve emekçilere cilalayıp sunmakla görevli hain İP çetesini de işçi sınıfı ve ezilen halklar tarihin çöplüğüne atacaklardır.

Emperyalist köleliğe karşı mücadeleye!

Bugün kendi toplu sözleşmeleri ile ilgilenen, sözleşmesinin satılmasını engellemek için mücadele eden kamu işçileri sadece kendi ekonomik-sendikal hakları için değil, kendilerine dayatılan saldırıların gerçek kaynağı olan siyasal gericiliğe ve emperyalizme kölece bağımlılığa karşı çıkmak için de alanlara çıkmalıdır. IMF'yi, MAİ'yi, MİGA'yı, uluslararası tahkimi mücadele alanlarında mahkum etmeli, diğer toplumsal kesimlerin sorunları için de harekete geçmelidirler. İşçi sınıfı, kamu emekçilerinin eylemlerine aktif destek vermeden, öğrenci gençliğin sorunlarına sahip çıkmadan, ezilen kardeş Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını ön koşulsuz olarak savunmadan kendi sözleşmelerini, işletmelerinin özelleştirilmesini ve emperyalist tekellere peşkeş çekilmesini de engelleyemeyecektir.

Son birkaç haftanın siyasal gelişmeleri Türkiye'nin ABD emperyalizmine kölece bağımlılığının ne denli öne çıktığını gösteren örneklerle tanıklık etti. Düzenin bir dizi sözcüsü artık bu açık gerçeği kitlelerden gizlemeye gerek bile duymuyor, bu utanç verici bağımlılığı doğal bir şeymiş gibi dile getiriyorlar.

Uluslararası Para Fonu IMF yıllardır Türkiye ekonomisine yön veriyor. Uygulanmaya çalışılan özelleştirmeler ve sosyal yıkım politikaları tümüyle IMF kurmaylarının planları çerçevesinde hayata geçiriliyor. IMF politikalarına bağımlılık bugün öyle bir düzeye gelmiş durumda ki, kamu çalışanlarına verilecek zamlar ya da yapılacak sözleşmeler bile IMF'nin talimatıyla gerçekleştiriliyor. Ülkenin Başbakanı ve Maliye Bakanı bunu utanmadan açıklayabiliyorlar. Bir ülkenin ulusal hukuk sistemini hiçe sayan uluslararası tahkim bu ülkenin Enerji Bakanı tarafından açıktan savunulabiliyor. Bu Enerji Bakanı ki, ulusal gururdan, bağımsızlıktan övünüp duran bir partinin, DSP'nin bir bakanıdır. IMF ve Dünya Bankası'nın isteklerine uygun olarak tarımda yıkım politikaları hayata geçiriliyor...

Ekonomideki bu kölece bağımlılığın siyaset alanına taşınması ise ordu eliyle gerçekleştiriliyor. ABD emperyalizminin en güvendiği bir kurum olarak ordunun bugüne kadar yaptığı üç askeri müdahaleden sonra örtülü bir darbe niteliğindeki 28 Şubat müdahalesine devam kararı alındı. MGK'nın bu kararı işçi-emekçi sınıfları, bir taraftan ordu sopasıyla tehdit ederek, diğer taraftan sahte laiklik görüntüleriyle aldatarak, emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine altın bir tepside sunmak demektir.

Siyasal gericiлик ve emperyalizme kölece bağımlılık dış politikada en iğrenç yüzüyle ortaya çıkıyor. ABD emperyalizminin bölge halklarına dayattığı kölelik,

yıkım ve gerici savaşlar için Türkiye çirkin bir taşeronluğa soyunuyor. Ortadoğu'da siyonist İsrail ile kolkola bölge haklarına ölüm kusuyor. ABD'nin bölge taşeronluğunu Ortadoğu'dan Balkanlara doğru genişletmek istiyor. Balkan halklarını birbirlerine karşı kışkırtıyor, Yunanistan'a savaş tehditleri savuruyor. Bunların tümü de ABD tekellerinin yüksek çıkarları, ABD'nin egemenlik ve nüfuz alanlarının genişletilmesi için yapılıyor. Önce Suriye'ye şimdi de Yunanistan'a yönelen savaş tehditleri ile bölge adım adım savaş ortamına doğru çekilmeye çalışılıyor. Türkiye'nin, efendisi ABD'nin ihtiyaçları doğrultusunda her gün daha da saldırganlaşması karşısında Suriye ve Yunanistan da sürekli silahlanmakta ve bölge hızla bir silah deposuna dönüşmektedir.

Dışarıya yönelik bu saldırganlığı içerde de emekçilere ve Kürt halkına dönük saldırılar tamamlamaktadır. Toplumsal muhalefetin gelişmesini engellemek ve ezmek için baskı ve terör yaygınlaştırılmaktadır. Çeşitli kesimleri denetim altına alacak araçlar yaratılmakta ya da yaratılmış olanları ihtiyac uygun olarak yönlendirilmektedir. Hain sendika bürokrasisi ile sendikalar denetim altında tutulmakta, ESK, Emek Birliği Zirvesi gibi oluşumlarla yönlendirilmektedir. Toplumsal muhalefet kontrol altına alamadığı koşullarda ise baskı ve terörle etkisizleştirilmeye çalışılmakta, iç savaşa göre örgütlenmiş "güvenlik" sistemi kitlelerin karşısına çıkmaktadır. Bunun son örneği Gazi direnişinin ardından gündeme getirilen Kriz Yönetim Merkezinin çok sayıda ile taşınmasıdır. Kitle hareketinin gelişmesini engellemenin temel bir aracı olarak düşünülen bu merkezler aracılığı ile sermaye düzeni yargı sistemine bile gerek görmeden kitle hareketini ezmeye dönük bir düzenlemeye girişmiştir. Kürdistan'da uygulanan Olağanüstü Hal böylece batıya doğru yaygınlaştırılmaktadır. Önümüzdeki Mart-Mayıs eylemlilik süreci düşünülerek şimdiden önlemler alınmaktadır.

İşçi sınıfına dayatılan sosyal yıkım politikaları IMF patentlidir. Özelleştirmeler, kriz bahanesiyle uygulanan işçi kıyımları, sefalet ücretleri, mezarda emeklilik, SSK'nın tasfiyesi, emeklilik asıllarının düşürülmesi, emperyalizminin emekçilerin üzerine bir kabus gibi çökmüştür. Yüksek

enflasyon, emekçilerden toplanan paraların vergi indirimleri ve teşvikler yoluyla sermayeye peşkeş çekilmesi, emperyalist tekellere vurgun için her türlü olanağın sağlanması emekçilere vurulan ikinci bir pranga olmuştur. IMF 'nin dayattığı sosyal yıkım politikaları servet-sefalet kutuplaşmasını derinleştirmiş, Türkiye'yi gelir dağılımının en bozuk olduğu ülkelerden biri haline getirmiştir.

Öcalan'ın emperyalist bir komployla Türkiye'ye getirilmesinin ardından Kürt halkına dönük terör/reform politikalarına hız verilmiş ve sosyal yıkımın ikinci cephesi de Kürt halkı üzerinden açılmıştır. Emperyalizmin insan hakları, ulusal haklar vb. vaadiyle aldatmaya çalıştığı Kürt halkı, şimdi de sahte reform programlarıyla aldatılmaya çalışılmaktadır. Bu aldatıcı görüntünün ardında Kürt halkına bugüne kadar uygulanan terörden ve giderek hızlanacak yıkım politikalarından başka birşey yoktur. Öcalan'ın yakalanmasının ardından yapılan gösterilere karşı tahammülsüzlük ve tırmandırılan şovenizm, Kürt halkına layık görülenin ne olduğu konusunda yeterli bir fikir vermektedir. Trilyonluk reform söylemleri aldatma amaçlı vaatler olmaktan öte bir anlam taşımamaktadır.

Tüm bu saldırıları engelleyebilecek tek güç işçi sınıfı önderliğinde gelişecek bir toplumsal hareketliliklerdir. Ancak toplumsal muhalefet politikleşemediği oranda parçalı bir görünüm sergilemektedir. Böyle bir durumda düzenin topyekün saldırılarını püskürtmek mümkün değildir.

Bugün kendi toplu sözleşmeleri ile ilgilenen, sözleşmesinin satılmasını engellemek için mücadele eden kamu işçileri sadece kendi ekonomik-sendikal hakları için değil, kendilerine dayatılan saldırıların gerçek kaynağı olan siyasal gericiliğe ve emperyalizme kölece bağımlılığa karşı çıkmak için de alanlara çıkmalıdır. IMF'yi, MAİ'yi, MİGA'yı, uluslararası tahkimi mücadele alanlarında mahkum etmeli, diğer toplumsal kesimlerin sorunları için de harekete geçmelidirler. İşçi sınıfı, kamu emekçilerinin eylemlerine aktif destek vermeden, öğrenci gençliğin sorunlarına sahip çıkmadan, ezilen kardeş Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını ön koşulsuz olarak savunmadan kendi sözleşmelerini, işletmelerinin özelleştirilmesini ve emperyalist tekellere peşkeş çekilmesini de engelleyemeyecektir.

Önümüzdeki bahar ayları toplumsal muhalefetin duyarlılığının artacağı yıldönümleriyle doludur. 12 Mart Gazi direnişini, 16 Mart'ta öğrenci gençliğe yapılan alçakça faşist saldırıları, 21 Mart'ta Kürt halkının zulme karşı başkaldırısını işçi, kamu emekçisi, öğrenci, ezilen Kürt emekçisinin birleşik tarzda anılabilmesi büyük bir önem taşımaktadır.

Mart-Mayıs eylem süreci sadece yıldönümleri vesilesiyle değil, 18 Nisan'da yapılacak seçimlerden dolayı da toplumun tüm kesimlerinin politikaya ilgisinin arttığı bir dönem olacaktır. Bu dönemi, emperyalizmin gericiliğini ve yarattığı yıkımı, her türlü ajitasyon ve propaganda aracını yaygın şekilde kullanarak, bağımsız eylem çizgisi üzerinden kitleleri eyleme çekmeye çalışarak değerlendirme görev ve sorumluluğu durmaktadır önümüzde.

Emperyalist sömürünün yeni güvencesi: **“Uluslararası tahkim”**

Emperyalizmin, “uluslararası tahkim”i yatırım sözleşmelerine eklemeye çalıştığı bağımlı ülkelerden biri de Türkiye’dir. Emperyalizm kendi hukuk sistemini dayatır ve çıkarlarını güvence altına alırken, Türkiye burjuvazisinin buna karşı takındığı tutum aslında onun kendi sınıf çıkarları konusunda ne kadar bilinçli olduğunu da ortaya koymaktadır. İşçi ve emekçilerin hak arayışlarının karşısına her vesileyle yasaları çıkartan, “ne yapalım yasalar böyle, uymak zorundayız” diyen, bizzat bu yasalara dayanarak her türlü hak gaspını, soygunu, baskı ve zulmü pervasızca yaşama geçiren sermaye, söz konusu olan uluslararası tekellerin çıkarları olunca, kendi “ulusal” yasa ve kurumlarını tereddütsüzce bir kenara itivermektedir.

Sermayenin işçi sınıfı ve emekçilere dönük saldırılarını yoğunlaştırdığı bir dönemdeyiz. “Uluslararası tahkim” sermayenin bu hazırlıkları çerçevesinde yeniden gündeme sokulmuş durumda.

Bir konferansta konuşan İMF-TÜSİAD hükümeti’nin enerji bakanı Ziya Aktaş, “imtiyaz sözleşmeleri dışında kalan ticari anlaşmalarda uluslararası tahkime açık olduklarını” ifade etti. Aynı günlerde Enerji Bakanlığı yetkilileri de resmi bir açıklama yaparak, yeni inşa edilecek 4 doğalgaz santralinin yapım sözleşmesinde “uluslararası tahkim”in kabul edildiğini duyurdular.

Enerji sektöründeki özelleştirmeler vesilesiyle daha önce de gündeme gelen “uluslararası tahkim”, aslında emperyalist tekellerin çıkarlarını korumayı amaçlayan bir tür “hukuk” sisteminden başka birşey değildir.

Emperyalist tekellerin dünya hakimiyeti

Sayıları 200 civarında olan emperyalist tekellerin bugün dünyada tartışmasız bir hakimiyeti var. Bütün dünyayı kendi çıkarlarının gerektirdiği biçimde çekip çeviriyorlar. Bunu yapabilmek için ekonomik, siyasal, askeri vb. alanlarda birçok kuruma, mekanizmaya sahipler. En başta emperyalist ülkelerin devlet aygıtları olmak üzere Birleşmiş Milletler, Dünya Bankası, İMF, NATO gibi birçok kuruluş emperyalizmin çıkarları için görev başında.

Ancak, emperyalizm bugün düne göre daha farklı bir düzeye ulaşmış durumda. Sermaye olağanüstü boyutlarda merkezileşti ve sömürü ilişkileri karmaşıklaştı. Bütün bu ilişkileri emperyalizm adına düzenleyip işleyişini denetleyecek yeni kurum ve örgütlenmelere ihtiyaç doğdu. Emperyalistlerin bu konudaki arayışları yoğunlaştı.

“Emperyalist tekellerin anayasası” olan MAİ, işte

bu arayışların ve emperyalistler arası görüşmelerin sonucunda ortaya çıkmıştır.

“MAİ’yi gündemleştiren, emperyalizmin ulaştığı gelişme düzeyinde çokuluslu tekellerin ihtiyaç ve eğilimleridir. (...) MAİ, günlük azami kâr dürtüsüyle üretim dışı alanlarda serseri mayın gibi dolanan mali sermayenin önündeki her türlü dolaşım ve yatırım engelinin kaldırılması demek olacaktır.”

“Yatırım yapılan ülke, aynı şartları kendi yerli yatırımcısından talep ediyor olsa dahi yabancı yatırıma herhangi bir şart, yaptırım uygulayamaz hale geliyor.”

“Her türlü kâr ve sermaye transferi garanti altına alınıyor.”

“Anlaşmazlık durumunda ise ulusal devletlerin hukuku ve yargı kurumları değil, ‘uluslararası, tahkim’ yetkili kılınıyor.”

“Anlaşma imzalandıktan sonra 5 yıl süreyle çıkılamıyor. Çıktıktan sonra ise eski yatırımlar için 15 yıl süreyle geçerli kalıyor.” (Emperyalist Tekellerin Anayasası”, *SY Kızıl Bayrak*, sayı: 63, Temmuz ‘98)

Yukarıdaki alıntıdan da rahatlıkla anlaşılan şudur.

Bağımlı bir ülkeye yatırım yapan bir emperyalist tekele, yatırım yapılan ülke devleti hiçbir şart getiremeyecektir. Dahası o ülke devletinin karar ve uygulamaları nedeniyle zarara uğrayacak olursa, zararının karşılanması için yatırım yaptığı bağımlı ülkeye dava açabilecek. Bu davayı bağımlı ülkenin ulusal yargısı çözemeyecek, “uluslararası tahkim” gereğince emperyalist tekellerin oluşturduğu Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü İçin Uluslararası Merkezi’nin (ICSID) ilke ve kuralları geçerli olacaktır. Şu anda MAİ sözleşmesi üzerinde emperyalistler son rötuşları yapmaktadır. Kendi aralarında mutabakata vardıktan sonra MAİ’yi imzalamaları için tüm bağımlı ülkelerin önüne koyacaklardır. MAİ’ye kesin gözle bakan emperyalist tekeller bu anlaşmanın hükümlerini, örneğin “uluslararası tahkim”i yatırım yaptıkları bağımlı ülkelere şimdiden dayatmakta, yatırım sözleşmelerinde yer almasını ısrarla istemektedirler.

Emperyalizmin, “uluslararası tahkim”i yatırım sözleşmelerine eklemeye çalıştığı bağımlı ülkelerden biri de Türkiye’dir. Emperyalizm kendi hukuk sistemini dayatır ve çıkarlarını güvence altına alırken, Türkiye burjuvazisinin buna karşı takındığı tutum aslında onun kendi sınıf çıkarları konusunda ne kadar bilinçli olduğunu da ortaya koymaktadır.

İşçi ve emekçilerin hak arayışlarının karşısına her vesileyle yasaları çıkartan, “ne yapalım yasalar böyle, uymak zorundayız” diyen, bizzat bu yasalara dayanarak her türlü hak gaspını, soygunu, baskı ve zulmü pervasızca yaşama geçiren sermaye, söz konusu olan uluslararası tekellerin çıkarları olunca, kendi “ulusal” yasa ve kurumlarını tereddütsüzce bir kenara itivermektedir.

“Bağımsızlık”, “ulusal çıkar”, “milli birlik ve beraberlik”, “ulusal egemenlik” kavramlarının burjuvazi için hiç bir anlamının kalmadığı, daha doğrusu işçi ve emekçileri denetim altında tutabilmenin, daha rahat ve sorunsuz sömürebilmenin bir aracından ibaret olduğu, bizzat enerji bakanının ağzından itiraf edilmektedir.

Enerji bakanı Ziya Aktaş, “uluslararası tahkim”i sözleşmelere koyamayacaklarını, bunun yasal

olmadığını hatırlatanlara, “Biz Danıştay’la centilmenlik anlaşması yaptık, gerekli yasal değişiklikler yapıldı” diyebilmektedir. Her fırsatta ve en üst perdeden “hukuk devleti” olduğu söylenen sermaye devletinin “kutsal” parlamentosu ve yasaları uluslararası sermayenin çıkarları söz konusu olunca bir “centilmenlik anlaşması” ile boşa düşürülebilmektedir.

Grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı isteyen kamu emekçilerine, sermaye devletinin sözcüleri, “anayasanın müsaade etmediği” mazeretini gösteriyorlar. İnsanın aklına geliyor. Kamu emekçileri hükümete gidip, “anayasa değişene kadar bir centilmenlik anlaşması yapalım, grev ve TİS haklarımızı kullanalım” dese ne olur acaba? Muhtemelen gülerler. Fakat hükümetin enerji bakanı tüm bir “ulusal hukuk”u ayaklar altına alan bir “centilmenlik anlaşması”nı kamuoyu karşısında üstelik de ülke menfaatleri adına savunabilmektedir.

Emperyalizme usakça bağlılık konusunda gösterilen pervasızlık dışında ortada şaşırtıcı bir şey yok aslında. Türkiye burjuvazisi, uluslararası kapitalist sisteme çok güçlü bağlarla bağlı durumdadır. O, emperyalist dünyadan bağımsız bir kapitalist gelişmeyi dün olduğu gibi bugün de düşünmemekte, kendisi için tek çıkar yolun emperyalist/kapitalist dünya sistemiyle daha fazla bütünleşmekten geçtiğini çok iyi bilmektedir. 75 yıldır gerçek anlamda sahip olamadığı ve göstermelik bir biçimde taşıdığı “ulusal egemenlik” bayrağını yeniden emperyalizmin ayakları altına sermekten hiç bir sıkıntı duymamaktadır. Fakat bunu yaparken bir yandan da “ulus” adına, “bağımsızlık” adına konuşmayı ihmal etmeyerek ne kadar çirkef ve ikiyezül bir sınıf olduğunu tüm açıklığıyla ortaya sermektedir.

Bağımsızlık bayrağını emperyalizmin ayakları dibinden alıp onurla dalgalandıracak olan tek sınıf, sermayeye karşı partisi önderliğinde iktidar savaşı yürüten devrimci proletaryadır. Sermaye iktidarı ise bu topraklarda emperyalizmin tek dayanağıdır. Sermaye iktidarının alaşağı edilmesi, emperyalizme vurulacak en ağır darbe olacaktır.

Burjuvazi siyasi temsiliyetini güçlendirmek için Ecevit'i parlatıyor

Ecevit, ABD emperyalizmi ve sermaye devletinin güvenini tam olarak kazanıp hükümet olma dönemine geçmek için epey çaba sarfetti. 1970'lerdeki demagojik halkçı söylemlerinden dolayı emperyalizmin kendisine karşı belli önyargılar taşıdığının bilincinde olan Ecevit, hükümete gelir gelmez ilk iş olarak hizmetinde olduğu sermaye sınıfının ihtiyacı olan krediyi almak için İMF'nin kapısını çaldı. İMF'nin taleplerini harfiyen yerine getireceğinin sözünü verdi. Nitekim kamu işçilerine İMF'ye verdiği sözlerin gereği olarak sefalet sözleşmesini dayattı. Sendika bürokratlarının "işçi dostu" olarak tanımladığı Ecevit, çok kısa bir süreçteki icraatlarıyla, emperyalizmin mali jandarması İMF'nin gerçek dostu olduğunu ispatladı.

Burjuva partilerin güçsüzlüğü, işçi ve emekçilerin güven ve desteğinden yoksunluğu, sermaye iktidarı açısından işçi ve emekçileri düzene bağlamada önemli bir zorluk alanı oluşturuyor. Burjuvazi ve temsilcileri bu durumdan rahatsızlar. Sermaye devletinin temel yönetim merkezi olan MGK, siyasi temsiliyetteki parçalanmışlığı ve güçsüz hükümetler tablosunu ortadan kaldırmak için var gücüyle çabalıyor.

Sermaye sınıfının ve emperyalizmin güvenine mazhar olan Ecevit'in DSP'si 61 milletvekili ile hükümet kurabildi. "Dürüstlüğü" ve "yolsuzluğa bulaşmamış" kimliği ile öne çıkarılan Ecevit'e hükümetin kurdurulması hiç de tesadüf değildi. Düzen partilerinin ve liderlerinin tümünün yolsuzluklar ve Susurluk'la adlarının anıldığı bir süreçte sermaye devleti, Ecevit'in yanıltıcı olan "dürüst", yıpranmamış imajını işçi ve emekçilere dönük saldırılarda rahatlıkla kullanabilme hesabını yaptı. Bu aynı zamanda herşeyiyle sermaye devletine ve ABD emperyalizmine hizmet etmeye hazır olan Ecevit'in ödüllendirilmesiydi de.

Ecevit'in hükümete geliş süreci sonrası bir dizi politik "başarı" özel bir biçimde Ecevit'in başarı hanesine yazıldı. Haluk Kırıcı'nın yakalanması, Abdullah Öcalan'ın merkezinde ABD emperyalizminin olduğu bir komplo sonucunda tutsak edilmesi sürecinde burjuva medyası Ecevit'in rolünü çok özel bir biçimde abartarak öne çıkardı. Ecevit'in yolsuzluğa karışmamış "dürüst" kişiliğini, cezaevi günlerini konu alan belgeseller burjuva medyada boy göstermeye

başladı. Ecevit vakur devlet adamı kimliği ile Abdullah Öcalan operasyonundaki "başarılarını" tebrik etmek için MIT'i ve Genelkurmay'ı ziyaret etti ve son derece inceltilmiş bir tarzda Abdullah Öcalan'ın yakalanmasında belirleyici rol aldığını vurguladı.

Elbette ki sermaye devleti ve kurumlarının Ecevit'i bu denli parlatmaları boşuna değildi. Bir aile şirketi konumunda olan Ecevitlerin DSP'si güçlendirilerek burjuva siyasi temsiliyetteki parçalanmışlık ve güçsüz hükümetler tablosu bir nebze de olsa kırılmak isteniyor. Nitekim dışta savaş çıkırtkanlığı içerde şovenizm histerisinin yükseltilmesine dayanan politikalar daha şimdiden Ecevit'in DSP'sinin oylarını artırmıştır.

Ecevit, ABD emperyalizmi ve sermaye devletinin güvenini tam olarak kazanıp hükümet olma dönemine geçmek için epey çaba sarfetti. 1970'lerdeki demagojik halkçı söylemlerinden dolayı emperyalizmin kendisine karşı belli önyargılar taşıdığının bilincinde olan Ecevit, hükümete gelir gelmez ilk iş olarak hizmetinde olduğu sermaye sınıfının ihtiyacı olan krediyi almak için İMF'nin kapısını çaldı. İMF'nin taleplerini harfiyen yerine getireceğinin sözünü verdi. Nitekim kamu işçilerine İMF'ye verdiği sözlerin gereği olarak sefalet sözleşmesini dayattı. Sendika bürokratlarının "işçi dostu" olarak tanımladığı Ecevit, çok kısa bir süreçteki icraatlarıyla, emperyalizmin mali jandarması İMF'nin gerçek dostu olduğunu ispatladı. 1991'de Irak'ı bombalayan ABD'ye karşı çıkarak Saddam'a destek veren, Irak'ın toprak bütünlüğünü savunan Ecevit, şimdilerde ABD emperyalizminin bölge politikasının sadık savunucusu konumuna soyunmuştur. "Ulusal onur" ve "bağımsızlık" söylemlerini dilinden düşürmeyen bu demagog, İncirlik'ten kalkıp Irak halkının başına bombalar yağdıran ABD emperyalizminin savaş uçaklarını boş gözlerle izliyor. Daha dün kadar şiddetle karşı çıktığı ABD'nin Güney Kürdistan politikasına, "Kuzey Irak'ta Kürtler ve Türkmenler kendilerini yönetmeyi öğrendiler" diyerek destek veriyor.

Sermaye devletinin iktisadi ve mali politikasını İMF belirlemekte, dış politikasına Pentagon yön vermekte, iç güvenliğine ilişkin düzenlemeleri ise CIA yapmaktadır. Emperyalizme iktisadi ve siyasi olarak kölece bağımlı olan sermaye devletinin siyasi temsiliyetteki çok parçalılığı ve bunun sonucu olan güçsüz hükümetler tablosu, emperyalistleri de saldırı paketlerini uygulamada yaşanan zorluklar nedeniyle rahatsız ediyor. İMF'nin vereceği krediyi güçlü bir hükümetin kurulması şartına bağlaması boşuna değildir. İşçi ve emekçilere dönük özelleştirme, ücretlerin dondurulması, mezarda emeklilik, SSK'nın tasfiye edilmesi, esnek çalışma, sendikasılaştırma, işsizlik saldırılarının güçlü bir siyasi temsiliyetin ürünü olan hükümetlerle daha kolay gerçekleştirileceğinin farkındadır.

Türkiye kapitalizminin yapısal krizi işçi ve emekçilere dönük ekonomik ve siyasi saldırıların süreklileşmesinin temel kaynağıdır. Ekonomik saldırı programlarının etrafında tekleşmiş olan sermaye partileri, çürüyen düzen çeteleşen devlet tablosunun bir parçasını oluşturmaları nedeniyle işçi ve emekçiler nezdinde teşhir olmuşlardır. Bu teşhir olmuşluk ve yıpranmışlık parçalı burjuva siyasi temsiliyetin de zeminini oluşturmaktadır.

MGK, 28 Şubat konseptinin gereği olarak siyasi temsiliyetteki parçalanmışlığın ve istikrarsızlığın aşılması için harekete geçti. Demirel'in ağzından dile getirilen "Başkanlık", "iki turlu seçim" düşünceleri tam da bu zaafı ortadan kaldırmaya dönüktü. Sermaye devletinin 40 yıllık Hızır paşası Demirel'in "Türkiye'yi koalisyonlardan, istikrarsızlıktan kurtarmak lazım. Bunun için de halkın seçeceği güçlü bir başkan gerekiyor" sözleri, tam da düzenin krizini aşmada "siyasi istikrar"a duyduğu ihtiyacın ifadesiydi. Arkasından bir dönem getirilen "iki turlu seçim" ile, bir yandan düzen partilerinin blok halinde hareket etmesinin zemini düzlenmek istenirken, diğer yandan belediyelerde FP ve HADEP'in önünün kesilmesi hedeflendi.

28 Şubat MGK konsepti sonrasında RP, esasta düzene hizmette kusur etmese de, değişik ihtiyaçların ürünü olarak önce hükümetten uzaklaştırıldı, sonra da kapatıldı. Şimdi ise MGK, FP'nin hükümet olmasına izin verilmeyeceği Demirel'in ağzından açıkça ifade edebiliyor.

Gerçekte MGK Anadol-D hükümetinin 2000 yılına kadar iş başında kalmasını istiyordu. Daha doğrusu seçimlerin erkene alınmasını istemiyordu. Ancak Anadol-D'nin yıpranmışlığı ve sıkışmışlığı seçimlerin 18 Nisan'a alınması sonucunu doğurdu. Sermaye sınıfı 18 Nisan seçimlerinde siyasi temsiliyetteki parçalanmışlığın ortadan kaldırılamayacağını biliyor. Ancak bütün gücüyle bir parça güçlü bir siyasi temsiliyetin gerçekleşmesi için de çaba gösteriyor. Ecevit'in öne çıkarılmasının gerisinde bu ihtiyaç duruyor.

İşçi ve emekçilere açlık, sefalet ve ölümden başka bir şey veremeyecek olan sermaye düzeni ve partilerine karşı mücadele gerçek anlamını komünist işçi partisinin kızıl bayrağı altında savaşmakla bulacaktır. Siyasi temsiliyetin güçlendirilmesi amacıyla öne çıkarılan Ecevit'in imajı daha şimdiden yıkılmaya başlamıştır.

12 Mart '95 Gazi:

...ve biz unuttuk bağışlamayı!...

Bu yıl sermaye devleti "bahar"a yönelik önlemlerini erken almış, devrimci çevrelere yönelik saldırılarını daha Mart başında yoğunlaştırmaya başlamıştı. 5 Mart'ta İstanbul Valiliği'nde yapılan ve 'kritik bahar'a karşı alınacak önlemlerin tartışıldığı toplantıda belirlenen kararlar birer birer uygulanmaya başlandı.

Kuşkusuz sermaye devletinin en çok korktuğu da geçmişte kuyruğunu en fazla acıtan Gazi Direnişi yıldönümüydü. Öyle ya yine 'bölücü ve yasadışı örgütler' illegal pankartlarını açacak, maskelerini takacak ve İsmet Paşa Caddesi'ni dolduracaklardı. Bir büyük direnişi, devrimci Gazi'yi ona yaraşır biçimde anacaklardı. Sermaye devleti bundan dolayı 8 Mart'ta Dünya Emekçi Kadınlar Günü etkinlikleri karşısında aldığı yasakçı tutumun katbekat üzerine çıkarak korkusunu gösterdi.

5 Mart günü başlayan saldırıları 12 Mart öncesi emekçi semtlerinde operasyonlar yaparak sürdürdü. Ablukalar, ev baskınları, gözaltılarla Gazi anması öncesi kitlelere terörünü kustu. Gazi halkını tehdit eden açıklamalar ve uyarılar yaptı, "kana boğacağız" söylentilerini yaydı. Ne olursa olsun, Gazi eylemini engelleyecekti. Birkaç gün önce Alibeyköy'de Süleyman Yeter'in cenazesinde yapamadığını Gazi etkinliklerinde yapacaktı.

12 Mart sabahına yüzlerce gözaltıyla girildi. Sabahın ilk saatlerinden itibaren devletin açıklamalarına göre 30 bine yakın polis, yüzlerce özel hareket timi ve takviye askeri birliklerle Gazi Mahallesi'ni ve emekçi semtlerini yoğun bir şekilde ablukaya aldı. Uygulanan, adı böyle konulmasa da bir olağanüstü hal uygulaması idi. Gazi'ye gitmek için Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi'nden hareket eden kitle otobüslerden indirilerek saldırıya uğradı. Silah da kullanılan saldırıda çok sayıda 1 Mayıs'lı emekçi ve genç yaralandı ve gözaltına alındı. Alibeyköy Cemevi'nden hareket eden gruba da saldıran polis buradan da yüzlerce kişiyi gözaltına aldı. Aynı uygulama Okmeydanı, ve başka bazı semtlerde sürdü. Semtlerdeki ablukayı aşanlar ve ablukaya gerek duyulmayan yerlerden gelenlerse Gazi girişindeki ablukada karşılandılar. İnsanlar

otobüslerle gözaltına alındı, depolara dolduruldu, basketbol sahalarda tutuldular. Vatan Caddesi'ndeki terör ve işkence merkezi doldu, taşı 12 Mart günü. Öyle ki gözaltıları bahçede tutmak zorunda kaldılar. Gözaltındaki kitle tutsaklıkta da olsa, bir işkence merkezinin bahçesinde de olsa sloganlarıyla, zılgılarıyla andı şehitlerini. Tüm ablukalara rağmen Gazi Mahallesi'ne girebilmeyi başaran özellikle gençlerden oluşan birçok kişinin polis çemberinde tutulan Cemevi

önündeki kitleye katılması özel bir tarzda engellendi. Dışarda gruplar halinde kah slogan atarak, kah dağıtmak için gelen polisi taşıyarak, basit ve cansız da olsa bir barikat kurarak kararlılığını gösterildi. Barikat panzerlerle kaldırıldı ve sokak aralarında operasyonlar yapıldı. Arkalarından ateş edildi, helikopterlerle izlenerek takip edildi, girmiş olduklarını düşündükleri evler basıldı. Sokak aralarında operasyon başlatarak terör estiren polis ve özel hareket timleri birçok kişiyi gözaltına aldı.

Polisin gece ve gün boyu estirdiği teröre rağmen Gazi halkı şehitlere sahip çıkarak Cemevi önünde toplanmıştı. Gazili emekçiler ve şehit aileleri gelenlerle birleşmelerinin engellenmesine ve polis çemberinde tutulmalarına rağmen sloganlarıyla katil devletten hesap sormaktan çekinmedi. Gözaltılara, baskılara ve engellemeye çabalarına rağmen yürüyüş yapıldı ve mezarlığa gidildi. Burada şehitlerini anan kitle aynı şekilde Cemevi önüne gelerek dağıldı.

İstanbul'un dört bir yanından emekçi kitlelerin ve gençliğin, onca tehdit, baskı ve engellemeye rağmen Gazi Direnişi'nin yıldönümüne gösterdiği duyarlılık, özellikle son dönem kitle hareketinin verili durgunluğu da gözönüne alındığında çok önemlidir. Günlerden beri süren devlet terörü, medya yoluyla yapılan tehditkar propagandalar, yetkililerin kesin kararlı açıklamaları, kitle gösterilerinde polise yasal olarak sağlanan 'ateş açma' -siz öldürme diye okuyun- özgürlüğü vb. devrimci Gazi'nin sahiplenilmesini engelleyememiştir. Bu bakımdan 12 Mart 1999 Gazi anmasından sermaye devleti için çıkan sonuç her ne kadar biçimsel olarak istediği olmuş gibi görülmekte bir başarısızlıktır.

Emekçi kitleler bu duyarlılıklarını, tüm baskılara ve gerici propagandalara rağmen Mart ayının sürececek eylemliliklerinde ve 1 Mayıs 1999'da alanları sermaye devletine dar ederek göstereceklerdir.

**Yaşasın Gazi direnişimiz!
Şehitlerimizi sosyalizm kavgamızda
yaşatıyoruz!**

Newroz'da alanlara!

Newroz egemenlerin baskı ve zulmüne karşı başkaldırının ve zaferin simgesi bir isyan günüdür. Efsaneye göre; zalim kral Dehak hükmettiği topraklardaki Kürt halkının kanıyla beslenmektedir. Yakalandığı hastalık nedeniyle her gün iki gencin beynini yemektedir. Buna karşın Kürt halkında biriken öfke, demirci Kawa'nın çekicinin zalim Dehak'ın beynine indirilmesiyle patlar. Kawa halkın kurtuluşunun müjdesini yaktığı bir ateşle verir. Yeni günü müjdelemesi anlamında Newroz bu yakılan ateştir ve yüzyıllardan bugüne taşınmış gelmiştir. Newroz'un özü ateş ve isyandır.

Bugün sömürünün biçimleri değişmiş olmakla birlikte, emekçi sınıf ve halkları baskı ve sömürünün cenderesinde boğan çağdaş Dehaklar'ın egemenliği sürmektedir. Emperyalist-kapitalist sistemde cisimleşen çağdaş Dehaklar, dünden farklı olarak, baskı ve sömürüyü modern temellerde sürdürmektedirler. Emperyalizm işçi ve emekçileri dünya ölçüsünde baskı ve sömürü kısılcığında ezmektedir.

Sistemin ulusal, sınıfsal sömürü ve baskısı, ona karşı mücadele ve başkaldırının da kaynağıdır. Kürt halkı bugün ulusal sömürü ve baskıya karşı Kawa'nın tutuşturduğu direniş ateşini elinde tutmaktadır. Büyük bedeller ödeyerek özgürlüğü için mücadele etmektedir. Çağdaş Dehakların bunca zulmüne rağmen çağdaş Kawalar'ın harladığı özgürlük ateşi söndürülemezdir.

Bugün Kürt halkına yönelik sömürgeci kirli savaşa bütçenin %60'ı ayrılmakta, faturası ise işçi ve emekçilerin sırtına yüklenmektedir. İşçi sınıfını ücretli köleliğe mahkum eden sermaye sınıfı Kürt halkını ulusal köleliğe mahkum etmek için kardeş halklar arasında düşmanlığı körüklemeye, değişik kanallardan akıp birleşebilecek mücadele dinamiklerinin önünü kesmeye çalışmaktadır. Türkiye işçi sınıfını da, Kürt halkını da ezen-sömüren sermaye sınıfı ve emperyalizmin kendisidir.

Bugün için mücadele farklı kanallardan yürüyor olmakla birlikte, eylemlilik süreçlerinde bu kanalları birleştirebilmenin maddi imkanları vardır. A. Öcalan'ın tutsak edilmesine karşı Kürt halkı dünyanın birçok yerinde militan eylemliliklerle tepkisini ortaya koymuştur. Bu eylemler Kürt halkının özgürlük tutkusundan kolay kolay vazgeçmeyeceğini bir kez daha göstermiştir.

Mart'ın eylemlilik sürecinde Newroz, farklı mücadele dinamiklerinin bir kanalda birleştirilmesi bakımından önemli bir yere sahiptir. Newroz'u halkların dostluğu, kardeşliği ve 'mücadele ortaklığının geliştirildiği, sömürgeci sermaye sınıfına karşı hak arayan ve hesap soran bir mücadele hattının kurulabileceği bir süreç olarak değerlendirilebilmenin olanakları fazlasıyla vardır. Bu konuda komünistlere önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Önümüzdeki Mart-Nisan eylemlilik sürecini bu temelde değerlendirebilmeliyiz. Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerine Kürt ulusunun haklı ve meşru mücadelesini anlatmalı, ortak mücadele süreçlerini geliştirmeye çalışmalıyız. "Newroz'da alanlara, Kürt halkıyla dayanışmaya!" şiarını yükselterek, sınıfı bu eksenle mücadeleye çekmeye çalışmalıyız. Kürt emekçilerine ise, ulusal kurtuluş mücadelesini toplumsal kurtuluş mücadelesi ile birleştirmenin, ortak düşmana karşı Türk ulusundan emekçilerle birleşik bir mücadele hattını örmenin taşıdığı önemi anlatmalıyız.

Kürt halkının gerçek kurtuluşu, sermayenin sınıf egemenliğinin yıkılmasıyla mümkün olacaktır. Bu ise işçi sınıfı önderliğinde yürüyecek bir sosyal kurtuluş mücadelesinin zaferiyle mümkündür. Eşitlik, özgürlük ve gönüllü birlik, sömürünün tüm temellerinin ortadan kaldırıldığı sosyalizmle gelecektir.

Emekçiler 8 Mart'ta alanlardaydı!

Çürümüş düzen ve çeteleşmiş devlet, kendi cephesinden, devrimci bahar eylemliliklerinin önemli parçası olan 8 Mart'ı engellemek için bir yandan ideolojik saldırıyla 8 Mart'ın içini boşaltmaya, öte yandan MGK-TÜSİAD'ın işçi-emekçi kitleler içindeki Truva atı rolündeki sosyal reformistler eliyle hareketi salonlara hapsedmeye çalıştı. Hareketin kendisini aştığı her noktada, zorbalıkla, gözaltı ve tutuklamalarla engellemeye çalıştı. O buna mahkumdu. Dışarda ABD emperyalizminin koçbaşı rolünü oynamak, içerde İMF paketleri için dikensiz gül bahçesi yaratmak için 8 Mart engellenmeliydi. Bahar tekrar kışa çevrilmeliydi. Burjuvazi baharın kendisi için bir kabus olduğunu sınıf tecrübesiyle iyi biliyordu.

8 Mart, Dünya Emekçi Kadınlar Günü, sermayenin faşist devletinin olağanüstü çabalarına rağmen yaygın, kitlesel ve coşkulu bir havada kutlandı. "Kadın olmadan devrim olmaz", "Devrimsiz kadın kurtulmaz", "Kadın erkek elele, örgütlü mücadeleye!", "Yaşasın sınıf dayanışması", "Yaşasın 8 Mart", "Vardık, varız, varolacağız!", "Sınıfsal, cinsel, ulusal sömürüye son!" sloganları eylemlere damgasını vurdu. Kadın erkek emekçilerin birleşik mücadelesinin gerekliliğini ön plana çıkaran vurgular ağırlıktaydı.

Çürümüş düzen ve çeteleşmiş devlet, kendi cephesinden, devrimci bahar eylemliliklerinin önemli parçası olan 8 Mart'ı engellemek için bir yandan ideolojik saldırıyla 8 Mart'ın içini boşaltmaya, öte yandan MGK-TÜSİAD'ın işçi-emekçi kitleler içindeki Truva atı rolündeki sosyal reformistler eliyle hareketi salonlara hapsedmeye çalıştı. Hareketin kendisini aştığı her noktada, zorbalıkla, gözaltı ve tutuklamalarla engellemeye çalıştı. O buna mahkumdu. Dışarda ABD emperyalizminin koçbaşı rolünü oynamak, içerde İMF paketleri için dikensiz gül bahçesi yaratmak için 8 Mart engellenmeliydi. Bahar tekrar kışa çevrilmeliydi.

Burjuvazi baharın kendisi için bir kabus olduğunu sınıf tecrübesiyle iyi biliyordu. Hizmetindeki burjuva kalemşörlerden Güneri Cıvaoglu'nun kaleminden şöyle kusuyordu kinini: "Güvenlik güçlerinin elindeki hassas günler takvimine göre, örneğin; 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 12 Mart Gazi olaylarının yıldönümü, 21 Mart Nevroz bayramı, 1 Mayıs gibi tarihler için önemli önlemler alınıyor."

8 Mart, kontr-gerilla devletinin korkusunun yersiz olmadığını gösterdi. Başta İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere, Kocaeli, Bursa, Zonguldak, Konya, Kayseri, Kırşehir, Trabzon, Kastamonu, Malatya, Adana, Balıkesir, Diyarbakır, Urfa, Adıyaman, Keşan, Merzifon, Havza, Düzcü, Bergama, Mezitli, Gebze vb. il ve ilçelerde çeşitli etkinliklerle kutlandı. 8 Mart hep direniş ve mücadele günü olarak geçti, geçiyor. Çünkü 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü mücadeleden doğdu. 8 Mart 1857'de Amerika'da ayağa kalkan 40 bin tekstil işçisi kadın da, 1886'daki işçi kadınların da istemleri (Eşit işe eşit ücret, 8 saatlik işgünü, sendikalaşma hakkı, haftasonu tatili) ve kuşandıkları silah(grev) aynıydı. Aradan onca yıl geçmiş olmasına rağmen 8 Mart'ı doğuran koşullar, bırakın bir hafiflemeyi daha da ağırlaştı. Burjuvazi o gün olduğu gibi bugün de oluk oluk kan akıtıyor. Buna karşın işçi ve emekçi kitleler de bedeller ödeyerek/ödeterrek bugünlere geldi. Son sözü direnenler söyledi. Çünkü sınıf mücadelesinin tunç yasasıydı bu, bu yasa hükmünü icra etti. Sermaye sınıfı bir yenilgi daha aldı. Böyle bir mücadele geleneğinden doğdu 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü.

Dün olduğu gibi bugün de emekçi kadın ikili, Kürt kadın ise üçlü bir sömürü ve baskının kısılcına sıkıştırılmıştır. Sosyal haklardan yoksun, sefalet ücretine talim ettiği yetmiyormuş gibi, "kriz var" bahanesiyle kapının önüne ilk konan da odur. Hamile olması rahatlıkla işten atılma sebebi olabilir. İş yerinde kreş yoktur. Fuhuşun kucacağına doğru sürüklenir. Metalaştırılır. Ücretsiz ev işçisidir o. Kirli, kanlı savaşın ilk hedefidir. Oğlu, kızı kaybedilen, saçlarından sürüklenen Cumartesi Annesi'dir. Ama tarihinin bir yüzü baskı ve terörse, öbür yüzü de mücadeledir.

Sermaye düzeni ve devleti, 8 Mart'ın içini boşaltmaya çalışmaktadır. 8 Mart'ın emekçi kadınlar günü olduğu unutturulmaya çalışılmaktadır. Kadınların bugün yaşadıkları sorunun kaynağında, kapitalizm değil "kötü erkekler" olduğunu ileri sürerek hedef saptırmaya çalışmaktadır. Fakat boş bir çabadır bu. Emekçi kadınların yaşadıkları sorunun kaynağında kapitalizmin olduğu o kadar açık ki; ne yapsa ne etse bunu bir türlü gizleyemiyor. 8 Mart'a süslü kokonaların, sosyal reformistlerin lüks binalarda yaptıkları ışıltılı geceler değil, emekçi kadınların alanlarda yaptıkları eylemler damgasını vuruyor.

Tuzla: Tuzla Organize Deri Sanayii'nde, 8 Mart etkinliği, saat 14.00'te, "Kadın erkek elele, örgütlü mücadeleye", "Yaşasın 8 Mart" sloganları ve davul zurna eşliğinde çekilen halaylarla başladı.

Deri-İş Tuzla Şubesi adına şube başkanı Cemal Taşkın'ın; kadınların cinsel, sınıfsal, ulusal sömürüye karşı her yerde direniş destanları yazdıklarını ve yazmaya devam etmeleri gerektiğini ifade ettiği konuşmasının ardından, Genel Mali Sekreter Naciye Özdemir; sendikal mücadelelerin önemine ve kadınların mücadeledeki yerine ilişkin bir konuşma yaptı. Konuşmalardan sonra Deri-İş folklor ekibi ve Deri-İş tiyatro topluluğunun gösterileri yer aldı. Bu gösterilerin ardından Limter-İş'in, Süleyman Yeter'in katledilmesiyle ilgili açıklaması ve Yeter için bir dakikalık saygı duruşu yapıldı.

Etkinlik sırasında, çevreyi saran jandarmaların alaycı bakışları ve konuşmaları dikkat çekiciydi. Kendi aralarında yaptıkları konuşmalardan Tohum Kültür Merkezi adına "Tanya" adlı şiiri okuyan bir arkadaşı gözaltına almayı düşündükleri anlaşıldı bu girişim Deri-İş yöneticileri tarafından engellendi. Kutlama bittikten sonra jandarmanın dolmuşları durdurup eyleme katılanları gözaltına alacağı söylenince eyleme dışarıdan katılanlar sendika arabalarıyla ve tarlaların içinden ana caddeye çıkarak bölgeyi terk ettiler.

Okmeydanı: Geçen yıl 8 Mart Taksim eyleminden aldığı dersle, bu yıl sermaye devleti, muhtıralarla-faşist genelgelerle 8 Mart'a yasak koymaya çalıştı. Çeşitli kurum ve kuruluşlar tek tek basıldı, yüzlerce kişi gözaltına alınarak işkencelerden geçirildi.

Bu yasak ve tehditlere karşın 8 Mart, ülke genelinde çeşitli etkinliklerle kutlandı. 7 Mart günü,

Okmeydanı'nda da bir kutlama yapıldı.

Saat 13:00'de Okmeydanı Fatma Girik Parkı'nda toplanarak, parktan aşağıya doğru kortejler halinde yürüyüşe geçen kitle, basın açıklamasının okunacağı yere geldi. Burada devrim şehitleri için bir dakikalık saygı duruşunda bulunulduktan sonra, günün anlam ve önemine ilişkin kısa bir konuşma yapıldı. Sermaye devletinin son dönemlerdeki Kürt halkının üzerindeki faşist saldırıları kınandı. Basın açıklaması okunurken; "Cinsel, ulusal, sınıfsal sömürüye son!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" sloganları atıldı. Eylem 25 dakika sürdükten sonra sona erdi. Alınları, Atılım, DMP, Tohum Kültür Merkezi, Özgürlük Örgütü Kadın Platformu, yürüyüşe pankartları ile katıldı. Alanda da TİKB ve MLKP pankartı açtı. Bizler yoğun Kızıl Bayrak kuşlamaları yaptık. Eylemden sonra kitle, Şark Kahvesi'ne doğru yürüyüşe geçti. Eylem bitiminde Okmeydanı sermayenin kolluk güçlerince ablukaya alındı. Yaklaşık 500 kişinin katıldığı eylemde; "Dişe diş, kana kan seninleyle Öcalan!", "Bo azadi aşiti şer şer şer", "Biji PKK", "İntikam", "Kahrolsun sömürgecilik Kürt halkına Özgürlük" sloganları sıkça atıldı.

*KESK üyesi emekçi kadınlar, 8 Mart günü saat 17:30'da İstiklal Caddesi'ndeki KESK binasında toplandılar. Sermaye devletinin kolluk güçleri, sokağın iki yanını kuşatarak emekçileri sokağa hapsetti. Emekçi kadınlar polisin bu saldırgan tavrını yaptıkları basın açıklamasıyla protesto ettiler. Açıklamada: "Türkiye'de 8 Mart, siyasi iktidar tarafından kadınlara ve emekçilere yönelik saldırıları arttırma aracı olarak kullanılıyor. Kapitalizm, kendi yapısına uygun olarak kadını edilgenleştiriyor. Bu çemberi kırmak için kadın hayatın her alanında örgütlenmelidir" denildi.

*İstanbul'da, Haydarpaşa Garı'nda 8 Mart'ı kutlamak amacıyla toplanan Birleşik Taşımacılık Sendikası üye ve yöneticilerinden 15'i, TCDD 1. Bölge Müdürü Ömer Yılmaz'ın ihbar ve şikayeti üzerine gözaltına alındı.

Ankara: Kamu emekçileri Ankara'da 8 Mart'ı İnsan Hakları Anıtı önünde kutladı. 300'ü aşkın kadın

Dün olduğu gibi bugün de emekçi kadın ikili, Kürt kadın ise üçlü bir sömürü ve baskının kısılcama sıkıştırılmıştır. Sosyal haklardan yoksun, sefalet ücretine talim ettiği yetmiyormuş gibi, "kriz var" bahanesiyle kapının önüne ilk konan da odur. Hamile olması rahatlıkla işten atılma sebebi olabilir. İş yerinde kreş yoktur. Fuhuşun kucagına doğru sürüklenir. Metalaştırılır. Ücretsiz ev işçisidir o. Kirli, kanlı savaşın ilk hedefidir. Oğlu, kızı kaybedilen, saçlarından sürüklenen Cumartesi Annesi'dir. Ama tarihinin bir yüzü baskı ve terörse, öbür yüzü de mücadeledir.

ve erkek emekçi, ellerinde kızıl karanfillerle anıt önünde toplandılar. "Hergün 8 Mart hergün mücadele", "Baskılar bizi yıldıramaz", "Vardık varız varolacağız", "İlknur Birol hapiste çeteler mecliste", "Anaların öfkesi katilleri boğacak" sloganlarını haykırdılar. Yapılan konuşmalarda 8 Martın tarihçesi ve kadın mücadelesindeki önemi anlatıldı. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği ile TTB-Tıp Öğrencileri Kolu, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi bahçesinde 8 Mart'ta bir şenlik

düzenledi. Şenlik sermayenin kolluk

güçlerinin kuşatması altında yapıldı. 300'ü aşkın bir kitle katıldı. Eyleme sağlık emekçileri ile hasta yakınları da destek verdiler. Öğrenciler, emekçi kadınlar üzerindeki sınıfsal, ulusal, cinsel sömürünün son bulmasını istediler.

8 Mart Özgürleşen Kadın Platformu, 8 Mart günü akşam saatlerinde Sakarya Caddesi'nde bir basın açıklaması düzenlediler. Polis, eylemin yasadışı olduğu ve basın açıklaması yapılsa herkesi gözaltına alacağı tehdidini savurdu. Polisin saldırgan tutumu alkışlarla protesto edildi ve basın açıklaması başlatıldı. Yapılan açıklamada "emekçi kadınlar cinsel, sınıfsal ve ulusal baskıya karşı örgütlenmelidir" denildi. Eylem alkışlarla sona erdi.

İzmir: İzmir Demokrasi Platformu, 8 Mart'ı Konak Meydanı'nda bir basın açıklaması yaparak kutladı. Sümerbank önünde toplanan yaklaşık 500 kişilik bir kitle sloganlar eşliğinde Konak Meydanı'na yürüdü. Yapılan konuşmada; "Kadına yönelik şiddetin, bölgesel, yöresel, savaşlar nedeniyle güncelleşmesi bu coğrafyada da kendini göstermektedir" denildi. Eylem esnasında "Kadınlar savaşlara karşıyız", "Tecavüze hayır, bedenimiz bizindir", "Özgür kadın özgür halka", "Sınıfsal, cinsel, ulusal sömürüye son" sloganları atıldı.

SSK Bozyaka Hastanesi'nde 8 Mart, 200 sağlık emekçisi tarafından kutlandı. SSK Tepecik Eğitim Hastanesi'nde ise 8 Mart'ın içeriği anlatılarak çeşitli sanat etkinlikleri eşliğinde kutlandı. SES İzmir şubesi 8 Mart'ı, 9 Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi önünde karanfil dağıtarak ve halay çekerek coşkulu bir havada kutladı. İzmir'in Kadifekale semtinde, 7 Mart'ta Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlamak

için biraraya gelen HADEP'li kadınlar sermayenin faşist kolluk güçlerince gözaltına alındı. Faşist polis sürüleri Kadifekale'yi abluka altına aldı. Bütün giriş ve çıkışlar kesildi. Aralarında HADEP il yöneticilerinin de bulunduğu 241 kişi gözaltına alındı.

Kocaeli: Kadın Platformu'nun Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlamak için 7 Mart'ta düzenlediği basın açıklamasına da faşist polis sürüleri saldırdı. Aralarında gazetemizin Kocaeli çalışanı Nurten Demirel'in de bulunduğu 18 kişi gözaltına alındı. Daha sonra dayanışma için adliyece giden 180 emekçiye de gözaltına aldılar.

Zonguldak: 8 Mart nedeniyle düzenlenmek istenen mitingle ilgili bildirileri dağıtan 9 kişi tutuklandı. Aralarında kamu emekçi sendikalarının yönetici ve üyeleri ile İHD yöneticileri de bulunan bu 9 kişi aynı zamanda 8 Mart etkinlik komitesinde yer alıyorlardı. Faşist mahkemenin tutuklama nedeni ise, Valilik "izniyle" yapılacak olan etkinliğin bildirisinde "bölücülük propagandası yapıldığı" idi.

Kayseri: Dünya Emekçi Kadınlar Günü 8 Mart'ta, KESK Şubeler Platformu, Kayseri Eğitim-Sen binasında bir etkinlik düzenledi. Etkinliğe Eğitim-Sen, SES, Maliye-Sen, Enerji-Yapı Yol Sen, Kültür Sen gibi sendikalara üye emekçilerin yanı sıra bazı siyasi partiler, sosyalist basın platformu ve halktan insanlar katıldı.

Etkinlik, emekçi kadını anlatan "İsyen Ateşi" adında bir şiirle başladı. Kamu çalışanı emekçi bir kadın günün anlam ve içeriğini belirten bir yazı okudu. Hemen arkasından bir grup emekli kamu emekçisi kadının vermiş olduğu mesaj okundu. Üniversite öğrencilerinin hazırlayıp sunduğu sessiz skeçle devam eden etkinliğe müzik ve halaylarla renk katılmaya çalışıldı.

KESK'in son süreçte içersinde bulunduğu durum, 8 Mart etkinliğine de yansdı. 8 Mart'ın salonlara hapsedilmesi, burjuvazinin işçi sınıfına ait değerlere yönelttiği iç boşaltılma çabalarına "sol"dan verilen destektir. 8 Mart, meydanlarda, sokaklarda ve işyerlerinde, grevli TİS'li sendika hakkı, eşit işe eşit ücret ve her türden sosyal-siyasal hak kazanımı için mücadeleyi yükseltmeye vesile edilmelidir. Çünkü 8 Mart, emekçi kadının sokaklarda can pahasına, işçi sınıfına yaraşır bir direngenlikle yarattığı bir gündür.

Kırşehir: 8 Mart'a reformizm gölgesi

Sermaye devleti ücretli kölelik düzenini sürdürebilmek için her türlü baskı ve terör yöntemini denemekte, kirlı savaşı tırmandırmakta, gözaltı, tutuklama ve işkence ile emekçi kitlelerin, devrimcilerin ve komünistlerin sesini boğmaya çalışmaktadır.

Sadece baskı ve terörle engelleyerek değil, 8 Mart'ı Dünya Kadınlar Günü olarak lanse edip sarlatanlarına eğlenceler tertipleterek içini boşaltmak da sistemin engelleme yöntemlerinden biridir. Ama bizler, 8 Mart'ın, bu aşağılık düzenin yansıttığı gibi bir gün olmadığını, dünya emekçi kadınlarının özgürlük, devrim ve sosyalizm için mücadele günü olduğunu duyurmayı kendimize bir borç bildik, biliyoruz.

Bu nedenle, devrimci karşı duruşumuzla bu barbarlık düzenini teşhir etmek için, Kırşehir'de 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü etkinlik hazırlıklarımız oldukça yoğun geçti. Gerek etkinliğin hazırlanmasında, gerekse de kendi katılımımız konusunda yoğun bir çaba harcadık. Bir bayan yoldaşımız komitede yeralarak üzerine düşen görevi üstlendi.

Daha etkinlik hazırlıkları esnasında reformistler komünistlerin karşısına dikilmeye başladılar. İlk önce yoldaşımızın hangi kurum adına geldiğini sormak gibi saçmalıklarla ortaya çıktılar. Etkinliğin düzenlenmesi konusunda görev paylaşımı içinde salon görevlileri HADEP ve EMEP'ten seçilmişti. Görev almak için iki yoldaşımız da hiçbir kurum adı bildirmeksizin, İHD üyesi olarak gönüllü görev talebinde bulundular. Etkinliğin yapılacağı salona gidip gönüllü görev talep ettiklerini belirterek iki tane önlük istediler. Bu talebimiz EMEP'liler ve onların adayı olan İHD başkanı tarafından kaba bir biçimde reddedildi. Biz

bir değerlendirme yaparak görev talebimizi geri çektik. Bunun üzerine HADEP'liler, kesinlikle görev almalısınız, biz iki kişimizi çekiyoruz, onların yerine görevli olmanızı istiyoruz demeleri ve EMEP'lilerle kendileri muhatap olmaları üzerine görev yeniden kabul edildi.

Görevli olan yoldaşlarımız görevlerinin gereklerini çok iyi biliyorlardı. Etkinliğin başlamasından önce yoldaşlarımız salonun girişinde konumlandılar. Kırşehir'de son zamanlarda polisin hiçbir yasal hakkı olmadığı halde salonda konumlanma tutumunu önlemek için en önde durdular. Polisin içeriye girmek istemesi üzerine devletin buraya ancak bir hükümet komiserini sokma hakkının bulunduğunu hatırlattılar. EMEP il başkanı, EMEP yöneticisi ve aynı zamanda milletvekili adayı olan İHD başkanı, yoldaşlarımıza, "Size bu görevi kim verdi, adamların görevlerini engelliyorsunuz" diyerek, faşist kolluk güçlerini kollarından itekleyerek salonun içine soktular. Bu durum karşısında yoldaşlarımızın tavrı ise görevli yeleklerini çıkarıp atmak oldu.

Salonda bulunan 300-350 kişinin coşkusu bu zinciri kırdı. İlk konuşmanın ardından "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!" sloganı atıldı. Kadının tarihsel olarak toplumdaki konumunu, günümüzdeki kadını anlatan konuşmalar yapıldı. "Ulusal, sınıfsal, cinsel sömürüye son!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!" sloganları atıldı.

Etkinlikte tertip komitesinde bulunan bayan yoldaşımıza "İşçi kadın" başlıklı bir konuşma hazırlaması görevi verildiği halde, "polisin baskısı var" gerekçesiyle programda yeralan konuşma yaptırılmadı. Konuşmayı yapacak olan yoldaşımızın; "Ben konuşmamı yaparım; konuşmanın içeriği beni ilgilendirir; polis engelleyecekse beni kürsüden indirir

ve gözaltına alır" tavrı karşısında hiçbir sıkıntı duymadılar. Böylece reformizmin bir kez daha gerçek kimliğini ortaya koydu. Yaptığımız onca tartışmaya rağmen bir sonuç alınamadı. Bunun üzerine geldiğimiz insanlarımızla salonu terkettik.

"Kadın olmadan devrim olamaz, devrim olmayınca kadın kurtulmaz!"

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

Kızıl Bayrak/Kırşehir

Berlin: 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kutlandı

Burjuvazinin 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün özünü boşaltma çabalarına rağmen emekçi kadınlar bu güne bir mücadele günü olarak sahip çıkıyorlar. Emekçi kadınların mücadeleleriyle kazanılan 8 Mart coşkuyla kutlanıyor.

Biz de Berlin'den TKİP taraftarları olarak, MLKP'li dostlarımızla birlikte 8 Mart'la ilgili bir etkinlik düzenledik. Etkinliğimize devrim ve sosyalizm şehitlerini anarak başladık. Gündemle ilgili TKİP ve MLKP'li birer arkadaşın yaptıkları açılış konuşmasından sonra, TKİP'li bir yoldaşımız, 8 Mart ve yaşanan son siyasal gelişmelerle ilgili bir konuşma yaptı. Soru-cevap şeklinde devam eden tartışmada özellikle Kürt sorununa ilgi gösterildi. MLKP'li bir arkadaşın partisi adına yaptığı konuşma ve gelen mesajların okunmasın ardından, '98 8 Mart Taksim yürüyüşünün sinevizyon gösterimi yapıldı. Katılımcı arkadaşların hazırladığı şiirler ve saz dinletisinden sonra etkinliğimiz halaylarla sona erdi.

Etkinlikte yapılan konuşmanın metni:

Sınıflı toplumun tarih sahnesine çıkmasıyla birlikte kadının sömürülmesi ve baskı altına alınması süreci de başladı. Kapitalizmin gelişim döneminde kadınlar en vahşi sömürüye maruz kaldılar. 8 Mart 1857'de New York'lu 40 bin dokuma işçisi kadın, azgın

sömürüye ve ağır çalışma koşullarına başkaldırdı. Yine 8 Mart 1886'da tekstil işçisi kadınlar, çalışma koşullarının düzeltilmesi, sendika, oy hakkı, eşit işe eşit ücret ve 8 saatlik işgünü talepleriyle direnişe geçtiler. Bu direnişte birçok kadın işçi yaşamını yitirdi.

II. Enternasyonal'in düzenlediği Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda Clara Zetkin'in önerisi ile 8 Mart, Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul edildi. 8 Mart, ezilmişliğe, her türlü baskıya, ikinci sınıf konumuna başkaldırıdır. Eşitlik ve özgürlük için emekçi kadının tutuşturduğu bir meşaledir. Bir sömürü ve barbarlık düzeni olan kapitalizm, kadına her türlü baskıyı uygularken, diğer taraftan da onu üretim sürecine katarak diğer erkek sınıf kardeşleriyle birlikte mücadele etmesinin zeminini de hazırladı. Fuhuşa itilen, cinsel bir meta olarak kullanılan ve aşağılanan kadın, özel mülkiyetin ortaya çıkmasıyla beraber çifte sömürüye maruz kalmıştır. Bundan dolayı kadın, onu sömüren, aşağılayan, baskı altında tutan kapitalist sisteme karşı sınıf kimliği ile mücadele etmek zorundadır.

Dün Paris Komünü'nde, sosyalist Ekim Devrimi'nde ön saflarda yürüyen kadın, bugün kurtuluş ideali ve özlemiyle, her türlü baskıya, sömürüye, eşitsizliğe karşı Kürdistan'da, Peru'da, Filipinler'de, Güney Afrika'da, dünya metropollerinin fabrika ve sokaklarında özgürlük ve eşitlik için savaşıyor. Benzi PDF kitap Arşivi <https://mailey.org> 1995 Mayıs'ından bu yana her Cumartesi Galatasaray

Lisesi önünde yapılmakta olan Cumartesi Anneleri eylemi, sermaye devletinin her türlü baskı ve saldırılarına rağmen kararlı bir direnişle sürdürülmektedir. Onların bu haklı direnişi, Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde yankı bulmuş ve Cumartesi Anneleri ile dayanışma eylemleri burada da devam etmektedir. Yapılan bu eylemler, emekçi kadınlarımızın her türlü şiddet, baskı, sömürü ve onursuzluğa karşı büyük bir direnişle mücadele verebildiğinin ve inatla mevzisini koruyabileceğinin güzel bir örneğidir.

Diğer taraftan burjuvazinin feminizm aracılığıyla yürüttüğü cinsel özgürlük söylemleri emekçi kadının kurtuluşu değildir. Çünkü onun ezilmişliğinin sebebi erkek olmadığı gibi, düşmanı da erkek değildir. Kürdistan'da erkek yoldaşıyla birlikte savaşıyor yiğit Kürt kadını. Fabrika ve sokakta polisle çatışan proleter kadın da sınıf kardeşleriyle aynı saflarda savaşıyor ve asıl düşmanının kapitalist sömürü düzeni olduğunu, kurtuluşunun bu kokuşmuş sömürü düzeninin yıkılması ile birlikte sömürünün, eşitsizliğin ve baskının olmadığı, halkların kardeş olduğu toplumsal bir düzen olan sosyalizmi kurmak olduğunu biliyor. Sosyalizmin kuruluşu ise, ancak proletarya partisi saflarında örgütlenip mücadele etmekle mümkündür.

Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü! Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Berlin'den TKİP taraftarları

Süleyman Yeter işçi sınıfının kavgasında yaşayacak!

5 Mart'ta Dayanışma Gazetesinden alınarak katledilen Limter-İş Sendikası eğitim uzmanı Süleyman Yeter, 10 Mart'ta Alibeyköy Cemevi önünde yapılan bir törenle uğurlandı.

Saat 14:30 civarında başlayan törene yaklaşık 2000 kişi katıldı. Limter-İş, Tuzla Deri-İş, Enerji YapıYol-Sen, Genel İş, Haber Sen Anadolu Şubesi gibi sendikalar yanında devrimci, sosyalist basın ve platformlar ve muhalif siyasi partiler katıldı. Metin Göktepe'nin annesi Fadime Göktepe, Hasan Ocak'ın annesi Emine Ocak ile Kocaeli'de katledilen Metin Yurtsever'in ablası da cenazedeydi. Aynı zamanda törene Kartal Karyap-San işçileri üretimi durdurup katıldılar.

Tören sırasında şair Mehmet Özer şiirler okudu. Süleyman Yeter'in eşi bir konuşma yaptı. Konuşma sırasında; "Süleyman Yeter yoldaş ölümsüzdür!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!" sloganları atıldı. Daha sonra Süleyman Yeter'le birlikte gözaltına alınan Atılım Gazetesi çalışanlarından Bayram Namaz da bir konuşma yaparak, daha önce de Süleyman Yeter'le birlikte gözaltına alınıp, işkence gördüklerini, Yeter'in gözaltına alınırken sapaşğlam olduğunu, ancak devletin onu işkenceye katlettiğini

söyledi. HADEP'ten Ferhat Yeğin ile EMEP Genel Başkanı L. Tüzel de bir konuşma yaptıktan sonra, Cemevi önündeki tören sona erdi ve Alibeyköy Mezarlığı'na doğru yürüyüşe geçildi.

Yürüyüş sırasında, "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "İşçiler işkencecilerden hesap soracak!", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Süleyman'ın katili faşist devlettir!", "Şehit Namırın!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Kahrolsun MGK, MİT, CIA, kontr-gerilla!", "İşkencenin hesabı sorulacak!", "Birlik, mücadele, zafer!" sloganları atıldı.

Limter-İş "Sermayeye karşı tek yumruk, tek barikat!", "Devlet, mafya, polis çetesine karşı genel grev!", "Genel direniş için ileri!" ve "İşçi sınıfının yiğit önderlerinden Süleyman Yeter mücadelemizde yaşıyor!" pankartlarını açtı.

Yol boyunca polisin yoğun önlem aldığı görüldü. Mezarlığa gelindiğinde İHD bir konuşma yaparak, Süleyman Yeter'in işkenceye katledilişinin takipçisi olacaklarını, Süleyman Yeter'in de tıpkı Metin Göktepe ve Hasan Ocak gibi devlet tarafından katledildiğini söyledi. Daha sonra Süleyman Yeter, marşlar ve sloganlar eşliğinde toprağa verilerek uğurlandı.

Dayanışma gazetesi çalışanlarından Emin Orhan ile Süleyman Yeter'in katledilmesi üzerine yaptığımız röportaj:

KIZIL BAYRAK: S. Yeter'in devam eden bir işkence davası var. Bu konuda bilgi alabilir miyiz?

DAYANIŞMA: Süleyman 1997'de gözaltına alındı ve o zaman da yoğun işkencelerden geçirildi. O zamandan kalan izleri hala taşıyordu. Kollarını ve parmaklarını yeterince kullanamıyordu. İşkence davası, bugün hala sürüyor. Süleyman öldürülmemiş olsaydı mahkemeye sözkonusu davanın seyrini değiştirecek kanıtlar sunacaktı. Bu son gözaltında kendisini katledenlerden bir kısmını teşhis edecekti. Ancak buna fırsat vermediler.

KIZIL BAYRAK: İşkencecileri teşhis edeceği duruşma ne zamandı?

DAYANIŞMA: 29 Nisan'da yapılacaktı. Bir önceki duruşma 2 Mart'taydı. Son gözaltına alındığında da sözkonusu işkencenin izlerini hala taşıyordu.

K. BAYRAK: Bu son gözaltılarda sizde alınmıştı. Nelere tanık oldunuz?

DAYANIŞMA: Ben Atılım Gazetesi'nden alındım. Süleyman'ı TMS'de gözleri bağlı bir şekilde gördüm. Bizi oraya götürdüklerinde,

arkadaşlara dayak attıkları için sloganlar atılıyordu. Süleyman'ı en son o zaman gördüm. Ertesi gün Bayram Namaz'la beni hücrelere giriş bölümünde uzun

süre ayakta beklettiler. Orda Süleyman'ı işkence odasına götürürlerken gördüm. Bu arada bizim de gözlerimiz bağlıydı ve ayakta beklemeye devam ediyorduk. Garaj kısmından içeriye dolap taşıdıklarını farkettiler. Bu dikkat çekici birşeydi. Bizi saat 3.00'e kadar beklettiler. O sırada dışardan araba sesleri geldi. Birini götürdüklerini farkettiler. Fakat hangi amaçla götürdüklerini bilemiyorduk. Bu tanık olduğumuz birşeydi. Daha sonradan Süleyman'ı o esnada öldürdüklerini ve çıkardıklarını anladık. Bahsettiğim olay Cumartesi gecesi saat 2:30'da gerçekleşti.

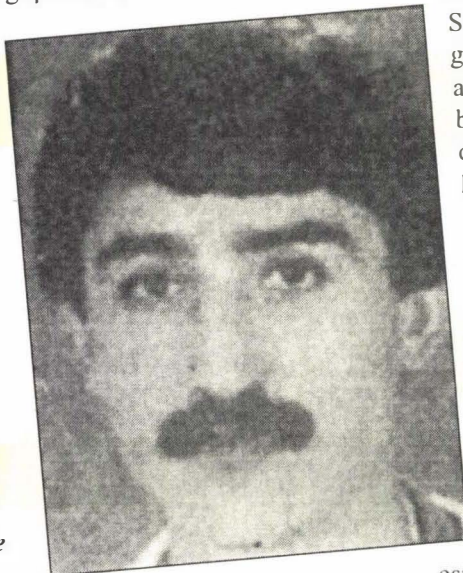
K. BAYRAK: Bunun bilinçli bir katliam olduğunu

söyleyebilir miyiz?

DAYANIŞMA: Evet, bu tamamen bilinçli bir katliam. Dayanışma'dan gözaltına alınan arkadaşların ifadesine göre, arama yaptıktan sonra tuttıkları zapta Süleyman'ın adını yazmamışlar. Arkadaşlar itiraz etmişler. Bunun üzerine yazdıkları önceki zaptı yırtmışlar, yeni bir zabıt yazmışlar bu yeni zapta Süleyman'ın adını yazmışlar, ancak arada boşluk bırakmışlar. Herşey bu katliamın önceden planlandığını gösteriyor.

K. KIZIL BAYRAK: Süleyman'ın kimliği hakkında neler söyleyebilirsiniz?

DAYANIŞMA: Süleyman mücadeleci, kararlı, işçilerin sınıf çıkarlarını esas alan, düşüncesiyle eylemi bir olan bir insandı. Ne düşünüyorsa onu uygulamaya koyan, kararlı ve atak biriydi. Her bakımdan mütevazı ve emekçi bir kişiliğe sahipti. Öne çıkan özelliklerinden biri birleştirici olmasıydı. İnsanları anlayan, kendisini de anlatmasını bilen bir insandı. İşçilerle çok iyi dialog kurabiliyordu, çünkü kendisi de işçilerin içinde yetişmişti. O; sermaye karşısında bükülmez ve eğilmez bir irade ama işçi sınıfına ve dostlarına karşı samimi ve sevecendi. Bir sınıf önderinin sahip olması gereken özelliklere sahip, sendikacı bir arkadaşımızdı. O bir insan güzeliydi....

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://irantey.org>

Kamu TİS'lerinin önündeki engel İMF'dir

İMF reçetelerini yırtmak için alanlara!

Kamu emekçilerinin iyi bir toplu sözleşme yapabilmelerinin yolu aynı zamanda diğer toplumsal kesimlerin mücadelelerine de sahip çıkmalarından geçiyor. Bunun için 12 Mart'ta direnen Gazi emekçilerinin yanında olmak, 16 Mart'ta öğrenci gençliğin sesine güç katmak, 21 Mart'ta ayağa kalkan Kürt halkının saflarına omuz vermek kamu emekçilerinin görevidir. Bugün bu toplumsal muhalefet dinamiklerinin herbiri mücadeleyi kendi kanallarından sürdürüyorlar. Ancak düşmanları ortaktır. Ortak düşman emperyalizm ve onun yerli uzantılarıdır.

500 bin kamu işçisini kapsayan toplu sözleşme görüşmeleri sürüyor. Türk-İş'in parça parça geri adımlar atması sonunda hükümetle Türk-İş'in sözleşme rakamları arasında %10'luk bir fark kalmış durumda. Toplu sözleşme görüşmeleri başlarken Türk-İş bürokratları, vakurlu bir edayla, eşel mobil sisteminden gelen kayıpları da iyileştirmeler için sözleşmeye eklettireceklerini söylüyorlardı. Gelinek yerde Türk-İş iyileştirmeye birlikte ilk 6 ay için %46'ya inmiş durumda. Hükümetin rakamları ise %36 civarında. Türk-İş'in bütün yığıtlık havaları sönmüş, yarım ağızla "10 rakam için alanlara ineriz, meydanı hükümete dar ederiz" ikiyüzlülüğü sürdürülüyor. Bugüne kadar Türk-İş'in ihanetçi bir çizgi sürdürdüğünü, eylem yapmayı değil engellemeyi tarz haline getirdiğini kamu işçileri yaşayarak gördüler. Türk-İş'in düzenlediği eylemlerin ise gerçekte tabandan gelişen eylem isteğini kontrol altına almaktan ibaret olduğu, sayıları henüz az da olsa sınıf bilinçli işçiler için bilinen bir gerçektir. Nitekim Türk-İş'in hain kimliğini bildikleri için sokağa çıkarak "satma" diye slogan atıyorlar.

Kamu işçilerinin toplu sözleşmelerinin hangi rakamlarla bağitlanacağı kuşkusuz verilecek mücadeleye bağlıdır. Ancak yapılan açıklamalardan anlaşıldığı kadarıyla, sözleşmenin nasıl bağitlanacağı sendika ile hükümet arasında çoktan belirlenmiştir, rakamlar ve diğer maddeler bellidir. Sürdürülen görüşmeler bir oyundan ibarettir. Sürdürülen bu oyunu bozabilecek olan ise, kamu işçilerinin tabandan geliştirecekleri eylemlilikleridir.

Sözleşmeyle ilgilenen devlet bakanı Şükrü Sina Gürel'in ifşaatları sürece açıklık getiriyor: "İstediğiniz rakamlar çok fazla. Üzerimizde İMF'nin baskısı var. Türkiye sırat köprüsünden geçiyor." Bakan diplomatik dil kullanma ihtiyacı duyduğu için "İMF'nin baskısı var" diyor. Aslında aynı şeyi daha önce başkanlığı sırasında Mesut Yılmaz'da kamu emekçileri için

söylemişti: "İMF'ye sözverdim. Buçuk fazla veremem." Gürel'in de, Yılmaz'ın da söyledikleri şu anlama geliyor: Biz burada birer uşağız, efendimiz İMF'dir. O bu kadarını uygun görüyor.

Söyledikleri sözlerin gerçek anlamı budur. Bu düzen herşeyiyle çürümüştür. Emperyalizmin para merkezleri İMF ve Dünya Bankası hükümetlerin toplu sözleşmelerden memur zamlarına kadar herşeye müdahale etmektedir. Türkiye Maliye Bakanlığı'nın Osmanlı'nın Düyun-u Umumiye'sinden farkı kalmamıştır. Tek farkı bugünkü hükümetlerin uşaklıkta Osmanlı'ya göre daha pervasız davranmaları, zerre kadar utanıp sıkılmamaları, hatta yaptıklarıyla övünmeleridir. Kamudaki toplu sözleşme görüşmelerine oturan Ecevit hükümetinin temsilcileridir. "İşçi dostu", "dürüst lider", "sosyal-demokrat" pozlarıyla pazarlanan Ecevit, gerçekte tam bir işçi düşmanıdır. Dürüst değil yalancı, zerre kadar ulusal gururu olmayan, emperyalizme kölece bağımlı bir düzen temsilcisidir. Bu yüzdendir ki, ABD, DSP hükümetini parlatmakta sakınca görmemektedir. 60 milletvekili ile DSP'ye hükümet kurdurtan da, Kürt ulusal mücadelesinin önderini komployla yakalayıp Türkiye'ye vererek Ecevit'in yıldızını parlatan da ABD emperyalizmidir. Yıllardır ulusal onurdan bahseden Ecevit, onun temsilciliğini yaptığı sermaye devleti, bugün ABD'nin bölgedeki taşeronluğunu yapmakta hiçbir utanç duymamaktadır.

Türkiye bugün İsrail'le birlikte Ortadoğu halklarının katili ve azıllı bir düşmanıdır. Bu düşmanlık ABD'nin çıkarları içindir. Türkiye Balkan halklarının birbirine kışkırtılmasında da rol oynayan ülkelerden biri haline gelmiştir. Bu rol de ABD'in çıkarları içindir.

Kamu işçileri artık gerçek düşmanlarını görmelidirler. Sözleşmesini engelleyen, mezarda emekliği dayatan, esnek çalışmayı yaşama geçirmeye çalışan, eşel mobil sistemiyle her işçinin bir milyar kaybına neden olan, haklarını gaspeden sadece devlet ve hain sendika bürokrasisi değil, onların yöneticisi ve sistemin gerçek sahibi olan emperyalistlerdir. Yapılan bütün saldırıların arkasında emperyalizmin çirkin yüzünü görmek mümkündür. Çokuluslu tekeller İMF aracılığı ile işsizliği, sefaleti, yoksulluğu dayatmaktadır. MAİ ile sömürsünün hukukunu oluşturmakta, MİGA ile sömürsünü sigorta altına almakta, tahkim ile rekabet riskini bile emekçilere ödetmektedir. İşçi sınıfı İMF'nin paketlerine karşı, MAİ, MİGA ve tahkime karşı mücadele etmeden, kısaca emperyalizmin karşısına cepeden çıkmadan ekonomik-demokratik haklarını da alamayacaktır. Emperyalizmin işçi sınıfına karşı nasıl bir saldırı içinde olduğunu bugün sendika bürokratları da itiraf etmektedirler. Tarım-İş başkanı Bedrettin Kaya, İMF ve Dünya Bankası'nın Türkiye'yi dış borç bataklığına sürüklediğini, emeklilik yaşının yükseltilmesini, kamu kuruluşlarının özelleştirilmesini, işçi sayısının azaltılmasını, ücret artışlarının enflasyonun altında kalmasını Türkiye'ye dayattığını belirtmektedir. Ancak emperyalizmin oynadığı rolü görmek yetmiyor. Emperyalizme karşı mücadeleyi zorunlu görmek gerekiyor.

İMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı saldırılar sadece kamu işçilerine değil, sınıfın tüm kesimlerine,

kamu çalışanlarına, kardeş Kürt halkına ve öğrenci gençliğe de yöneliyor. Bu saldırılar devlet terörü eşliğinde gerçekleştiriliyor. Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı için alanlara çıkan kamu emekçilerine göz yaşartıcı spreyle, gaz bombalarıyla saldırıyor, sendikaları dahi kurulmadan ele geçirilmeye, devlet tarafından yönlendirilmeye çalışılıyor. Kardeş Kürt halkına asimilasyon ve terör uygulanıyor. Abdullah Öcalan'ın yargılanma sürecinde olduğu gibi ayağa kalkan Kürt emekçilerine vur emirleri çıkarılıyor. Toplumsal hareketliliğin gelişmesini engellemek ve ezmek için Kriz Yönetim Merkezleri yaygınlaştırılıyor. Öğrenci gençliğin ileriye çıkan kesimleri uzaklaştırma cezalarıyla sindirilmeye çalışılıyor.

Kamu emekçilerinin iyi bir toplu sözleşme yapabilmelerinin yolu aynı zamanda diğer toplumsal kesimlerin mücadelelerine de sahip çıkmalarından geçiyor. Bunun için 12 Mart'ta direnen Gazi emekçilerinin yanında olmak, 16 Mart'ta öğrenci gençliğin sesine güç katmak, 21 Mart'ta ayağa kalkan Kürt halkının saflarına omuz vermek kamu emekçilerinin görevidir.

Bugün bu toplumsal muhalefet dinamiklerinin herbiri mücadeleyi kendi kanallarından sürdürüyorlar. Ancak düşmanları ortaktır. Ortak düşman emperyalizm ve onun yerli uzantılarıdır. Bunun için İncirlik Üssü'nün Irak halkına karşı kullanılmasına, Öcalan'a tezgahlanan emperyalist komploya ve uygulanan tecrite, sınıfa karşı saldırı ve burjuvazi için rahat sömürü anlamına gelen "MAİ, MİGA ve tahkime karşı mücadele için alanlara!" sloganlarıyla Mart eylemliliklerini karşılamak, en aktif desteği vermek kamu işçilerinin bir görevidir.

**Kahrolsun emperyalizm!
MAİ, MİGA ve tahkime hayır!
İMF reçetelerini alanlarda yırtalım!**

Yeni satış sözleşmelerine izin vermeyelim!

480 bin kamu işçisini kapsayan TİS dönemi başladı. Türk-İş ve hükümet arasındaki görüşmeler devam ediyor. Devletin oyalama ve Türk-İş'in sözde direnme taktikleri nedeniyle, beş görüşme yapılmasına rağmen henüz bir sonuç alınamadı. Uzlaşma masalarında buluşmak üzere altıncı görüşme için randevu alınmıştır. Hükümete, 1. altı ay için 50 milyon artış ve %35 zam öneren sermaye uşağı B. Meral, bu önerisi kabul edilmeyince hemen yumuşayarak, 20 milyon artış, %30 zamma geri adım attı. Buna karşı sermaye devleti, 1. altı ay için 10 milyon artış ve %30 zam önererek ve önerisinden taviz vermeden Türk-İş'e bu talebini kabul ettirmeye çalışıyor. Daha önce tekstil işçisini "sıfır zam"la patronlar sınıfına satan hain sendika bürokrati B. Meral, şimdi de kamu işçilerini sermaye sınıfına satmak için sermayenin çıkarları doğrultusunda uzlaşmaya doğru adım atıyor. O masada, işçi sınıfının çıkarını temsil etmek ve haklarını korumak için işçi sınıfı adına bulunan bürokrat B. Meral, verdiği tavizlerle asıl hangi sınıfa hizmet ettiğini, hangi sınıfın çıkarını savunduğunu bir kez daha kanıtlamış oldu.

Seçimlerin ve İMF ile yapılacak olan görüşmelerin gölgesinde imzalanacak olan kamu sözleşmeleri, işçi sınıfına bir kez daha kapsamlı saldırının aracı olacaktır. TİS'i imzalayacak ve İMF ile görüşecek olan hükümet DSP hükümetidir. Geçmişten beri işçi-emekçilere saldıran, işçi-emekçileri düşük ücretlere, işsizliğe, açlığa, yoksulluğa mahkum eden Ecevit değil midir bu DSP hükümetinin başı? Şimdi aynı Ecevit ve aynı DSP, 10 milyon artış ve %30 zammı bahsederek bir kez daha işçi sınıfına acımasızca saldırıyor. Kuşkusuz ki, efendileri olan İMF'den bu rakamların üstüne çıkılmaması konusunda kesin talimat aldılar. Önümüzdeki günlerde sermaye devletinin temsilcileri ile İMF arasında, anlaşma yapmak üzere görüşmeler başlayacak. Parasal desteği içeren anlaşmanın, genel çerçevesi çizilecek. Memura İMF'nin belirlediği zam oranının üstünde zam vermeyerek, sosyal güvenliğin tasfiyesine ve kamu kuruluşlarının özelleştirilmesine hız vererek, İMF'nin isteklerini karşılamakta kusur etmemeye çalışan hükümet, aynı zamanda bu görüşmelerde işçi sınıfına saldırıları kapsayacak olan yeni anlaşmalara imza atarak, İMF'ye hizmetini sürdürecektir.

Sermaye devleti, İMF'den aldığı işçi-emekçilere saldırı startını hayata geçirebilmek için, TİS döneminde fırsat bilerek işçi sınıfının haklarını, insanca yaşama

koşullarını gaspediyor. İşbirlikçi bürokrat sendika ağaları aracılığıyla işçi sınıfını teslim almaya çalışıyor. Girdiği yapısal krizin faturasını işçi sınıfına ödetmeyi amaçlıyor. İşçilerin örgütsüzlüğünden, dağınıklığından, sendikalarına sahip çıkmamasından yararlanan sermaye devleti, satın aldığı sendika yöneticilerinin yardımıyla saldırılarını daha rahat uyguluyor. Ücretleri asgari düzeyde önererek kabul ettiriyor, mücadelelerle kazanılmış hakları gaspediyor, esnek çalışmayı, taşeronlaştırmayı, özelleştirmeyi yaşama geçiriyor. Bunlara karşı uzlaşmacı sendika yöneticileri ses çıkarmazken, sesini yükselten, hakkını arayan, sendikalarına sahip çıkan işçiler, susturulmaya çalışılıyor.

Tüm kamu kuruluşlarında ve işletmelerde gündemde olan bu sorunlar, saldırılar karayolunda çalışan işçiler için de gündemde. Taşeronlaştırma, pozisyon dışı çalışma, esnek çalışma gibi işçi sınıfı için

büyük bir tehlike ve özelleştirme için basamak olan uygulamalar şu anda karayollarında mevcut. Karayolu işçileri olarak bu saldırılara karşı mücadele etmek zorundayız. Sendikamıza sahip çıkarak, sendika bürokratlarına söz hakkı vermeyerek, TİS'i sınıf çıkarlarımız doğrultusunda imzalatmak zorundayız.

Tüm işçilere, sermaye sınıfının saldırılarla neyi amaçladığını kapsamlı bir şekilde anlatmalı ve sermaye devletinin gerçek yüzünü teşhir etmeliyiz. Sermaye sınıfının karşısına birleşik, örgütlü bir sınıf olarak çıkmak istiyorsak, tüm işçilerle ilişkilerimizi geliştirmeli ve kendi sınıf çıkarlarımız doğrultusunda taban örgütlerimizi oluşturmaliyiz.

Karayolları İşçileri Bülteni'ni, tüm karayolu işçilerine ulaştırmalı, bültenimizin en geniş dağıtımını yaparak işçilerin bültenimize sahip çıkmasını sağlamalıyız. Aynı zamanda yazılarla bültenimizi beslemelerini ve sorunlarını bültenine aktarmalarını sağlamalıyız.

TİS komiteleri kurulmadıysa bir an önce TİS komitelerini kurarak, bu komitelerde örgütlenerek TİS'i kazanım haline getirmeliyiz. TİS'in tıkanması ile birlikte olası bir grev için şimdiden hazırlıklar yapmalı, sendikaları eylemlere zorlamalıyız.

Hain sendika ağalarının satış sözleşmesine imza atmasına engel olmak için, tüm işçiler örgütlü olarak mücadele etmeli ve sendika ağalarından söz hakkını alarak sermaye devletinin karşısına; sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm şiarıyla çıkmalıdır.

**Sözleşmemize sahip çıkalım,
TİS komitelerinde örgütlenelim!
Kahrolsun sermaye devleti!
Yaşasın işçi-emekçi iktidarı!
Karayollarından komünist bir işçi**

Enerji Yapı Yol-Sen üyelerine karşı burjuva adaleti

Grevsiz, Toplu İş Sözleşmesiz sendika yasasının mecliste görüşüldüğü 6 Mart 1998'de iş bıraktıkları için, devleti zarara uğrattıkları gerekçesi ile ve para cezası istemiyle haklarında dava açılan Fatih Köprüsü'nde çalışan 43 emekçinin, bugün (10 Mart Çarşamba) saat 10:00'da İstanbul Adliyesi'nde mahkemeye çıkarıldığı bildirildi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Enerji Yapı Yol-Sen üyeleri, saat 9:00 civarında Eminönü'nde toplanmaya başladılar. Ancak bir süre sonra polis müdahale ederek, orada bulunan sendikacıların birkaçını tartaklamaya başladı ve burada toplanmalarına izin vermeyeceğini söyledi. Bunun üzerine, yaklaşık 30 kişilik grup İstanbul Adliyesi'ne doğru yürümeye başladı.

Duruşmada 43 sendika üyesinin avukatı, davanın usulden reddini istedi. Duruşma 21 Nisan 1999'a ertelendi.

Duruşma sonrası sendika üyeleri adliyenin önünde bir basın açıklaması yapmak istediler. Ancak polis buna da izin vermeyerek, bir an önce dağılmalarını istedi. Bunun üzerine grup basın açıklaması yapmadan dağıldı.

TKİP Belgeleri: Parti progra

Emperyalizm ve pro

Kapitalizmin eşitsiz ve dengesiz gelişimi savaşları üretir aynı zamanda. Bunun mantığı da şudur: Dünyanın belli bir paylaşım durumu, o andaki belli bir güç dengesini yansıtır. Belli bir güç dengesinde, bir egemenlik biçimi oluşur. Diyelim ki İkinci Dünya Savaşı sonrasında, ABD tartışmasız bir biçimde, öteki emperyalist devletlerin de itirazına yol açmayacak bir tarzda, dünyanın hegemonik gücü durumuna geliyor. Savaş sonrası güç ilişkileri ona bu imkanı veriyor. Kapitalist dünyanın liderliğini doğal bir biçimde, barışçıl bir biçimde kazanıyor. Ama kapitalizmin eşitsiz ve dengesiz geliştiğini ve bu eşitsiz ve dengesiz gelişmenin emperyalizm aşamasında şiddetlendiğini, daha büyük bir güç kazandığını biliyoruz. Nitekim tarih bize bunu örneğin yine İkinci Dünya Savaşı sonrası dönem üzerinden çok somut olarak gösteriyor. Almanya yenilmiş, bölünmüş, yakılıp yıkılmış bir ülkeydi. Japonya iki atom bombası atılarak teslim alınmış. Amerika tarafından kendi bütün koşullarına razı edilmiş, köleleştirilmiş bir ülkeydi. Bunlar ABD'nin vesayeti altındaki ülkelerdi. Bu ülkelerde Amerikan sermaye yatırımlarının, tekniğinin savaş sonrası toparlanmada özel bir yer ve önem kazandığını biliyoruz. Yanısıra ABD buraları siyasi ve askeri açıdan da kendi denetimi altına almıştı.

Emperyalizm ve emperyalist savaşlar

Cihan: Lenin'in 1917 program revizyonu önerisinde, emperyalizm sorununa ilişkin ikinci önemli paragrafın emperyalist savaşlardan oluştuğunu daha önce hatırlatmıştım: "Emperyalist savaşlar, yani dünya egemenliği uğruna, banka sermayesi için pazarlar uğruna, küçük ve zayıf milliyetlerin boğazlanması uğruna savaşlar bu durumda kaçınılmazdır" deniliyordu burada.

Bu pasajla emperyalist savaşların kaynağına işaret edilmiş oluyor. Emperyalist devletler arasında dünya pazarları, hammadde kaynakları ve yatırım alanları uğruna her zaman bir rekabet vardır. Bu rekabet zayıf ya da şiddetli bir biçimde olabilir, ama hiçbir zaman ortadan kalkmaz. Bu rekabet evrimi içerisinde şiddetlenir, iktisadi-mali-ticari alanlardan giderek politik alanlara kayar, politik bir biçim kazanır. Bu, egemenlik alanları uğruna, nüfuz alanları uğruna, pazarlar uğruna sonu gelmez bir mücadeledir. Savaş politikanın başka araçlarla, şiddet araçlarıyla devamı olduğuna göre, egemenlik alanları uğruna yoğun bir rekabet içerisinde olan güçlerin, belli bir noktadan sonra, kendi aralarındaki anlaşmazlıkları savaşlarla çözme yoluna gitmelerinin mantığı da açıktır.

Kapitalizmin eşitsiz ve dengesiz gelişimi savaşları üretir aynı zamanda. Bunun mantığı da şudur: Dünyanın belli bir paylaşım durumu, o andaki belli bir güç dengesini yansıtır. Belli bir güç dengesinde, bir egemenlik biçimi oluşur. Diyelim ki İkinci Dünya Savaşı sonrasında, ABD tartışmasız bir biçimde, öteki emperyalist devletlerin de itirazına yol açmayacak bir tarzda, dünyanın hegemonik gücü durumuna geliyor. Savaş sonrası güç ilişkileri ona bu imkanı veriyor. Kapitalist dünyanın liderliğini doğal bir biçimde, barışçıl bir biçimde kazanıyor.

Ama kapitalizmin eşitsiz ve dengesiz geliştiğini ve bu eşitsiz ve dengesiz gelişmenin emperyalizm aşamasında şiddetlendiğini, daha büyük bir güç kazandığını biliyoruz. Nitekim tarih bize bunu örneğin yine İkinci Dünya Savaşı sonrası dönem üzerinden çok somut olarak gösteriyor. Almanya yenilmiş, bölünmüş, yakılıp yıkılmış bir ülkeydi. Japonya iki atom bombası atılarak teslim alınmış, Amerika tarafından kendi bütün koşullarına razı edilmiş, köleleştirilmiş bir ülkeydi. Bunlar ABD'nin vesayeti altındaki ülkelerdi. Bu ülkelerde Amerikan sermaye yatırımlarının, tekniğinin savaş sonrası toparlanmada özel bir yer ve önem kazandığını biliyoruz. Yanısıra ABD buraları siyasi ve askeri açıdan da kendi denetimi altına almıştı. ABD askeri birlikleri Savaş sonrası...

kadar, Doğu Almanya'nın batıyla birleşmesine kadar, Almanya'da meşru ve yasal bir biçimde kalabiliyorlardı. Öteki işgal güçleri olan İngiliz ve Fransız birlikleri ile birlikte... Yanısıra ABD emperyalizmi kendi kültürünü, değerlerini, yaşam ve düşünme kalıplarını savaşı izleyen birkaç on yılda bu toplumlara ve elbette bu arada tüm kapitalist dünyaya egemen kıldı.

Ama bakıyoruz, kapitalizmin genel gelişme dönemi içerisinde bu ülkelerde de gelişme yaşanıyor ve bu gelişme belli bir noktadan sonra büyük bir hız kazanabiliyor. Savaş sırasında yıkılmış yakılmış, böylece egemenlik ilişkilerinin dışına düşmüş emperyalist ülkelerin ekonomileri hızla toparlanıp, belli bir noktadan sonra, daha düne kadar vesayeti altında bulundukları emperyalist ülkeler ile aşık atacak düzeye varabiliyor. Biz bunu İkinci Emperyalist Savaş'ın yenik devletleri olan Almanya ve Japonya şahsında çok somut olarak görebiliyoruz. İşte bu kapitalizmin eşitsiz ve dengesiz gelişmesinin yarattığı bir sonuç.

İktisadi güç olmayı başarmak, doğal olarak beraberinde, giderek siyasi güç olmayı da getiriyor. Siyasal güç sahibi olanlar da belli bir noktadan sonra artık kazandıkları yeni güce uygun yeni uluslararası dengeler istiyorlar. Düne kadar savaş suçlusu olan ülkeler, '90'lı yılların başında, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri olmak isteğiyle ortaya çıkabildiler. Japon hükümet yetkilileri, Japonya'nın bugünkü askeri gücünün onun dünya sistemi içerisinde kazanmış bulunduğu iktisadi ve siyasi gücüyle hiç de orantılı olmadığını ve bunun büyük bir anormallik olduğunu, bunun giderilmesi gerektiğini seslendirebildiler. Savaş sonrası dönemde hazırlanan Alman anayasası, tek bir Alman askerinin bile Almanya dışında herhangi bir bölgeye gitmesini yasakladığı halde, '90'lı yıllarda bu yasak zorlanılmadan kaldırıldı. Ve Alman politikacıları bunu, dünyanın bugünkü gerçekliğiyle, Almanya'nın bugünkü gerçekliğiyle ilişkilendirdiler. Almanya'nın o güne kadarki durumunu artık uluslar topluluğu içerisinde tuttuğu yerle ve üstlenmesi gereken "misyon"la bağdaşmayan bir durum olarak tanımladılar. Anayasanın ilgili maddesinin değiştirilmesini bu çerçevede gündeme getirdiler ve nitekim bunu başardılar.

Şunu anlatmaya çalışıyorum. İktisadi güç dengelerindeki değişim beraberinde siyasi güç dengelerindeki değişimi getiriyor ve o da belli bir noktadan sonra askeri güç dengelerinde varolan statükoyu zorlamaya götürebiliyor. Ve zorlamanın belli bir noktasında, bu kendini emperyalist savaşlar olarak üretebiliyor. Olayın mantığına baktığımız zaman, ki biz marksistler bunu her

Proleter devrimler çağı

Proleter devrimler üzerine ön tartışmalar/10

zaman söyleriz, savaş kötü devlet adamlarının, kötü niyetli hükümetlerin ya da basiretsiz politikacıların tercihlerinin bir ürünü değildir. Savaşın nesnel bir iktisadi-sınıfsal mantığı var. Hükümetler, politikacılar bu nesnel mantığın sadece taşıyıcısı, yani seslendiricisi ve uygulayıcısı oluyorlar. Temelde bu, şu veya bu emperyalist ülke ya da ülkeler grubunun tekeldi burjuvazilerinin kendi aralarındaki şiddetli rekabetin, dünya egemenliği uğruna mücadelelerin bir ürünü olarak ortaya çıkıyor. Doğaldır ki, zaten dünyaya egemen olan, mevcut güç dengesi içinde avantajlı olan bir devlet belli bir anda savaşı tercih etmeyebilir de. Ama mevcut etki alanlarını korumaya çalışır ve bu korumanın kendisi de emperyalist rekabetin bir biçimidir. Eldekini korumak için de, mevcut statükoyu sürdürmek için de savaşmak, savaşta aktif taraf olmak zorundadır. Bu noktaya girmeyeceğim, ama bu önemli bir nokta, zira bazı yanlışlara da kaynaklık edebiliyor. İkinci Emperyalist Savaş'a yaklaşımlarda bu yanlışların somut örneklerini görebiliyoruz.

Yükselen emperyalist güçler her zaman paylaşımı gündeme getiren güçler olurlar. İngiltere dünyanın atölyesiyken, Almanya henüz kendi ulusal birliğini bile sağlamış değildi. Japonya'yı yüzyıllardır süren Ortaçağ durgunluğundan modern kapitalist gelişme süreci içerisine çeken Meiji reformları ise daha henüz yeni gündeme geliyordu, 1870'li yıllarda. Ama biz 30-40 sene sonra bu ülkelerin bir dünya paylaşımını talep edecek bir güce ulaştıklarını görüyoruz. Almanya Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda yenildi ve silahsızlandırıldı. Versay Antlaşması ile çok ağır iktisadi yaptırımlara ve tazminata mahkum edildi, bir süre için adeta köleleştirildi. Ama bu aynı Almanya, kendisini 15-20 yıl içinde yeniden toparladı ve yeni bir emperyalist paylaşım savaşını bir kez daha talep edecek, dahası onu kendi inisiyatifiyle bizzat başlatacak bir güce ulaşabildi. Bu ancak kapitalizmin eşitsiz ve sıçramalı gelişmesi yasası ile anlaşılabilir bir durumdur.

Emperyalist savaş sorunu ile ilgili daha fazla konuşmayacağım, çünkü biz zaten bu sorun üzerinde ayrıca konuşmak zorundayız. Söylediklerim fazlasıyla bir fikir veriyor. Belki söylenenlere şu eklenebilir. Emperyalist savaşlar emperyalist rekabetin, dünya egemenliği uğruna emperyalist mücadelenin ürünleri olarak ortaya çıkıyorlar. Bu çerçevede savaşların kaçınılmazlığına ilişkin bir marksist vurgu var. Ama bu kaderciliğe bir vurgu değil. Temelde, iktisadi kökü olan ve siyasal biçimler alan bir çatışmanın, bir noktadan sonra, askeri biçimler de almasının önünde herhangi bir engel yok,

alamayacağı iddia edilemez. Marksistlerin vurguladığı budur. Bu anlamda, emperyalizmi yokedemediğiniz sürece yeni emperyalist savaş tehlikesi de hep sürecelecektir.

Özellikle bugünün dünyasında emperyalist bir dünya savaşını sınırlayan ya da hatta önleyen birtakım etkenler üzerine bir sürü revizyonist, pasifist teori var. Ama biz Irak anlaşmazlığının bile Rusya'ya, "eğer ABD kendi iradesini dayatır ve buraya müdahale ederse, bu dünya savaşına yol açar" dedirttiğini biliyoruz. Gerçekten kurulmuş bir egemenliği savunma uğruna bir mücadele öylesine kör bir mücadeledir ki, emperyalist bir devletin kendi iradesini dayatmaktaki inatçılığı, umulmadık sonuçlara pekala yolaçabiliyor. Zamanında Hitler böyle bir inatçılık, böyle bir haydutça eğilim gösterdi. O günün öteki emperyalistleri tavizler vere vere bunu mümkün mertebe sınırlamaya ve Alman emperyalizminin bu yayılma hırsının yönünü değiştirmeye, onu Sovyetler Birliği ile savaşa sürmeye çalıştılar. Ama bunun bile savaşı engelleyemediğini biliyoruz.

Savaş ancak proletaryanın ve halkların mücadelesi ile engellenebilir, ama bunun bu yolla engellenebilmesi için de savaşa yol açan bunalımın bir başka bunalıma yolaçması, başka bazı yönler, biçimler alması gerekiyor. Savaş geciktirilebiliyor, ama 20. yüzyılın iki büyük savaşı, savaşın engellenemediğini de somut olarak gösterdi. Bu konudaki tartışmaya girmek istemiyorum, bu tartışma ayrıca yapılır ve zaten

çok kesin şeyler söylenemez. Bir yasallığa, bir güçlü eğilime işaret edilebilir ve tarih buna kanıt gösterilebilir. Onun ötesine zaten geçemeyiz. Biz savaşlar üzerine kaderci teoriler geliştirmek zorunda değiliz, bizim işimiz bu da değil.

Ama biz bir yasallığı, bir eğilimi, bunun nesnellliğini net bir biçimde ortaya koymak ve gözetmek durumundayız. Stalin'in İkinci Emperyalist Savaş'ın öncesinde söylediği güzel bir sözü var; emperyalistler durmadan çılgınca silahlanıyorlar, herhalde konuşmak için değil, belli ki savaşmak için bunu yapıyorlar, diyor. Militarizmin böyle sınırsızca, dizginsizce gelişmesi herhalde bir şeyler içindir. Bu silahlanma yarışı 1920'lerin ortasından itibaren ciddi biçimler almaya başlıyor ve 1928 Komünist Enternasyonal Altıncı Kongresi, ciddi bir emperyalist dünya savaşı tehlikesinin olduğunu net bir biçimde tespit ediyor, buna ilişkin görevler ortaya koyuyor. 1934 yılında yapılan parti kongresinde, Stalin kongre raporunda savaş tehlikesinin giderek büyüdüğü üzerine değerlendirmeler yapıyor, bu konuda somut veriler sunuyor. Nitekim daha sonra olayların İkinci Dünya Savaşı'na vardığını biliyoruz.

Proleter devrimler çağı

Lenin'in 1917 program taslağında işaret ettiği öteki noktalara geçiyorum. Revize edilecek eski programa yeni bölüm olarak önerilen emperyalizm çağı bölümünde, üçüncü bir paragraf

Savaş ancak proletaryanın ve halkların mücadelesi ile engellenebilir, ama bunun bu yolla engellenebilmesi için de savaşa yol açan bunalımın bir başka bunalıma yolaçması, başka bazı yönler, biçimler alması gerekiyor. Savaş geciktirilebiliyor, ama 20. yüzyılın iki büyük savaşı, savaşın engellenemediğini de somut olarak gösterdi. Bu konudaki tartışmaya girmek istemiyorum, bu tartışma ayrıca yapılır ve zaten çok kesin şeyler söylenemez. Bir yasallığa, bir güçlü eğilime işaret edilebilir ve tarih buna kanıt gösterilebilir. Onun ötesine zaten geçemeyiz. Biz savaşlar üzerine kaderci teoriler geliştirmek zorunda değiliz, bizim işimiz bu da değil. Ama biz bir yasallığı, bir eğilimi, bunun nesnellliğini net bir biçimde ortaya koymak ve gözetmek durumundayız. Stalin'in İkinci Emperyalist Savaş'ın öncesinde söylediği güzel bir sözü var: emperyalistler durmadan çılgınca silahlanıyorlar, herhalde konuşmak için değil, belli ki savaşmak için bunu yapıyorlar, diyor. Militarizmin böyle sınırsızca, dizginsizce gelişmesi herhalde bir şeyler içindir.

var. Girilmiş bulunan çağın aynı zamanda proleter devrimler çağı olduğuna ilişkin bir paragraf bu. Lenin burada iktisadi, sosyal ve siyasal bir dizi olguyu sıraladıktan sonra, sözlerini şu ifadeyle bağlıyor:

"... tüm bunlar kapitalizmin şimdi ulaşılmış olan gelişme aşamasını, proleter sosyalist devrim çağı yapar.

"Bu çağ başlamıştır."

Bunu Ekim Devrimi'ni önceleyen bir tarihte ifade ediyor, buna dikkat edilmeli.

Emperyalizm aynı zamanda proleter devrimler çağıdır. Başlıca iki açıdan; bir, üretici güçlerin, iktisadi gelişmenin o günkü gelişme düzeyi, sosyalizmin maddi koşullarını dünya ölçüsünde genel olarak olgunlaştırmıştır; iki, kapitalizmin çelişkilerini görülmemiş ölçüde şiddetlendirip kesinleştirerek, böylece onların çözümünü tarihin gündemine sokmuştur. Bu iki açıdan emperyalizm çağı, aynı zamanda proleter devrimler çağıdır, emperyalizm sosyalist devrimin arifesidir, bilimsel tanımı yapılabilmektedir. Üstelik daha Ekim Devrimi'ni önceleyen bir evrede.

1. Genel Konferans'ımızın *Süreçler ve Eğilimler* başlıklı temel metni, sizler tarafından yeni okunduğu için ayrıntıya girmeden hatırlatıyorum, sol görünümü burjuva liberal teorilere karşı örtülü bir polemiktir de aynı zamanda. Bu tür gerici teorilerin sahipleri, emperyalizm çağı proleter devrimler çağıdır denildi, ama yüzyıl bitiyor, insanlık henüz proleter dünya devrimi görmedi, dolayısıyla bu görüş tarih tarafından boşa çıkarıldı demeye getiriyorlar. Sözümleri ettiğim konferans değerlendirmemizde bu iddiaları karşılayan bir bilanço veriliyor. Yüzyılın ilk 50 yıllık bilançosu üzerinde bakıldığında, tarihsel olaylar sistemin neredeyse yıkılış noktasına doğru gittiğini gösteren açık maddi veriler sunuyor. Emperyalist savaş, Ekim Devrimi, Ekim Devrimi'ni izleyen büyük proleter devrimci hareketler dalgası... Ardından Almanya'daki devrimci bunalımlar, İtalya'daki işçi hareketleri. Sonra faşizmin yükselişi, devrimci girişimlerin faşizmle bloke edilmeye çalışılması... Çin Devrimi'nin ilk büyük dalgası... Büyük bunalım, bunu izleyen faşizmin yaygınlaşması... İspanya'da iç savaş, anti-faşist halk hareketleri... Ardından yeni bir emperyalist dünya savaşı... Bu savaş sonrasında sistemden yeni ülkelerin kopması ve sosyalist bir kampın oluşması... Büyük Çin Devrimi, Kore ve Vietnam devrimleri, sömürge ulusların ayağa kalkışı ve yeni sömürgecilğin yıkılışı...

Bu bilanço uyarıya uzatmak istemiyorum. Ama bu bilanço, kapitalizmin genel bir buhran aşamasına girdiğini, emperyalizm çağının aynı zamanda proleter devrimler çağı olduğunu açık-seçik gösteren bir bilanço. '50-60'lı yıllarda batılı emperyalist dünya kendi cephe gerisinde nispi bir rahatlığa kavuşmuş olmakla birlikte, aslında dünyanın geri bölgelerindeki büyük mücadeleler üzerinden bakıldığında zaman, dünya üzerinde devrimci halk hareketleri, milli kurtuluş hareketleri büyük bir güç, büyük bir ivme kazanmıştı ve sistemin tedirginliği ve karamsarlığı gerçekte '70'li yılların ortalarına kadar sürdü. Bir açıdan bakarsak ancak son 40 yıldır, bir başka açıdan bakarsak yalnızca son 20 yıldır kapitalist dünya, onun efendileri belli bir rahatlık

1917'de Lenin tarihin çizebileceği zigzaglara da bilimsel bir ihtiyatla işaret ediyor.

Emperyalist aşamasına ulaşmış bulunan kapitalizmin insanlık için bir yıkım demek olduğunu tespit ediyor ve o gün hala sürmekte olan emperyalist savaşı buna kanıt gösteriyor.

Dolayısıyla, emperyalizmin insanlık ve uygarlık üzerindeki

bu tahribatı onun tarihe gömülmesi gerektiğinin bir kanıtlanmasıdır, bu artık kesindir, bu açığa çıkmıştır, insanlığı bundan ancak sosyalizm kurtarabilir, diyor. Nihayetinde AKP için hazırladığı programının girişinde Rosa Luxemburg'un söylediği de bu aynı şeydir. Ya barbarlık içinde çöküş ya da sosyalizm! sloganı başka neyi anlatır ki?

kazanabildiler. Ama yüzyılın bilançosuna toplamından bakıldığı zaman (söz konusu konferans metnimizde bunun iyi bir dökümü var), çağa ilişkin, çağın eğilimlerine ilişkin marksist-leninist tanım, tahlil ve öngörülerin çok büyük ölçüde doğrulandığını görebiliyoruz. Tarih proleter devrimlere de, milli kurtuluş devrimlerine de tanıklık etti, emperyalist savaş ve faşizme de tanıklık etti. Zaten emperyalizmin temel çelişmelerine ilişkin olarak en başından itibaren söylenenler bunlardı. Emperyalizm çağı bir gericilik çağıdır, emperyalizmle birlikte artık demokrasiden siyasal gericiliğe evrensel bir geçiş vardır denildi, Lenin bunu 1915'de söylüyordu. 1920'de faşizm ilk biçimi ile kendini gösterdi ve 1930'lı yıllarda faşizmin, siyasal gericiliğin aldığı bu kendine özgü biçimi insanlık yaşadı ve bunun insanlık üzerinde ne denli büyük bir tahribat yarattığı, yani emperyalizmin siyasal gericiliğinin insanlık üzerinde, uygarlık üzerinde ne büyük bir tahribat yarattığına da tarih tanıklık etti. Bütün bunlar doğrulandı aslında, onu anlatmaya çalışıyorum.

'70'li yılların sonuna kadar dünya çapında çok büyük halk hareketleri, büyük devrimci mücadeleler vardı. '50'lerden itibaren Sovyetler Birliği kendi içinden bozulmayı ve çürümeyi dışa vurmaya, kendi içinde sorunlarla karşılaşmaya başladı ama, dünya halklarının devrim ve sosyalizm uğruna mücadelesi buna rağmen durmadı. Tersine daha da ivmelenerek, büyük bir güç kazanarak '50-60-70'li yıllarda sürdü. Türkiye gibi ciddi devrimci gelenekleri olmayan bir ülkede bile büyük devrimci kitle hareketleri yaşandı ve bu temel üzerinde şekillenen devrimci akımlar doğdu. '70'li yıllarda binleri, onbinleri, yer yer yüzbinleri kontrol eden bu devrimci akımların tümü de kendilerini marksist-leninist olarak görüyorlardı. Tümü de kendileri için sosyalizmi bir temel hedef, devrimi ise onu gerçekleştirmenin bir aracı olarak tanımlıyorlardı. Bu o dünya çapındaki tarihsel iyimserliğin ve devrimci akımın, '70'li yılların sonuna kadar hala ne büyük bir güçle yaşadığının maddi bir kanıtı. Dünya kapitalizmi son birkaç on yıldır nefes aldı diyoruz da, bu son otuz yılın aşılamayan bir genel bunalım dönemi olduğunu, kapitalist metropollerde bile yoksulluğun ve işsizliğin çıg gibi büyüdüğünü, emperyalist bloklamaların ve militarizmin güçlendiğini, yani sistemin kendisine yeni yıkımlar hazırlayacak zemini hızla yeniden döşediğini de bu arada unutmamak durumundayız. Lenin'in 1917'deki taslak önerisine

dönüyorum. Lenin bu çağ, proleter devrimler çağı, başlamıştır diyor ve ekliyor: "Yalnızca proleter, sosyalist devrim insanlığı emperyalizmin ve emperyalist savaşların yarattığı çıkmazdan kurtarabilir. Devrimin zorlukları ve olası geçici başarısızlıkları ya da karşı-devrimin dalgaları ne kadar büyük olursa olsun, proletaryanın nihai zaferi kaçınılmazdır."

1917'de Lenin tarihin çizebileceği zigzaglara da bilimsel bir ihtiyatla işaret ediyor. Emperyalist aşamasına ulaşmış bulunan kapitalizmin insanlık için bir yıkım demek olduğunu tespit ediyor ve o gün hala sürmekte olan emperyalist savaşı buna kanıt gösteriyor. Dolayısıyla, emperyalizmin insanlık ve

uygarlık üzerindeki bu tahribatı onun tarihe gömülmesi gerektiğinin bir kanıtlanmasıdır, bu artık kesindir, bu açığa çıkmıştır, insanlığı bundan ancak sosyalizm kurtarabilir, diyor. Nihayetinde AKP için hazırladığı programının girişinde Rosa Luxemburg'un söylediği de bu aynı şeydir. Ya barbarlık içinde çöküş ya da sosyalizm! sloganı başka neyi anlatır ki?

Biz ikinci bir emperyalist savaşı yaşamış, faşizmi yaşamış, ABD şahsında emperyalizmin dünya üzerindeki haydutluğunu yaşamış, bu arada ikinci savaş sonrası dönemde bağımlı ülkeleri kasıp kavuran beyaz terörü, darbeleri, bölgesel savaşları yaşamış bir kuşağız. Aynı şekilde, kapitalizmin sadece insanı ve toplumu değil, doğayı da yıkıma götüren dizginlenemez sonuçlarını görmüş bir kuşağız. Ve bütün bunların ardından, kapitalizmin neden bir barbarlık olduğunu, tekelci aşamasında onun barbar karakterinin kendisini nasıl gösterdiğini ve tüm bu nedenlerle onun neden tarihe gömülmesi gerektiğini, çok daha kuvvetli bir biçimde ortaya koyabilecek ve gerekçelendirebilecek bir durumda ve konumdayız.

Dün de işaret etmiştim, dönem solcular ya da kendini hala solcu sanan bazı yığın ve yorgun kimseler, kapitalizm henüz ömrünü doldurmamıştır, zira gelişme gücünü sürdürüyor diyebiliyorlar. Bilimde, teknikte sağladığı ilerlemeler, üretici güçlerin geldiği bugünkü aşama, kapitalizmin neden hala yaşadığının da açıklamasıdır diyebiliyorlar. Yani insanlığın gelişimine hizmet ettiği sürece gelişme gücü gösterebiliyor, tarihte kendi gelişme imkanlarını tüketmemiş hiçbir sistem yıkılmaz demek istiyorlar. Demek istiyorlar demekle aslında yumuşatmış oluyorum, zira örneğin bugün hala parti lideri konumundaki bir İsmail Bilen yetiştirmesi, dosdoğru bunu söylüyor. *Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı'ya Önsöz*'deki o ünlü düşünceye atıfta bulunarak, dosdoğru bunu dile getiriyor. Ve Ekim Devrimi'nin neredeyse anakronik bir olay olduğunu, olayların genel gidişi içinde anormal bir istisna olduğunu demeye de getiriyor. Biliyorsunuz, Doğu Avrupa'daki yıkılışın hemen ardından tüm yerli-yabancı revizyonist ve liberal takımı Ekim Devrimi'nin premature/erken doğum olduğu üzerine bir yığın laf etmişler ve sonra solcu olmak iddialarını bile terketmişlerdi. Hala marksist olmak iddiası taşıyanlar ise, buna Marks'tan dayanaklar bulmaya, bir sistem gelişme gücünü gösterdiği

sürece yıkılmaz türünden sözde bilimsel dayanaklar göstermeye çalışıyorlar.

Burada dar ve kaba ekonomist bir yaklaşım tarzı var; olaya salt iktisadi gelişme, salt üretici güçlerin gelişmesi açısından bakılıyor. Olayı salt bu açıdan alsak bile, insanlığın üretici güçleri geliştirme kapasitesinin kapitalizm tarafından nasıl tahrip edildiğini, çapıtıldığını, yıkıcı amaçlara yöneltildiğini de biliyoruz. İşin herkes tarafından açık olması gereken bu yanı bir yana.

Peki, kapitalizm açısından siyasal cephede, insani cephelerde, kültür cephesinde, ahlak cephesinde, değerler cephesinde durum nasıl seyretmiştir, insanlığa ne kazandırmıştır ve insanlıktan neler götürmüştür? Bilançoyu buradan, sosyal yaşamın tüm alanları ve boyutları üzerinden ortaya koyduğumuzda, kapitalizmin ömrünü fazlasıyla doldurmuş bir sistem olduğunu, kokuştüğünü, çürüdüğünü, insani olan herşeyi yıkıp tahrip ettiğini görebiliyoruz.

Temmuz: Salt iktisadi açıdan bile aslında şu an elindeki imkanları hem kriz nedeniyle, bu aşırı üretim bunalımı nedeniyle, hem de bizzat tekelleşmesi nedeniyle kullanmadığını da biliyoruz.

Cihan: Kullanmadığını biliyoruz, çarpıttığını biliyoruz, askeri sanayiye yönelttiğini biliyoruz.

Olaya bir başka açıklayıcı tarihi olgudan da bakabiliriz. 1917 Ekim’inde Rusya’da bir proleter devrim oldu. Rusya proletaryası kapitalizmi yıktı ve sosyalizmin kuruluşunu başlattı. Rusya Avrupa’nın en geri ülkesiydi, yarı Asyai bir ülkeydi. Altıda beşi hala geleneksel feodal ilişkilerin egemenliği altındaydı. Evet, batının tekniğini, sanayisini, sermayesini ileri kentler üzerinden kendi toplumuna taşımıştı. Ama biz önce emperyalist savaşın, sonra da iç savaşın bu ülkeyi çok kötü bir biçimde tahrip ettiğini de biliyoruz.

İşte böyle bir ülkede, kapitalist mülkiyet tekelden kurtarılmış üretici güçlerin nasıl da dev boyutlarda gelişebildiğine tarih tanıklık etti. Savaşta Alman savaş makinasıyla boy ölçüşebilecek bir teknoloji yarattı Sovyetler Birliği. Önden yarattığı dev sanayileşmeyi bir yana koyuyorum, 1950’li yılların başında ABD emperyalizminin şantaj ve tehditlerini boşa çıkararak atom teknolojisine ulaştı, ki bu çok karmaşık bir bilimsel ve teknolojik düzey demektir. Sovyetler Birliği bunu başarmakla kalmadı, uzaya ilk araç fırlatan, ardından ilk insanı gönderen ülke oldu. Teknolojinin 20. yüzyıldaki en büyük sıçramalarından biri uzay teknolojisidir, insanoğlunun uzaya ulaşmasıdır. Bunu ‘50’li yılların sonu, ‘60’ların başında Sovyetler Birliği başardı. Bu dönem toplumun sosyalizmden gelen gelişme dinamizmini hala bir parça koruduğu bir dönemdi.

Ne zaman ki yozlaşma ve çürüme dönemi geldi, Sovyetler Birliği bu yarışta ancak o zamandan itibaren geri plana düştü. Uzaya ilk uydu fırlatmanın, ardından insan göndermenin Kruşçev’in başarıları olduğu iddia ediliyor da, bu tam bir çarpıtma ve safsatadır. Bunlar Kruşçev döneminde sadece uygulamaya konulan gelişmeler oldular. Tüm bilimsel ve teknolojik birikimi ön süreçlerden gelmekteydi. Tümöyle önbirikim üzerinde yükselen başarılar oldu bunlar. ‘70’li yıllarda Sovyetler Birliği’nin en büyük sorununun bilgisayar teknolojisinde Amerika’nın gerisinde kalması olduğu iddia ediliyor, yani çağdaş tekniği kullanamayan dev planlama aygıtının nasıl da hantal bir bürokrasiyi geliştirdiği güya anlatılmaya çalışıyor. Oysa bakıyoruz, Sovyetler Birliği’nde iktisadi gelişmenin hızını kestiği, üretici güçlerin gelişme kapasitesinin zayıfladığı ve gerilediği dönem, artık gelişmenin yön değiştirdiği bir döneme, durgunluk ve çürüme dönemine, bürokrasinin egemenliği dönemine denk geliyor.

Bunları şunun için söyledim: Geri bir ülkede insanlığın üretici güçleri dev boyutlarda nasıl geliştirebileceğine, Ekim Devrimi sonrasında Rusya toplumu somut bir kanıt oluşturdu. Batının tekniği ile yarışabilir bir ülke haline geldi. Dolayısıyla 300-500 yıllık bir birikim üzerinde gelişen batı kapitalizminin de birşeyler başarmış, 20. yüzyılda üretici güçleri daha ileri bir düzeye çıkarmış olmasına o açıdan çok da şaşırmmamak gerekiyor, anlatmaya çalıştığım bu.

Temmuz: Şu anda dünyada en kaliteli emek gücünün hala Sovyetler Birliği’nin dağılmasıyla ortaya çıkan ülkelerde olduğu söyleniyor.

Cihan: Evet, en azından en yaygın kalifiye emeğin...

Tuna: Eğer kapitalizm hala yıkılmadıysa üretici güçleri

Savaşlar, devrimler ve bunalımlar yüzyılı

İnsanlık 20. yüzyılın son on yılına girmiş bulunuyor. Kapitalist barbarlığın sözcüleri bitmekte olan yüzyılın bilançosunu daha şimdiden çıkardılar, onu kapitalizmin sağlamlığına ve toplumsal sistem olarak ebediliğine kanıt saydılar, böylece “tarihin sonu”nu da ilan ettiler. Bu gerici burjuva propaganda cereyanının soldaki yankısı ise, çağa ilişkin marksist-leninist tanım ve tahlillerin geçersizliğini ilan etmek, kapitalizm önünde secdeye kapanmak oldu. Kuşku yok ki, hemen tamamı yüzyılın ilk yarısına sığan bir devrimci saldırı dalgasının kapitalist dünya sisteminden koparıp sosyalizm yoluna yönelttiği bir dizi ülkede, yüzyılın ikinci yarısında yaşanan ve içinde yaşadığımız zaman diliminde açık sonuçlara varan kapitalist restorasyon süreçleri, bu gerici propaganda saldırısının zeminini oluşturuyor. Dünya burjuvazisi bu güncel gelişmenin baskısını kullanarak yüzyılın bilançosunu tersyüz ediyor. Tarihi ve dolayısıyla tarihsel bilinci çarpıtmak istiyor. Oysa 20. yüzyıla damgasını vurmuş karmaşık olaylar toplamına bir bütün olarak bakıldığında, bu bilançonun, elbette bütünüyle değil, ama özü ve esası itibarıyla kesin bir biçimde marksist-leninist bilimsel tanım, tahlil ve öngörülleri doğruladığı görülmektedir.

19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başı, kapitalizmin tekelci aşamaya ulaştığı, üretici güçlerin artık ulusal sınırlara sığmadığı, kapitalizmin emperyalist bir dünya sistemine dönüştüğü bir tarihsel evre oldu. Bu aşama, kapitalizmin özünde varolan çelişkileri görülmemiş düzeyde olgunlaştırıp keskinleştirmekle kalmadı, bu çelişkilere evrensel bir karakter kazandırdı, onları dünyayı kucaklayan yenileriyle çoğalttı. (Emperyalizm ile sömürge, yarı-sömürge halklar arasındaki çelişki, emperyalistler arası çelişki.) Bu gelişmenin ilk sonucu, büyük kapitalist devletlerin dünyayı yeniden paylaşmak için yürüttükleri kıyasıya emperyalist mücadelenin 1914-1918 I. Emperyalist Dünya Savaşı’na yolaçması oldu. Milyonlarca insan için ölüm, yüz milyonlarca insan için acı ve sefalet, üretici güçlerin muazzam boyutlarda yıkılması, uygarlığın maddi-manevi tahribi demek olan bu ilk emperyalist savaş kapitalizmin bir genel bunalım aşamasına girdiğinin göstergesiydi. Sistem tarihsel bakımdan insanlığın ve uygarlığın sağlıklı ve özgürce gelişmesinin önüne artık bir engeldi ve devrimlerle yıkılmalıydı. Bu nesnel bir tarihsel ihtiyaçtı. 1917’de kapitalist dünya sisteminin en zayıf halkası olan Rusya’da patlak veren Sosyalist Ekim Devrimi, bu tarihsel dönemi başlattı. Çağ açan bu muazzam tarihsel olay, sistemin ebedi olmadığının bir ilk somut kanıtı olarak, kapitalizmin girmiş bulunduğu genel bunalımı keskinleştirdi, onu yeni boyutlar katarak derinleştirdi. Yeni çağ, artık yalnızca kapitalizmin yeni bir aşaması olan emperyalizmle değil, fakat aynı zamanda, bizzat bu aşamanın kendisiyle olanaklı hale gelen proleter devrimler dönemiyle de karakterize olmahtaydı.

Emperyalist savaşın olgunlaştırdığı devrimci buhran Ekim Devrimi’nin dünyayı sarsan etkisiyle de birleşince, kıta Avrupası yıllarca süren bir devrimci çalkantılar dönemi yaşadı. Bir dizi ülkede proletaryanın iktidar girişimlerinin sonuçta başarısızlığa uğraması, bu

1917-1921 döneminde yoğunlaşan, sonraki bir kaç yılda yeni örnekleri görülen tüm bu devrim girişimleri, Ekim Devrimi’nin bir istisna olmadığının, onunla insanlığın yeni bir döneme, bir proleter devrimler dönemine girmiş bulunduğunun kanıtlarıydılar.

Öte yandan, kapitalizmin emperyalist aşamayla birlikte bir dünya sistemi haline gelmesi, tarih sahnesine sömürge, yarı-sömürge halklarının ulusal uyanışını ve emperyalist köleliğe karşı devrimci ulusal başkaldırıların çıkardığı. Ekim Devrimi’nin görülmedik bir ivme kazandırdığı bu devrimci süreç, 20. yüzyılın büyük bir bölümüne damgasını vuran ve kapitalizmin genel bunalımını ağırlaştıran bir öteki tarihsel etken oldu. 1917-1921 devrimci buhranını yalnızca Rusya’nın kaybıyla atlatmayı başaran ve 20’li yıllar boyunca geçici ve nispi bir toparlanma yaşayan dünya burjuvazisi, daha bu aynı yıllarda Doğu’da Çin Devrimi’nin sarsıntısıyla boğuşmak zorundaydı.

1929’da patlak veren ve dünya kapitalizmini yıllarca soluksuz bırakan “büyük bunalım” kapitalist dünya ekonomisinin özünde yatan derin çelişmelerin ürünüydü ve dünya burjuvazisinin Ekim Devrimiyle birlikte kapılmış bulunduğu tarihsel karamsarlığı iyice pekiştirdi. Tüm 30’lu yıllar Avrupa’da bir toplumsal-siyasal istikrarsızlık ve devrimci çalkantılar dönemiydi. Burjuva gericiliğinin buna tepkisi faşizm oldu. Buhran emperyalistler arasındaki çelişkileri keskinleştiriyor ve yeni bir emperyalist paylaşım savaşını zorluyordu. Böylece faşizmi, daha birincisinden bu yana 20 yıl ancak geçmişken yeni bir emperyalist savaş izledi. 6 yıl süren ve onmilyonlarca insanın yaşamına malolan, Avrupa’yı ve sosyalist Sovyetler Birliği’ni harabeye çeviren bu savaş, kapitalist dünya sisteminin insanlığın ve uygarlığın önünde gerçek bir ayakbağı haline geldiğinin yeni bir kanıtı oldu. İnsanlığı kapitalizmin ürünü faşizm belasından sosyalist Sovyetler Birliği ve hemen tüm ülkelerde komünistler önderliğinde savaşan devrimci Avrupa halkları kurtardılar. Savaşı Doğu Avrupa’nın kapitalist sistemden kopması, bunu ise Uzak Doğu’da Çin, Kore ve Vietnam devrimleri izledi.

Bugün ebediliği kutsanan kapitalist dünya sisteminin yüzyılın ilk yarısındaki ve yaklaşık 40 yıl önceki bilançosu kabaca buydu. Tarihsel ölçülerle bakıldığında daha düne ait bu olaylar toplamı, bir dünya sistemi olarak kapitalizmin bir genel bunalım aşamasına girdiğine, onulmaz çelişkilerle yüzyüze bulunduğu, Batı’da proleter devrimlerin Doğu’da milli kurtuluş devrimlerinin tehditi altında olduğuna dair marksist-leninist tahlilleri doğrulamıştır. Olayların varacağı sonuçlara ilişkin olarak yüzyılın ilk birkaç on yılında taşınan ve daha çok da Ekim Devrimi coşkusundan beslenen iyimser beklentilerin (erken bir muzaffer dünya devrimi) gerçekleşmemiş olması, bu doğrulanmanın büyük teorik ve tarihsel önemini azaltmaz. Tarihin zikzaklı seyri elbette önceden kesin bir biçimde kestirilemezdi. Fakat sistemin çelişkileri ve bu çelişkilerin beslediği devrimci süreçlerin yönü, tüm insanlığı derinden sarsan olaylarla açığa çıkmıştır. Gerisi yalnızca bir tarihsel zaman sorunudur.

(...)

EKİM 1. Genel Konferansı/Değerlendirme ve Kararlar

Eksen Yayıncılık, s.63-66

geliştiriyor bakışı, öbür yönüyle de üretici güçler geliştikçe kendiliğinden sosyalizme geçişin bir altyapısı olarak görülüyor. Bunu TKP-İşçinin Sesi'nin programında görmüştüm.

Cihan: Sözkonusu program onu da söylüyor zaten. “*Sosyalizm Üzerine Üç Makale*” isimli kitapçıkta rastladım, ki programda da buna olduğu gibi yer vermişler, insanlık dört nala komünizme gidiyor, herşey bunu gösteriyor deniliyor burada. Bunlar tam Çetin Altanlık görüşler. Çetin Altan da bunu söylüyor; Marks doğrulandı, Marks’ın söylediklerinin karşılıksız çıktığını söylemek en büyük aptallıktır, diyor. Marks üretici güçlerin gelişmesinin sınıfların ortadan kaldırılmasını olanaklı kılabileceğini söylemişti, üretici güçler öyle dev boyutlarda gelişiyor ki, insanlık komünizme gidiyor, ama Marks’ın düşündüğünden biraz daha farklı bir biçimde gidiyor, diyor. İşçinin Sesi’nin formülasyonları bundan başka birşey değil kesinlikle. O kaba materyalist, mekanik materyalist, tek boyutlu bakışaçısı var, bu çevrenin yazıp çizdiklerinde.

Bir dünya düşününüz ki, dev servetler biriktirmiş, ama yılda 30-40 milyon insanın açlıktan öldüğü ya da hastalıklardan kırıldığı söylenebiliyor. Castro bazen uluslararası platformlarda konuşurken bu konuda o kadar çarpıcı dökümler veriyor ki, silahlanmaya şu kadar para ayırıyorsunuz, bu paranın bilmem kaçta kaç kullanılsa tek bir insan bile açlıktan ölmez bu dünyada, diyor. Kapitalizm bir global sistem, bizzat emperyalist ideologların kavramlaştırmasını kullanacak olursak, dolayısıyla sistemdeki bütün yıkımın da sorumlusu. Eğer dünyada yılda onmilyonlarca insan salt açlık ve bakımsızlıktan ölüyorsa, işte kapitalist sistemin gerçeği budur. Bu tam anlamıyla bir barbarlaşmadır. Savaşların ve faşist beyaz terörün milyonlarca, onmilyonlarca insanın yaşamı üzerindeki etkisi de cabası.

1917 programında emperyalizm çağının gerçeklerine yer verilmiş olması, bir ilk girişim olarak bu çabanın taşıdığı tarihsel ve teorik önem ne olursa olsun, bu kadarıyla epeyce sınırlı değinmelerden oluşuyor.

1919 programında da mesele biraz bu çerçevede konuluyor. Burada da Lenin’in demin ilk okuduğum uzun paragrafı aktarılıyor:

“*Sermayenin yoğunlaşma ve merkezileşme süreci, serbest rekabeti yıkarak, 20. yüzyılın başlangıcında, ekonomik hayatta belirleyici bir önem kazanan, güçlü tekelsel kapitalist oluşumların -sendikalar, karteller ve tröstler- yaratılmasına yol açtı*”ğı belirtilerek, emperyalizme ilişkin o beş temel ayırdedici özellik sıralanıyor. Sonra emperyalist savaşlara değiniliyor. Ardından tekelsel kapitalizmin iktisadi ve sosyal sonuçları sıralanıyor. (Aktarmalar, “*Komünizmin abece’si*”ne ek olarak yayınlanan 1919 tarihli Rusya Komünist Partisi Programı’ndan -Red.)

Bunlar sıralandıktan sonra deniliyor ki, “*bütün bunlar, kapitalizmin çöküşüne ve daha yüksek tipte bir toplumsal ekonomiye geçilmesine kaçınılmaz olarak katkıda bulunmuştur.*” Aynı paragraf 1917 programında da var. Yeni bir formülasyona ihtiyaç duymamışlar, Lenin’in 1917 Nisan’ında önerdiklerini aşağı yukarı buraya almışlar.

Çok önemli bir nokta olarak, işçi aristokrasisi ve bürokrasisi, yani işçi sınıfı hareketi içindeki bozulmanın, İkinci Enternasyonal’deki sapmanın toplumsal-iktisadi temeli ortaya konuluyor. Çünkü bu o dönemde dünya işçi hareketi üzerinde gerçekten çok büyük bir tahribat yaratan, onu bölen bir toplumsal-iktisadi gerçeklik. Bu o kadar önemli ki, Lenin’in ancak savaştan sonra yayınlanan Emperyalizm kitabına önsöz yazarken, üzerinde durduğu en temel nokta oluyor. Sözkonusu paragraf şöyle başlıyor: “Diğer yandan emperyalizm işçi sınıfının maddi durumu en iyi olan kesimini işçi sınıfının geniş kitlelerinden koparmaktadır.” Burada işçi aristokrasisi ve bürokrasisi üzerine bilimsel tanımlamalar var. Böylece İkinci Enternasyonal’in yaşadığı sosyal-demokrat dejenarasyonun maddi temelleri konuluyor. Bu aynı zamanda İkinci Enternasyonal’ün çöküşünün ve yeni bir temel üzerinde Komünist Enternasyonal’in doğuşunun da bir gerekçelendirilmesi oluyor.

Burada farklı olarak emperyalist savaşın iç savaşa çevrilmesine ilişkin bir paragraf yer alıyor: “*Emperyalist savaş tam bir barış ile veya burjuva hükümetler arasında kalıcı bir barış ile sona eremez. Kapitalizmin ulaşmış olduğu şimdiki gelişme aşamasında bu savaş kaçınılmaz olarak, sömürülen emekçi kitleler ile burjuvazi arasında bir iç savaşa (proletaryanın önderliğinde) dönüştürülmelidir ve gözler önünde dönüştürülmektedir.*”

Emperyalist savaşı izleyen bir devrimci dönem olduğu için, mesele böyle tanımlanıyor. Sonra bir takım emperyalist organizasyonlara değiniliyor, kapitalistler arasında Milletler Cemiyeti türünden yeni bazı uluslararası birlik biçimlerinin yaratılması deniliyor.

“*Bütün bunlar, kısmen, kendilerini kapitalist saldırıya karşı korumakta olan proleter devletlerin ve kısmen de, emperyalist güçlerin boyunduruğunu kırıp atmak için uğraşan ezilen halkların açtıkları devrimci savaşlarla, kaçınılmaz olarak tek tek ülkelerde bir iç savaşlar konjonktürüne yol açmaktadır.*”

Yani emperyalist savaşa ilişkin madde, ezilen halkların milli kurtuluş savaşları, tek tek kapitalist ülkelerdeki iç savaşlar ve bir proleter devletin kendi savunma ihtiyacı çerçevesinde ortaya çıkabilecek haklı savaşların tanımı ile birleştiriliyor. Bu, pasifizm ve silahsızlanma eğilimlerinin, bu gerici küçük-burjuva ütopyacı eğilimlerin eleştirisi ve reddiyle devam ediyor. Devamında da insanlığı emperyalizmin ve emperyalist savaşların yıkımından ancak proletarya devriminin kurtarabileceğine ilişkin temel görüş var.

Ardından enternasyonal birlik ilkesi var. “*Dünya çapında proletarya devrimin zaferini sağlamak için ileri ülkelerdeki işçi sınıfları arasında tam ve karşılıklı güvenin olması, en yakın kardeşçe ittifakın kurulması ve devrimci faaliyetlerin mümkün olan en yüksek düzeyde birleştirilmesi elzemdir.*”

Aynı günlerde Komünist Enternasyonal kurulduğu için, bu ona ilişkin programatik bir maddeden başka birşey değil. Ardından İkinci Enternasyonal’in mahkum edilmesi var. Emperyalizm çağına ilişkin bölüm kabaca bunlardan oluşuyor.

Komünist Enternasyonal programı üzerinden değinmeler

Komünist Enternasyonal programı bu açıdan daha kapsamlı ve doyurucu, ki bu çok normal.

Zira 1928 tarihli bu program, uluslararası proletarya hareketinin o güne kadarki teorik ve pratik birikiminin teorik bir genellemesinden başka birşey değil. Bu açıdan bu programın daha ileri, daha güçlü olması son derece normal. Çok daha normal koşullarda hazırlanıyor. 1919 programı bildiğiniz gibi iç savaş içinde hazırlanan bir program. Sistematik bir yapıya sahip olan bu program üzerinde başka nedenlerle durmamız gerekecek. Biz burada yalnızca programımızın teorik bölümüyle

bağlantılı sorunlara bir gözetmakla yetinelim ve böylece programın teorik bölümlerine ilişkin tartışmayı da şimdilik noktalamış olalım.

Komünist Enternasyonal programının bir giriş bölümü var ve şu cümleyle başlıyor: “*Emperyalizm çağı, can çekişen kapitalizm çağıdır.*” Bu gerekçelendiriliyor öncelikle. Kapitalizmin bir genel bunalım aşamasına girdiği belirtiliyor ve emperyalist savaş bunun bir ilk göstergesi sayılıyor: “*Dünya savaşı ve kapitalizmin genel buhranı, kapitalist kabuğun insanlığın gelişmesinin önünde dayanılmaz bir engel haline geldiğini ve kapitalist boyunduruğun devrimle yıkılacağı günün tarihin gündemine girdiğini kanıtlamaktadır.*” (Aktarmalar Aydınlik Yayınları çevirisinden -Red.)

Proleter devrimler çağının başladığının bir gerekçelendirilmesi oluyor bu. Sonra kapitalizmin dünya ölçüsünde yaygınlaşması, bir dünya sistemi haline gelmesi olgusu üzerinden, proleter dünya devrimi fikri formüle ediliyor. Bu kapitalist gelişmenin ulusal çitleri yıkması ve emperyalizm aşamasında kapitalizmin dünya ölçüsünde genelleşmesi üzerinden, proleter sınıf mücadelesinin uluslararası temeli vurgulanıyor. Bu tabi uluslararası bir işçi örgütü ihtiyacının, yani Komünist Enternasyonal ihtiyacının bir gerekçelendirilmesi oluyor aynı zamanda.

Çok önemli bir nokta olarak, işçi aristokrasisi ve bürokrasisi, yani işçi sınıfı hareketi içindeki bozulmanın, İkinci Enternasyonal’deki sapmanın toplumsal-iktisadi temeli ortaya konuluyor. Çünkü bu o dönemde dünya işçi hareketi üzerinde gerçekten çok büyük bir tahribat yaratan, onu bölen bir toplumsal-iktisadi gerçeklik. Bu o kadar önemli ki, Lenin’in ancak savaştan sonra yayınlanan *Emperyalizm* kitabına önsöz yazarken, üzerinde durduğu en temel nokta oluyor.

Sözkonusu paragraf şöyle başlıyor: “*Diğer yandan emperyalizm işçi sınıfının maddi durumu en iyi olan kesimini işçi sınıfının geniş kitlelerinden koparmaktadır.*” Burada işçi aristokrasisi ve bürokrasisi üzerine bilimsel tanımlamalar var. Böylece İkinci Enternasyonal’in yaşadığı sosyal-demokrat dejenarasyonun maddi temelleri konuluyor. Bu aynı zamanda İkinci Enternasyonal’ün çöküşünün ve yeni bir temel üzerinde Komünist Enternasyonal’in doğuşunun da bir gerekçelendirilmesi oluyor.

Ardından Komünist Enternasyonal’i üreten tarihsel süreç, Komünist Enternasyonal’i üreten tarihsel ve teorik birikim ortaya konuluyor. Bunu, Birinci ve İkinci Enternasyonallerin işçi sınıfı hareketi tarihinde oynadığı roller izliyor.

Dolayısıyla, Komünist Enternasyonal'in hangi tarihsel ve düşünsel birikim üzerinde yükseldiği, bunların soğukkanlı bir değerlendirmesiyle ortaya konuyor. Bu soğukkanlılık en başta Lenin'de var. Daha Komünist Enternasyonalin 1919 Mart'ındaki kuruluş bildirgesinde var. Buradaki fikirler aslında oradan alınma. "*Birinci Enternasyonal uluslararası proletaryanın sosyalizm uğruna verdiği mücadelenin düşünsel temelini yarattı,*" deniliyor. İkinci Enternasyonal en iyi günlerinde işçi hareketinin kitleler arasında yayılmasının zemini hazırladı. Üçüncü Enternasyonal birincinin çalışmasını sürdürmekte, ikincinin oportünizmini, sosyal şovenizmini ve sosyalizm üzerindeki burjuva tahrifatlarını kararlı bir şekilde reddederken, onun çalışmalarının (yani ikinci Enternasyonal'in kitle çalışmasının) meyvelerini toplamaktadır, deniliyor.

Üçüncü Enternasyonal proleter devrimler çağının enternasyonalidir. Devrimin güncelleştiği bir tarihsel aşamanın enternasyonalidir. Öteki enternasyonallerden farkı budur. Sadece enternasyonaller üzerinden değil, işçi hareketi tarihi üzerinden de, Komünist Enternasyonal kendisine bir tarihsel miras tanımı yapıyor. Ta İngiliz Çartistlerinden, 1831 Lyon dokuma işçilerinin ayaklanmasından alarak, kendisine bir tarihsel temel tanımlıyor. Deyim uygunsu, savunduğu ve reddettiği miras, bu giriş bölümünde ortaya konuluyor.

Ardından Komünist Enternasyonal'in dünya görüşü tanımlanıyor. Komünist Enternasyonal'in "*Devrimci Marksizmin platformunu*", "*emperyalizm ve proletarya devrimlerin çağının Marksizmden başka birşey olmayan Leninizm platformunu*" savunduğu belirtiliyor ve şöyle devam ediliyor: "*Komünist Enternasyonal Marks ve Engels'in diyalektik materyalizmini savunur; yayar ve onu gerçekliği kavramak, o gerçekliğin devrimci dönüşümünü sağlamak için devrimci bir yöntem olarak kullanır.*"

Biz program tartışmalarında bu nokta üzerinde durmadık. Ben bunu bugün baktığımda farkettim. Komünist Enternasyonal, gerek teorik temeline, gerekse dünya görüşüne ilişkin tanımlamalar yapıyor programında. Programımıza bir giriş bölümü yazmak gerektiği, 20. yüzyılın tarih bilançosunu, dolayısıyla üzerinde yükseldiğimiz miras ile reddettiğimiz mirasa orada yer vermek gerektiği üzerine belli bir eğilim doğmuştu zaten. Bu çok büyük ölçüde EKİM I. Genel Konferansı'nda çıkarılan bilançonun daha süzölmüş, daha kuvvetli ve daha özlü bir sunuluşu olmalı, diye de konuşmuştuk. Burada Komünist Enternasyonal programında yapılanı yapmalı, teorik kaynaklarımıza ve dünya görüşümüze açıkça işaret etmeliyiz.

Komünist Enternasyonal programının giriş bölümünün ardından birinci bölüm geliyor. *Dünya Kapitalist Sisteminin Gelişmesi ve Kaçınılmaz Çöküşü* şeklinde bir genel başlığı var bu bölümün. Bu genel başlık altında ise bir altbaşlık: "*Kapitalist Dinamiğin Yasaları ve Sanayi Sermayesi Çağı.*" Bu daha önce klasik programlarda gördüğümüz kapitalizme ilişkin teorik bölümün bir benzeri. Aşağı yukarı aynı sistematik içerisinde buraya da konulmuş bulunuyor.

Kapitalizmin doğuşu, egemen hale gelişi, temel işleyiş yasaları,

çelişkileri ve sonuçları üzerine oturan bir bölüm. Bazı özel noktaları bu teorik bölüme özel bir tarzda ele almışlar.

Bunlardan biri örneğin tarıma ilişkin olan geniş bir paragraf: "*Toprak tekeli ve mutlak rant yüzünden genel gelişme hızının zorunlu olarak gerisinde kalan tarımda bu yoğunlaşma ve merkezileşme yasası kendini sadece köylülüğün farklılaşmasında ve geniş köylü tabakalarının proleterleşmesinde değil, fakat aynı zamanda ve hepsinden de önemlisi, küçük köylü işletmelerinin gerek açık gerekse gizli bir biçimde büyük sermayenin tahakkümü altına girmesinde ifadesini buluyordu. Küçük köylü, ancak son derece büyük bir emek harcayarak ve sürekli olarak normalin altında tüketimde bulunarak az çok bağımsız kalabiliyordu.*" (s.18)

Tarım ile sanayi arasındaki dengesizliğin temel ekonomik nedenlerinden biri olarak toprak tekeli ve mutlak rant gösteriliyor. Doğal olarak tarımdaki gelişme sanayinin gerisinde kalıyor, deniliyor. Ama genel sermaye yoğunlaşması ve merkezileşmesi doğal olarak tarımda da yaşanıyor. Sadece biraz daha geriden ve biraz daha ağır ve sancılı bir süreç olarak yaşanıyor. İşaret edilen birinci nokta bu.

İkincisi, bu gelişmenin kendisinin doğal olarak köylülüğü farklılaştırdığı, geniş köylü yığınlarını yıkıma sürüklediği, proleterleştirdiği, yanısıra herşeye rağmen küçük toprak mülkiyetini korumayı başaran köylülük üzerinde sermayenin açık ya da gizli bir tahakküm kurduğu belirtiliyor. Bu dikkate değer bir fikir aslında. Köylülük üzerindeki egemenliği ve sömürü ilişkisini sermaye üzerinden tanımlamak, Komünist Enternasyonal programı bakımından anlamlı bir tutum. Bu "*Kapitalist Dinamiğin Yasaları ve Sanayi Sermayesi Çağı*" başlığı taşıyan bölümde, yani kapitalizmin klasik dönemine ilişkin olan bir bölümde bu tanım yapıyor.

Köylülüğün farklılaşması, yıkımı ve sermayeye bağımlı hale gelmesi üzerine bu uzun paragraf bilinçli bir biçimde konuluyor programa. Biliyorsunuz, 19. yüzyılın sonunda 20. yüzyıl başlarında, gerek Almanya'da gerek Rusya'da, küçük ölçekli tarımsal üretimin verimliliği ve dayanıklılığı üzerine bizzat sosyalist partilerin kendi içlerinden çıkmış gerici bir takım teoriler var. Bu teoriler görüldüğü kadar da masum değildi. Köylülüğü kapitalist düzenle barışık ve

kapitalizm koşullarında ebedi göstermeye çalışmak, proletaryayı temel bir müttefiğinden yoksun bırakmak, böylece proleter devrimi imkansız göstermek anlamına geliyordu.

Çok önemli bir noktadır. İkinci Enternasyonal partileri temelde işçi sınıfının küçük-burjuvalaşmış, dejenere olmuş kesimlerine dayanmakla birlikte, ideolojik kimlikleri yönünden bu sosyal katmanın ideolojik-politik yansımaları olmakla birlikte, bunlar teoride köylülüğü önemsemez ve aşağılar görünürler. Gerisinde proletarya iktidarı alırsa ancak kendi başına alabilir, ama bir azınlık sınıf olarak da iktidarı kendi başına alamayacağına göre, sayısal olarak da büyüüp toplumda etkin bir kuvvet haline gelene kadar beklemek zorundadır türünden gerici bir düşünce var. Yani burada hem proletaryanın önderlik kapasitesine tam bir inançsızlık var, hem de onun mevcut ya da muhtemel müttefiklerinden yoksun bırakmak çabası. Sonuçta bu proleter devrimi imkansızlaştıran bir düşünce tarzı oluyor.

Bunun dışında ilginç bir başka pasaj var. Olay sadece iktisadi ve sosyal ilişkilerin evrimi açısından konulmuyor bu teorik bölümde, klasik kapitalizme ilişkin teorik bölümün son paragrafında şöyle deniliyor:

"*Aynı zamanda, kapitalist toplumun toplumsal ve kültürel hayatında da köklü bir değişiklik meydana geldi: Burjuva rantiyelerin asalak çürüyüşü; kadınların toplumsal üretimde yaygın bir biçimde çalıştırılmaları ile büyük ölçüde daha önceki iktisadi dönemlerden miras kalan ev ve aile hayatı biçimleri arasındaki çelişmelerin artması sonucunda ailede görülen genel çürüme; emeğin son derece ayrıntılı bir şekilde uzmanlaşması, şehir hayatındaki bozulmalar ve köy hayatının kısıtlılığı sonucu düşünce ve kültür hayatının giderek sığlaşması ve yozlaşması; doğa bilimlerindeki muazzam ilerlemelere rağmen burjuvazinin bilimsel bir felsefe yaratamaması; idealist, mistik ve dinsel hatıl inançların artması; bütün bu olgular kapitalist sistemin tarihi sonunun yaklaşmakta olduğunu ilan ediyordu.*" (s.19)

Tüm bunları bir de bugünle karşılaştırm. Bugünün Amerikası ile, bugünün Japonyası ile karşılaştırm, bin türlü sapkın tarikat, mezhep çıkabiliyor. Toplumun düşünce ve kültürel hayatının ne denli dejenere olduğunu göstergeleri bunlar. 1920'li yıllarla kıyaslanarak kapitalist dünyanın bugününe bakıldığında, sözü edilen sosyal ve kültürel tahribatların çok büyük boyutlar kazandığını görüyoruz. Burada kısa bir ifade olarak geçiyor, ama önem taşıyor, "şehir hayatındaki bozulmalar" deniliyor, yani çevrecilerin kendilerine konu ettikleri sorunlar kastediliyor temelde. (...)

Komünist Enternasyonal programında Mali sermaye çağı

Komünist Enternasyonal programının birinci bölümünün ikinci ana başlığı ise şöyle: *Mali Sermaye (Emperyalizm) Çağı*. Burada çağın özelliklerine ilişkin olarak yapılmış tanımlamalar var. Mesela paragraflardan biri şöyle: "*Bu dönem 20. yüzyılın başlarında yerini kapitalizmin iç çatışmalarla dolu bir dizi sıçramayla geliştiği, tekelliliğin hızla serbest rekabetin yerini aldığı*

Çok önemli bir noktadır. İkinci Enternasyonal partileri temelde işçi sınıfının küçük-burjuvalaşmış, dejenere olmuş kesimlerine dayanmakla birlikte, ideolojik kimlikleri yönünden bu sosyal katmanın ideolojik-politik yansımaları olmakla birlikte, bunlar teoride köylülüğü önemsemez ve aşağılar görünürler.

Gerisinde proletarya iktidarı alırsa ancak kendi başına alabilir, ama bir azınlık sınıf olarak da iktidarı kendi başına alamayacağına göre, sayısal olarak da büyüüp toplumda etkin bir kuvvet haline gelene kadar beklemek zorundadır türünden gerici bir düşünce var. Yani burada hem proletaryanın önderlik kapasitesine tam bir inançsızlık var, hem de onun mevcut ya da muhtemel müttefiklerinden yoksun bırakmak çabası. Sonuçta bu proleter devrimi imkansızlaştıran bir düşünce tarzı oluyor.

emperyalizm dönemine bıraktı. Daha önceleri özgür olan bütün sömürgelerin artık paylaşılmış bulunduğu bu dönemde sömürgelerin ve nüfuz alanlarının yeniden paylaşılması konusundaki çatışmalar giderek daha fazla silahlı mücadele niteliği kazanmaya başladı.

“Böylece, kapitalizmin tüm dünyayı kucaklayan çelişmeleri en açık bir biçimde emperyalizm (mali sermaye) çağında ortaya çıktı. Emperyalizm kapitalizmin tarihi bakımından yeni bir biçimi, kapitalist dünya ekonomisinin çeşitli parçaları arasında yeni bir ilişki, kapitalist toplumdaki belli başlı sınıflar arasındaki ilişkilerin değişik bir biçimidir.” (s.20)

Kapitalist dünya ekonomisinin çeşitli parçaları arasındaki yeni ilişki biçiminin ne anlama geldiğini biliyoruz. Ekonominin dünya ölçüsünde genelleştiği koşullarda dünya üzerinde egemenlik kurma mücadeleleri, nüfuz mücadeleleri, zayıf ve güçsüz halkların köleleştirilmesi, ticari ve iktisadi bağlarla güçlü devletlere bağlanması, bunlar emperyalist aşamada kapitalist dünya ekonomisinin çeşitli parçaları arasındaki yeni ilişki tarzına bir gösterge.

“Kapitalist toplumdaki belli başlı sınıflara arasındaki ilişkilerin değişik bir biçimidir”... Burada en dikkate değer olgulardan ikisi şöyle ortaya konulabilir. Birincisi; mali sermayeyi temsil eden dar mali oligarşi, burjuvazinin genel çıkarlarının temsilcisi, burjuvazinin egemen, etkin çekirdeği haline geliyor. Onun egemenliği genelde burjuvazinin genel toplumsal egemenliğinin bir ifadesi olmakla birlikte, onun oluşturduğu mali oligarşi, “sınıflar arası ilişkinin değişimi”ne bir gösterge kabul edilebilir. Bir ikinci gösterge, emperyalist dönemin aşırı kârlarından işçi sınıfının belli tabakalarına rüşvetler vermek ya işçi sınıfı içerisinde ayrıcalıklı bir tabaka yaratarak bunu kendine bağlamak. Bu da sınıflar arası ilişkinin yeni bir örneği, buna yeni bir olgusal göstergesi. Basit bir gerçeğe işaret ediyorum gibi görünüyor. Ama sözkonusu olgunun uluslararası işçi sınıfı hareketi tarihi üzerindeki muazzam yıkıcı etkisini biliyoruz.

Bu yeni tarihi dönem, diyor program, kapitalist toplumun en önemli gelişme yasalarının işlemesinin sonucuydu. Yani tekelci kapitalizm, kapitalizmin kendi evriminin bir ürünü ve yeni bir aşaması olarak ortaya çıkıyor. *“Bu dönem sanayi kapitalizminin gelişmesinin tarihi bir sonucu olarak doğdu. Kapitalizmin esas eğilimleri ve gelişme yasaları bütün temel çelişkileri ve çatışmaları, emperyalizmde daha açık bir biçimde kendini gösterir.”*

Bu önemli bir tanımlama, bilimsel değeri bakımından. Emperyalizm kapitalizmin çelişmelerini ortadan kaldırmıyor, sadece onları genelleştiriyor. Bu genelleştirmeyi evrensel düzeyde de kavramak gerekiyor. Daha da önemlisi bunları daha açık ve daha keskin bir hale getiriyor. Kapitalizmin bütün temel çelişmelerinin şiddetlendiği bir gelişme aşaması oluyor aynı zamanda. Ve bu çelişmelerin etki sahası artık kapitalist devletin dar sınırlarını aşıyor ya da birbiriyle nispeten gevşek bir biçimde bağlı bulunan dünya pazarı düzeyini de aşarak, bir dünya ekonomisi temeli üzerinde, dünya çapında evrenselleşiyor.

Siyasal sonuçları bakımından önemli başka tanımlamalar var. Örneğin: *“Sanayi sermayesi ile banka sermayesinin iç içe geçmesi büyük toprak sahiplerinin kapitalizmin genel örgütlenme sistemi içinde özümlemesi ve kapitalizmin bu biçiminin*

Tekelci kapitalizm, kapitalizmin kendi evriminin bir ürünü ve yeni bir aşaması olarak ortaya çıkıyor. “Bu dönem sanayi kapitalizminin gelişmesinin tarihi bir sonucu olarak doğdu. Kapitalizmin esas eğilimleri ve gelişme yasaları bütün temel çelişkileri ve çatışmaları, emperyalizmde daha açık bir biçimde kendini gösterir.” Bu önemli bir tanımlama, bilimsel değeri bakımından. Emperyalizm kapitalizmin çelişmelerini ortadan kaldırmıyor, sadece onları genelleştiriyor. Bu genelleştirmeyi evrensel düzeyde de kavramak gerekiyor.

Daha da önemlisi bunları daha açık ve daha keskin bir hale getiriyor. Kapitalizmin bütün temel çelişmelerinin şiddetlendiği bir gelişme aşaması oluyor aynı zamanda.

tekelci niteliği sanayi kapitalizmi çağını mali sermaye çağına dönüştürdü.”

Banka sermayesi ile sanayi sermayesi iç içe geçmekle kalmıyor, yanısıra büyük toprak sahipliği kapitalizmin genel örgütlenme sistemi içinde özümleniyor. Bunu büyük toprak sahiplerinin kapitalistleşmesi, burjuvalaşması olarak da kavramak gerekiyor. Bağımlı ülkelerdeki süreçleri anlamak bakımından bu özellikle önemli.

Anlatım böyle gidiyor. Bunlar üzerine tartıştığımız için çok fazla durmuyorum.

Bir başka önemli bir vurgu, ki bunun özel bir önemi var: *“... kapitalist tekeller, içinden çıktıkları serbest rekabeti ortadan kaldırmazlar; fakat onun üzerinde ve yanısıra varlıklarını sürdürürler. Bu, son derece ciddi ve derin çelişmeler, sürtüşmeler ve çatışmalar yaratır.”*

Bu fikir Lenin’in 1917-19 dönemindeki program tartışmalarında üzerinde özellikle durduğu bir fikir. Tam da böyle olduğu içindir ki kapitalizm yıkıma gidecektir, diyor Lenin. Yani tekeller rekabeti tümüyle ortadan kaldırdıkları için değil, o eski serbest rekabetin yanısıra ve onun üzerinde varoldukları içindir ki, kapitalizm bu kadar dengesiz ve çelişmeli bir yapıdır ve bu onu yıkıma götürecektir temel nedenlerden biridir, deniliyor. Ve bildiğimiz gibi, tekeller sadece serbest rekabetin yanısıra varolmazlar, yanısıra, rekabetin içinden çıkan tekeller, tekellerarası rekabette, rekabetin daha genelleşmiş ve şiddetlenmiş bir biçimini de üretir.

Devamında şöyle söyleniyor: *“Karmaşık makinaların, kimyasal yöntemlerin ve elektrik enerjisinin giderek daha fazla kullanılması, sermayenin bu temeldeki daha yüksek organik bileşimi ve bunun sonucunda, en büyük tekellerin yararına olan daha yüksek kartel fiyatları siyasetiyle ancak geçici bir süre için durdurulabilen kâr oranlarındaki düşüş, sömürgelerde muazzam kârlar arama isteğini kamçılamakta ve dünyayı yeniden paylaşma mücadelesini daha da keskinleştirmektedir.”*

Sadece serbest rekabet değil, tekeller arası rekabet de teknikte sürekli olarak ilerlemelere yol açar. Teknikte sürekli olarak ilerleme demek sermayenin organik bileşiminin yükselmesi demektir; sabit sermaye oranının canlı sermaye oranına göre artması demektir. Ve sermayenin yapısındaki bu değişim (sermayenin organik bileşiminin yükselmesi olarak tanımlanır bu) her zaman kâr oranlarını düşürücü bir etki yaratır. Çünkü kâr oranı, ortak değer, kitlelerin toplam sermayeye bölünmesinden çıkar. Dolayısıyla

teknik mükemmelleşme her zaman kâr oranlarını düşüren bir etki yaratır.

Kâr oranlarındaki bu düşme eğilimi geçici olarak tekeller konumun getirdiği aşırı kârlarla dengelenir. Ama bu ancak geçici olarak dengelenebilir ve kâr oranlarının düşmesi bir eğilim olarak kendisini gösterir. Bu eğilimi durdurabilmek için sermaye daha kârlı alanlara, dünyanın başka alanlarına, pazarlarına, yatırım alanlarına akmak ister. Ama akabilmek için de o pazarlara egemen olmak, o iktisadi alanlara, etkinlik alanlarına, sömürü alanlarına egemen olabilmek gerekiyor. Bu ise emperyalist ülkeler arası rekabeti kışkırtır.

Bunu getirip şuraya bağlıyor:

“Böylelikle sermaye ihracı, kapitalist dünya ekonomisinin

çeşitli parçalarını birbirine bağlayan temel ve özel iktisadi ilişki biçimi haline gelmektedir.”

Sermayenin daha kârlı alanlara akına ihtiyacı, sermaye ihracının hızlanması ve genelleşmesi süreci oluyor. Ve bu da dünya çapında tek tek ulusal ekonomileri giderek daha ileri bir düzeyde birbirine bağlayan, perçinleyen bir sonuç yaratıyor.

Devam ediyor: *“Son olarak sömürge pazarları, hammadde kaynakları ve kapitalist yatırım alanları üzerindeki tekelleri hakimiyet kapitalist gelişmenin genel eşitsizliğini son derece şiddetlendirmekte ve sömürgelerin ve nüfuz alanlarının yeniden paylaşılması için mali sermayenin büyük devletleri arasındaki çatışmaları doruğuna ulaştırmaktadır.”*

Daha ileride, bu çatışmaların öteki biçimlerden geçerek, emperyalist savaş biçimini aldığına ilişkin pasajlar var.

Kabaca özetleyelim: Demek ki kapitalizmin içinden, kapitalizmin kendi gelişmesiyle tekelleri kapitalizmi üretmesi, bu ilk nokta. Kapitalizmin bu tekelleri aşamasının kapitalizmin temel eğilimlerini ve çelişmelerini sürdürmesi, dahası daha açık hale getirmesi ve daha da şiddetlendirmesi, bu ikinci nokta. Tekelin rekabetten doğması, ama rekabetin yanısıra varolması, dahası tekeller arası rekabet olgusu, bu üçüncü nokta. Teknik gelişme, sermayenin organik bileşimindeki yükselme, kâr oranlarındaki düşüş ve sermayenin daha kârlı alanlara akması eğilimi, dolayısıyla metropol ülkelerden dünyanın geri bölgelerine, kârlı alanlarına sermaye akışı; bu sermaye akışının, sermaye ihracının dünya ekonomisini artık ticari bağların ötesinde iktisadi bağlarla birbirine perçinlemesi, bu dördüncü nokta. Ve nihayet, yeni pazarlar ve hammadde kaynakları üzerinde hakimiyet kurmak için şiddetli rekabet ve bu rekabetten zamanla çıkan bir sonuç olarak emperyalist savaş, bu da beşinci nokta.

Bu özetlemede eksik bıraktığım noktalar elbette olmuştur, ama çok önemli değil. Dikkat ederseniz, burada kapitalizmin tekelleri aşamasının teorik sistemi oluşturulurken mantıksal bir bütünlük kurulmaya çalışıyor. Yani programda mantıksal bir bütünlüğe ve buna uygun düşen sistematığa özel bir önem veriliyor. Lenin de gördüğümüz parçalarda böyle değildi. Lenin daha çok bir takım temel özellikleri ve olguları sıralıyordu. Burada ise olayın formülasyonu daha sistematik bir bilimsel temele oturtulmaya çalışılıyor.

Tekelci kapitalizme ya da emperyalizme ilişkin teorik bölüm bunlardan oluşuyor. Bence yer yer biraz karışık, yer yer ayrıntılar içeriyor. Başka neler söylenebilir bu bölüm üzerine?

Güncel olgular üzerine tartışmalar

Atlayarak okuduğum için önemli bazı noktaları eksik bırakmışım. Mesela bu kâr oranlarındaki düşüş sömürgelerde muazzam kârlar arama isteğini kamçılama ve dünyayı yeniden paylaşım mücadelesini daha da keskinleştirmektedir, dendikten sonra, buna iki neden daha ekleniyor. Bir, standartlaşmış büyük çapta üretim yeni dış pazarları gerektirmektedir. Demek ki sadece sermaye için kârlı yatırım alanları değil yanısıra dev üretim aygıtı için, üretilen metalar için pazar arama ihtiyacı var burada.

Devam ediyor; "Artan talebi karşılamak için yeni hammadde ve yakıt kaynakları bulmak amacıyla hummalı bir arama faaliyetine başlamaktadır."

Büyüyen dev sanayinin hammadde ihtiyacı da büyüyor aynı ölçüde, hammadde ve yakıt kaynakları ihtiyacı büyüyor. Demek ki üretilen metalar için pazar, sermaye fazlası için yatırım alanları ve büyüyen ekonomi için hammadde ve yakıt kaynakları -dünya ölçüsünde egemenlik kurmanın iktisadi dürtüleri oluyor bunlar.

"Mal ihracını güçleştiren ve sermaye ihracına çok yüksek kârlar sağlayan koruyucu yüksek gümrük vergisi sistemi sermaye ihracını daha da hızlandırmaktadır."

Bizdeki "ithal ikameci sanayileşme" denilen şeyin mantığına bakıldığı zaman, burada kastedilen olgu daha iyi anlaşılır. Gümrük duvarları yükseltiyor, gümrük duvarlarının yükseltilmesi meta ihracını zora sokuyor. Ama emperyalist tekeller gidip gümrük duvarları yükseltilmiş ülkenin kendi içinde yatırım yaptığı zaman, oradaki gümrük duvarları bu yatırımcı tekeller için koruyucu gümrük duvarlarına dönüşüyor. Bu hem yüksek kârlar için bir güvence oluyor, hem de o gümrük duvarlarının meta ihracına yarattığı engeller böylece aşılmış oluyor.

Şimdiki durum üzerinden bakalım; Avrupa Birliği oluşuyor, bu AB kendisine Avrupa çapında bir siyasal-hukuksal mevzuat hazırlıyor, bu gümrük duvarlarının Avrupa sınırlarına doğru taşırılması anlamına geliyor. Yarın buraya Japon otomobillerinin girişi çok daha güç olacağı, buna karşı Avrupa içi dayanışma çerçevesinde bir dizi önlem alınacağı için, Japon firmaları daha bu uygulamaya geçilmeden önce AB'nin bir ülkesi olan İngiltere'de durmadan yeni yatırımlar yapıyorlar. Bu İngiltere'de yapılmış yatırımlar oluyor ve İngiltere ekonomisinin bir parçası gibi görünüyor. Dolayısıyla yarınki AB mevzuatının getireceği engeller şimdiden fiilen aşılmış oluyor. Fransız tekelleri ve başka tekeller bunu bir ticari hile sayıyorlar, tepki gösteriyorlar, ama onlarla ortak yatırımlara girişen İngiliz tekelleri bundan kârlı çıktıkları için bunu savunuyorlar. Nihayet kendi aralarındaki sermaye akışına çok özel engelleri fiilen getiriyorlar da resmen bunu savunamıyorlar.

Tuna: Burada İngiliz ekonomisinde görülen Japon şirketidir. Yani bu zaten tekellerin birleşmesiyle ulus bağlantısı zayıflayan ve giderek koptuğu iddia edilen çok uluslu şirketler ve buna karşın ama çok uluslu tekellerin çıkarlarını temsilen ulusal devletler... Yani daha önce bizim

Bugün dünya küçük, sermayenin akacağı alanlara görünürde bir sınır yok, ama neden Japonya özellikle Pasifik'te özel bir ağırlık alanı oluşturuyor? Çünkü o iktisadi yayılma, mali egemenlik ile siyasi-askeri egemenlik giderek organik süreçler olarak birbirlerini beslemeye ve bir özel ağırlık eğilimi yaratmaya başlıyorlar. ABD bile dünya egemeniyken, kendi çapında kendine özel bir bölge de yaratabiliyor.
Latin Amerika'yı zaten kendi özel alanı sayıyor Çokuluslu tekellerin ne denli içiçe geçtiği üzerine bugüne kadar bir sürü şey söylendi. Bu elbette bir eğilim olarak var. Ama bakıyoruz, yüzyılın sonunda bu eğilim çelen karşı eğilimler de var. Yani ters gelişmelerle bu eğilim bir biçimde dizginleniyor. Örneğin AB'nin oluşumu aynı zamanda Avrupa'nın Japon tekellerine karşı, Amerika tekellerine karşı savunulmasının da bir aracı oluyor.

savaşın temel gerekçesi olarak sunduğumuz şey, yani bu gelişim aslında ulusal devletle çokuluslu tekeller arasında, yani onun çıkarlarının temsilcisi olması noktasında bir kopukluk yaratıyor.

Cihan: Evet, kopukluk yaratıyor. Böyle bir eğilimi var kapitalizmin, ama bu eğilim bütün sonuçlarına varmıyor. Kapitalizmin çelişkili gelişmesinin bir sonucu olarak böyle durumlar doğuyor, ama sonunda tekelci gruplar bu rekabette etkin olabilmek için, güçlü olabilmek için, amaçlarına ulaşabilmek için birtakım araçlar kullanmaya kalktıkları zaman, ulus-devlet, emperyalist devlet onlar için etkin bir araç olabiliyor. Yani devlet etrafında kenetlenmek, devleti etkin bir araç olarak kullanmak bir özel ihtiyaç haline gelebiliyor. O zaman da, o tür birlikler geliştirmiş tekeller arasındaki bağlar fiilen kopup parçalanıyor.

Bunu şöyle düşünebiliriz. Bugün Türkiye'de hem yaygın Alman yatırımları var, hem de Amerikan yatırımları var. Türkiye esas olarak Amerika'nın etkisinde güdümünde bir ülke. Şimdi büyük bir bloklaşma ve Türkiye'nin net bir biçimde bu bloklaşmada Amerika'dan yana tavır aldığını düşünün. Şimdi bu Almanya'yla olan iktisadi bağları zaten parlayan bir şeye dönüşüyor. Zayıflatan, bir biçimde boşluğa çıkaran, etkisizleştiren bir gelişmeye de dönüşüyor. Yani siyaset bu noktada ekonominin önüne geçiyor.

Bir takım Japon tekelleri geliyorlar, yatırım yapma imkanları buluyorlar. İngiliz tekelleriyle ortaklıklar kuruyorlar. Acaba bu ortaklıklar kalıcı mı oluyor gerçekten? Bunlar böylece kaynaşp tek aile mi oluyorlar? Yoksa bu belli bir durumda iki tekelci şirket arasında kurulmuş bir karlı ilişki oluyor da, koşullardaki değişim bu ilişkinin sonunu da hazırlıyor mu?

Borsayı düşünün. Sürekli olarak bir takım menkul değerlerin günde trilyonlarca dolarlık bir hacimle el değiştirmesi ne anlama geliyor? Bu şirketlerin durmadan el değiştirmesi anlamına geliyor. Oradaki hisselerin, ağırlıkların el değiştirmesi anlamına geliyor. Tekeller arasında sürekli bu açıdan dişe diş bir savaş var, büyük bir rekabet var. Sonuçta bu rekabetin daha ileri, daha azgın biçimler almaya eğilim gösterdiği bir noktada, emperyalist devlet, kökü kendi ülkesinde olan dev emperyalist tekelci kuruluşlar için özel bir önem taşıyabiliyor. Mesela Fikret Başkaya'nın makalesinde dikkatimi çekti; önce bunların dünyaya nasıl yayıldığı, nasıl bir ahtapot gibi dünyayı sarıdığı anlatılıyor; sonra ise, her ne kadar

bunlara uluslararası şirketler ya da dünya şirketleri deniliyorsa da, bunların her birinin gerçek gücü ve kökü kendi ülkesindedir diye de ekliyor. Neticede General Motors'u ABD devletinden, ABD emperyalizmden ayrı düşünmek mümkün mü?

Siz şu son 25-30 yılın oluşmuş bir takım ilişkileri üzerinden bakmakla sınırlamayacaksınız kendinizi. Örneğin bir dönem bazı iktisatçılara entegrasyon gerçekleşti dedirtebilecek kadar bir uyum vardı emperyalistler arası ilişkilerde. Şimdi bu uyum yok. Büyük devletlerin kendi aralarında kutuplaşmaları, belli blokların oluşması sürecinin kendini giderek daha belirgin bir biçimde gösterdiği evreye giriyoruz artık. İktisadi ilişkiler çok muhtemeldir ki yavaş yavaş buna uygun biçimler alacaktır.

Tuna: Zaten burada sözkonusu olan, yani tekelin herhangi bir siyasi yapıdan, formdan tamamen bağımsızlaşması, kendi hukukunu, ordusunu kurması değil. O dönüp kendi çıkarları için savaşacak bir siyasi yapı arayacak. Ama bu çokuluslu tekeller olgusunu bu derece gelişmesiyle zaten siyasi olarak da ülkeler arasında birliği doğuran bir eğilime de dönüşüyor.

Cihan: Böyle bir eğilimi var. Ama kapitalizmin bunu çelen eğilimleri de var. İşte o ulusal devlet çiti burada böyle bir rol oynuyor. Ama dikkat ediniz, siyasal etkinlik alanlarıyla çakışan iktisadi bloklaşmalar da oluyor öte yandan. Almanya neden Avrupa ve Doğu Almanya üzerinden kendisine siyasi ve askeri nüfuz alanı yaratıyor? Bakıyorsunuz sermayesinin en çok yayıldığı alan, yani sermayenin akışı da biraz buna göre yön bulabiliyor. Devlet olarak Slovenya'yı, Hırvatistan'ı kolayından kapattı mı, sermayeyi de oraya akıtıyor ya da sermaye ondan önce orada bir etkinlik alanı sağladı mı, siyasi, kültürel ilişkiler de buna göre şekillenmeye başlıyor.

Bugün dünya küçük, sermayenin akacağı alanlara görünürde bir sınır yok, ama neden Japonya özellikle Pasifik'te özel bir ağırlık alanı oluşturuyor? Çünkü o iktisadi yayılma, mali egemenlik ile siyasi-askeri egemenlik giderek organik süreçler olarak birbirlerini beslemeye ve bir özel ağırlık eğilimi yaratmaya başlıyorlar. ABD bile dünya egemeniyken, kendi çapında kendine özel bir bölge de yaratabiliyor. Latin Amerika'yı zaten kendi özel alanı sayıyor

Çokuluslu tekellerin ne denli içiçe geçtiği üzerine bugüne kadar bir sürü şey söylendi. Bu elbette bir eğilim olarak var. Ama bakıyoruz, yüzyılın sonunda bu eğilim çelen karşı eğilimler de var. Yani ters gelişmelerle bu eğilim bir biçimde dizginleniyor. Örneğin AB'nin oluşumu aynı zamanda Avrupa'nın Japon tekellerine karşı, Amerika tekellerine karşı savunulmasının da bir aracı oluyor.

Ceren: Bu konuda Türkiye'de bir araştırmacının bir kitabı var, bu bir üniversite görevlisi sanıyorum. Çokuluslu şirketlerde giderek böyle bir bütünleşme eğilimi değil, tam tersine aslında bir parçalanma olduğunu, somut veriler üzerinden ortaya koyuyor. Yani genel doğrultunun bu yönde olduğunu savunuyor. Daha önceki süreçlerdeki bütünleşmenin bir yanılsama yarattığını, ama '70'li yıllar sonrasında bütünleşmenin güçlenen değil zayıflayan bir eğilim olduğunu söylüyor.

(Devam edecek...)

Emperyalist rekabet politik bir kimlik kazanmaya başlıyor

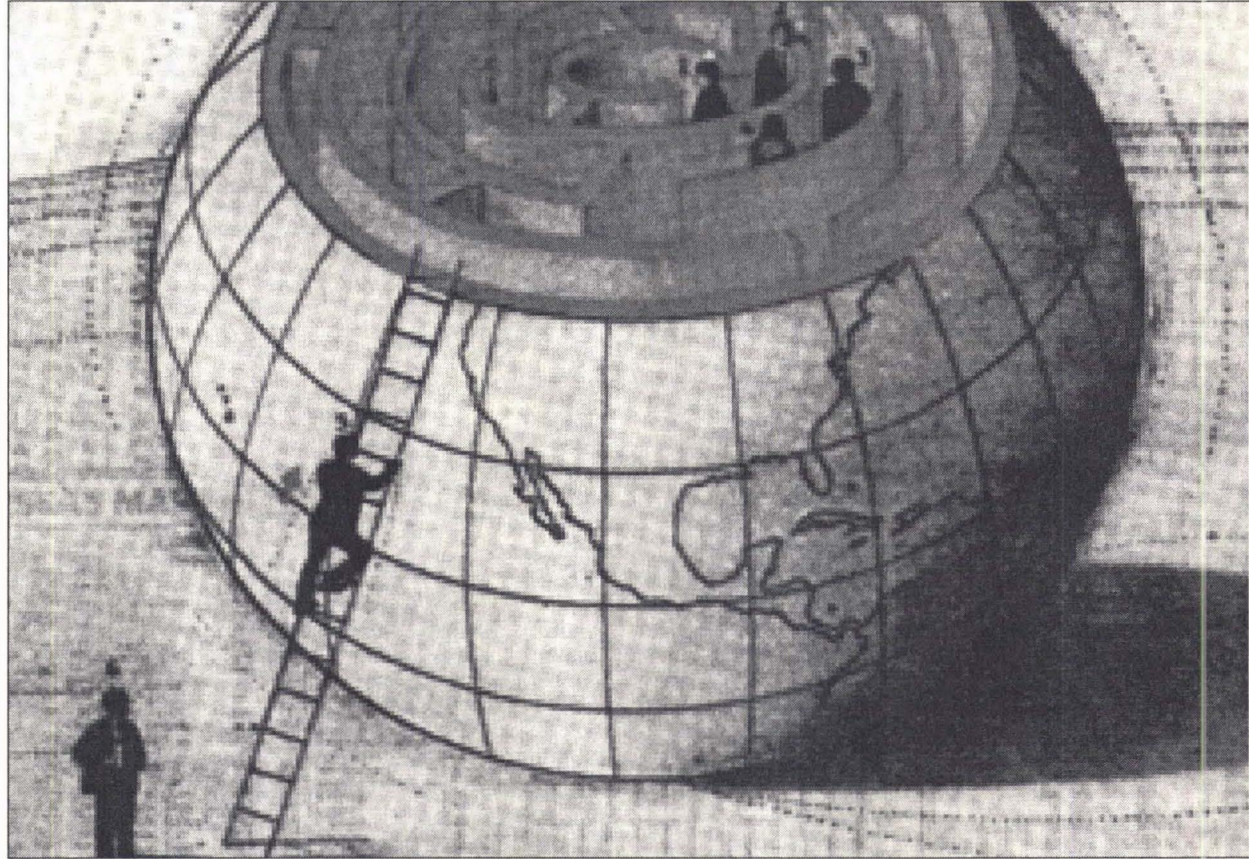
ABD emperyalizmi
Çin'le karşı karşıya gelme
perspektifiyle stratejik hesaplar
geliştirmektedir.
Çin'e sataşmaya başlaması ve
Doğu Timur adasını basamak ilan
ederek bölgeye uluslararası bir
askeri gücün yerleştirilmesini
önermesi, bu ilişkiler ve muhtemel
gelişmeler yumağı içinde esas
anlamını bulmaktadır.
Çünkü ABD yetkilileri
uluslararası güç dediklerinde,
bu Washington'un silahlı kolu
demektir. Dolayısıyla, M. Albright'ın
görünürde "insan hakları"
sorununun ve ticari ilişkilerin ağır
bastığı son Asya gezisinin esas
amacı, Çin Halk Cumhuriyeti'ne
karşı bölgede
ABD önderliğinde
yenilenmiş bir kutsal ittifakın
köşe taşlarını döşemek olmuştur.

Emperyalist-kapitalist sistemi dar boğaza sokan, sistemin yapısal çelişki ve çıkmazlarını daha da keskinleştiren iktisadi krizin yarattığı sonuçlar hızla politik bir kimlik kazanmaya doğru gitmektedir. Adı açıkça konulup tartışılmasa da, uluslararası ilişkilerin seyri bunu ortaya koymaktadır. Avrupa ile ABD arasında süren "muz savaşı", ABD emperyalizminin Japonya'ya yönelik iktisadi ve ticari sataşmaları, ABD ile Çin arasında gerilmeye başlayan ilişkiler, Fransa ile Almanya arasında dışa vuran pürüzler ve benzer değişik kategorideki sayısız başka gelişme emperyalist sistemin yüzyüze gelmeye başladığı politik bunalımın bazı göstergelerini oluşturmaktadır.

ABD-Çin ilişkilerinde dışa vuran gerilimler

Madeleine Albright'in Çin'e yaptığı resmi ziyaret vesilesiyle ABD ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında yaşanan gerginlik kendini dışa vurmuştur. Aradan geçen kısa süreçte yapılan bazı açıklamalar, karşılıklı takınılan tavırlar, farklı inisiyatifler ve basına sızan bilgiler her iki ülke arasındaki gerilimi çok daha genel bir düzeyde, uluslararası uzantılarıyla birlikte ele almayı gerektirmektedir.

ABD dışişleri bakanı Albright, Çin, Endonezya ve Tayland'ı ziyareti sırasında, Pekin rejiminin insan haklarına pek saygı göstermediğini, askeri işgal altında tutulan Tibet halkının en temel haklarını ayaklar altına aldığını açıklamıştı. Bu arada ABD ile Çin arasındaki dış ticaret dengesizliğinden de yakınan Albright,

Cakarta'da çok daha farklı bir açıklama yapmış ve "Endonezya ordusunun Doğu Timur adasında varlığının aşağı doğru çekilmesi ve onun yerini uluslararası bir gücün alması gerektiğini" belirtmişti. Bu öneri ne anlama gelmekte, arkasında hangi niyet yatmaktadır?

Bölgedeki en önemli ülkelerden biri olan Endonezya'nın hızla bir iç savaşa, daha doğrusu bir kör döğüşüne doğru ilerlediği biliniyor. Cakarta'da Suhartosuz Suharto rejimi ayakta kalabilmek için, etnik ve dini farklılıkları körükleyerek, kendisine karşı gelişen kitle hareketinin hedefini değiştirmeye, emekçi kitleleri birbirlerine kırdırarak kendi geleceğini sağlama almaya çalışmaktadır. Ülke nüfusunun % 60'ının kendisini ansızın mutlak yoksulluk koşullarında bulduğu, açlık ve sefaletle yüzyüze geldiği iktisadi kriz ortamı rejime kolayca hedef saptırma olanağı sunmaktadır. Kilise ve cami yakmanın, dükkan ve ev yağmalamanın, sokakta Çin kökenli insan linç etmenin karakterize ettiği bu gidişatın en muhtemel sonuçlarından birisi Endonezya'nın Lübnanlaşma'sı, Cezayirleşmesi'dir. Son bir ay içinde, resmi rakamlara göre, müslümanlar ve hristiyanlar arasında gelişen sokak çatışmalarında 200'ü aşkın insan yaşamını kaybetti. Yağma ve talanların haddi hesabı belirsiz. Güvenlik güçleri toplumun belli başlı zenginliklerini zimmetine geçirmiş olan Suhartocu oligarşinin can ve mal güvenliğini sağlarken, yoksul kitleler birbirlerine yöneliyorlar. Olaylar simetrik bir benzerlik arzemesi de süreç bakımından Lübnan, Cezayir ve Balkanlarda da kitleler kendilerini böyle bir kördöğüşünün ortasında bulmuşlardı.

Fakat Endonezya değişik bir kategoriye giriyor. 200 milyonu aşkın nüfusuyla Endonezya'nın Lübnanlaşmasının bölgede yaratacağı sonuçları tahmin etmek ve bu sonuçların vahimlik derecesini öngörmek hiç de zor değildir. Hacim olarak çok daha

mütevazi bir kategoride yer alan Arnavutluk krizi ansızın etkisini Avrupa'nın göbeğinde hissettirmiş. İtalya kıyılarında ordu harekete geçmiş, uluslararası bir müdahale koalisyonu oluşturulmuştu. Eğer Endonezya hallaç pamuğu gibi savrulmaya başlarsa, bu savrulma çok boyutlu bir kriz içinde debelenen bölge ülkelerinin hepsini etkilemenin tüm olanaklarına sahiptir. Ayrıca, Endonezya bunalımının küçümsemeyecek faktörlerinden birisinin Çin kökenli azınlığın hedef tahtasına dönüştürülmüş olması oluşturmaktadır. Dolayısıyla, Pekin'in Endonezya'daki gelişmelere fazla seyirci kalması, sorunu bu ülkenin bir iç işleri olarak görmesi beklenemez. Bugüne kadar Pekin'in Cakarta'daki gelişmeler karşısında sessiz kalmasını bir taktik, bir zamanlama olarak görmek gerekiyor. Kaldı ki Çin yönetimi, yalnız bölgede değil uluslararası düzeyde de ağırlığını koymak istemekte, ABD ile doğrudan muhatap olmaya aday olduğunu döne döne açıklamakta ve gereklerini yerine getirmeye çalışmaktadır.

ABD emperyalizmi Çin'le karşı karşıya gelme perspektifiyle stratejik hesaplar geliştirmektedir. Çin'e sataşmaya başlaması ve Doğu Timur adasını basamak ilan ederek bölgeye uluslararası bir askeri gücün yerleştirilmesini önermesi, bu ilişkiler ve muhtemel gelişmeler yumağı içinde esas anlamını bulmaktadır. Çünkü ABD yetkilileri uluslararası güç dediklerinde, bu Washington'un silahlı kolu demektir. Dolayısıyla, M. Albright'ın görünürde "insan hakları" sorununun ve ticari ilişkilerin ağır bastığı son Asya gezisinin esas amacı, Çin Halk Cumhuriyeti'ne karşı bölgede ABD önderliğinde yenilenmiş bir kutsal ittifakın köşe taşlarını döşemek olmuştur. Ayrıca, iktisadi kriz ortamında Pekin'in silahlanmaya verdiği önemi, Washinton'un son günlerde alevlendirdiği Çin'e ilişkin askeri casusluk iddialarını bu çerçevede anlamlandırmak gerekiyor. Çin Halk Cumhuriyeti maliye bakanı Xiang Huaicheng, 6 Mart '99 günü

parlamentoda yaptığı konuşmada, 1999 yılı için ülkenin askeri bütçesinin % 12,7 oranında artırılacağını açıkladı. Çin'in askeri bütçesinde '97 yılında 12,7'lik, '98 yılında ise % 12,8'lik bir artış gerçekleştirilmişti.

Ortadoğu'da mevzilenme yarışı

ABD diplomasisi Asya'da ABD'nin varlığını pekiştirmek amacıyla böyle bir yapılanmaya ve konumlanmaya giderken, Avrupalı emperyalistler de Körfez'de güçlerinin yettiği ölçüde kendilerine cephe açmaya çalışmaktadırlar. Örneğin, Fransız diplomasisinin şefi Hubert Vedrine, Albright'ın Asya ziyaretini gerçekleştirdiği süreçte, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar ve Kuveyt'e giderek, ABD emperyalizmin Irak politikasını diplomatik bir dille teşhir etmeye çalıştı. Paris'in Irak krizinin çözümü için önerdiği politik ve diplomatik çözümün "adilliliğini" ve "isabetliliğini" anlattı. Fransız emperyalizmi Körfez'de kendi çıkarları için atağa geçmekte, inisiyatif geliştirmeye çalışmaktadır. Ama dün kadar Ortadoğu'da bu kadar cüretli konuşmıyor, Washington'un politikasına şerh koymanın ötesine pek gidemiyor, hep Rusya ve Çin şahsında müttefik arıyordu. Fransa'nın, ABD emperyalizminin Asya'da Çin'le uğraşmak zorunda kaldığı, Balkanlar'da "meşgul" olduğu ve onun Irak

politikasını İngiltere dışında kimsenin sahiplenmediği bir ortamda bunu yapmaya çalışması, emperyalist güçler arasında yaşanan rekabetin, gerginliğin, çıkar çelişkilerinin bir başka göstergesidir. Körfez krizi konusunda, özellikle son dönemlerde, Fransa ile Çin arasında zımni bir ittifakın doğduğu ve yaklaşık aynı görüşlerin paylaşıldığı ise bilinmektedir.

İran devlet başkanı Muhammed Hatemi'nin bugünlerde İtalya'ya yaptığı ve Nisan ayı ortalarında da Fransa'ya yapacağı resmi ziyaretler de, önemli ölçüde emperyalistler arası bu dalaşma ve mevzilenmelerin bir parçası olarak görülmektedir. Bugün Avrupa kapılarının İran yöneticilerine açılması rastlantı değildir. Yıllar boyu değişik emperyalist devletlerin İran rejimine yönelik tutumu ABD emperyalizminin İran politikasına endekslenmeye mahkum oldu. Bu güçler arasındaki çıkar çelişkilerinin keskinleşmesi ABD politikasının periyodik olarak eleştiri konusu olmasını getirdi. Mayıs 1997'de Muhammed Hatemi gibi bir liberalin devlet başkanlığına seçilmesi ise karşılıklı açılımları kolaylaştırdı.

Ancak, emperyalist güçlerle İran arasında buzların çözülmesini, ABD'nin bu ülkeye yönelik ambargocu ve satışmacı politikasında son dönemde gözle görülür bir esnemenin yaşanmasını salt İran'ın geçmişe göre daha ılımlı bir konuma kaymasında aramamak gerekiyor. İran rejiminin ağırlaşan iktisadi bunalımın, biriken sosyal hoşnutsuzluğun baskısı sonucu gevşemek zorunda kalması, bu ilişkilerin normale dönüşmesini kolaylaştıran bir faktördür yalnızca. İran rejimi karşı karşıya kaldığı sorunların çözümünü, her ülke gibi, dışarıya açılmakta, petrolüne, doğal gazına yeni ve daha geniş pazar bulmakta, yatırım için yabancı sermaye davet etmekte aramaktadır. Bu onun ölçeği her dönemin koşullarına göre değişen değişmez politikasıdır. Fakat, yakın döneme kadar Tahrir bu alandaki girişimlerinin karşısında ABD'nin tehditlerini, D'Amato yasasının öngördüğü yaptırımlar reçetesini bulmuştur. Ancak İran gerek tüketim pazarı, gerek doğal zenginlik rezervi, gerekse de bölgedeki

Bugün Avrupa kapılarının İran yöneticilerine açılması rastlantı değildir. Yıllar boyu değişik emperyalist devletlerin İran rejimine yönelik tutumu ABD emperyalizminin İran politikasına endekslenmeye mahkum oldu. Bu güçler arasındaki çıkar çelişkilerinin keskinleşmesi ABD politikasının periyodik olarak eleştiri konusu olmasını getirdi.

stratejik konumundan dolayı, ABD yasaklarının elverdiği ölçüde her zaman bir ilgi alanı olmuştur. İktisadi krizin ağırlaşması, emperyalistler arası rekabenin kızışmasına paralel olarak İran pazarı ile ilişki kurma girişimleri artmış, ambargo delinme ile karşı karşıya gelmiştir. Hatta, bazı Alman, İtalyan ve Fransız tekelleri Rusya ile ortaklık kurarak Kremlin'in gölgesinde İran pazarına girmeye çalışmışlardır. Bu tür entrika ve dolambaçlı yöntemler sayesinde İran pazarında batı Avrupa ülkelerinden Almanya ilk sırayı, İtalya da ikinci sırayı ele geçirmiş durumdadır. Böylece onyıllar boyu bir şeytanlaştırma yarışına konu olan İran, bugün zenginliklerini emperyalist talana açtığı oranda, İtalyan dışişleri bakanı Lamberto Dini'nin sözleri ile, "İran Ortadoğu'nun tamamına istikrar getiren bir faktöre dönüşebilir" diye tanıtılmaktadır.

Avrupalı emperyalistlerin Hatemi'yi misafir etmek için sıraya girmeleri ve onu İran'ın Gorbacov'u olarak tanıtmalarının gerisinde, bu ülkede husumetten ötürü şansı daha az olan ABD'ye karşı mevzilenmek, ondan erken davranmak isteği yatmaktadır. Fransa ilk inisiyatifin İtalya tarafından ortaya konulmasına sevinirken, aynı zamanda büyük bir sabırsızlıkla Hatemi'nin Paris'e gelmesini beklemektedir. Böylece, ABD'nin Latin Amerika kıtasında Avrupalı rakiplerine uyguladığı "arka bahçesinden dışlama" politikasına ve "muz savaşı"na, AET ülkeleri İran'la iyi ilişkiler geliştirerek karşılık vermeye çalışmaktadırlar.

ABD-AET çatışması ve "muz savaşı"

Son dönem ABD ile AET ülkeleri arasında yoğun tartışma, pazarlık, tehdit ve polemiklere konu olan ve başka cephelerden karşılık verilmeye çalışılan "muz savaşı", emperyalist güçler arasında sürmekte olan ticari savaşın ölçeğini göstermektedir. Yakından izlendiğinde, "muz savaşı" sadece teknik ya da ticari ilişkilerde tali kalan ve gereksiz yere abartılan bir sorun değildir. Tasviri sade olduğu ve dolayısıyla anlaşılması kolay olduğu için "muz savaşı" örnek

aldık. Aynı gerçek iktisadi yaşamın tüm sektörlerine, uluslararası ticaretin her dalına hakimdir. Bu örnekten hareketle en karmaşık gibi görünen ticari anlaşmazlıkların, çelişkilerin arka planını görmek mümkündür.

Birçok Avrupa ülkesi Martinik, Guadelup, Kanarya, Mader, Girit vb, adalarında yapılan muz üretiminden dolayı muz üreticisi statüsüne sahiptir. Bu adalarda gerçekleşen üretim AET'nin tercihli alımı kategorisine girmekte ve herhangi bir gümrük vergisine tabi tutulmamaktadır. Böylece her yıl 857 000 ton muz Avrupa pazarında, yerel üretim sayıldığı için, gümrük ödenmeden tüketilmektedir. Bu ilk kategorinin dışında AET Afrika, Karayib ve Pasifik (ACP) ülkelerinin muz üretimine ayrıcalık tanımakta ve her yıl bu ülkelerden eşdeğer miktarda ve gümrük vergisine tabi tutmadan muz almaktadır. Ancak 15 AET ülkesinin yıllık ortalama muz tüketimi 4 milyon tonu aşmaktadır. Aradaki farkı gidermek için AET her yıl diğer muz üreticisi ülkelere 2,5 milyon tonluk bir kontenjan ayırmaktadır. Bu kontenjanın gümrük vergisi kilo başına 0,5 DM civarındadır. Bu kontenjan aşıldığı durumda ise, AET pazarına muz ihraç etmek için yüksek gümrük vergisi ödemek gerekmektedir.

AET ülkelerinin saptadıkları düşük gümrüklü 2,5 milyon ton muz genellikle Latin Amerika ülkelerinden ithal edilmektedir. "Muz savaşı"nın başlıca muhatabı olan ABD'nin kendisi bir tek muz dahi üretmemektedir. Ancak Washington, serbest meta dolaşımını sekteye uğrattığı gerekçesi ile bu düşük gümrük vergisinin kaldırılmasını ve AET pazarının kapılarının dünyanın tüm muz üreticileri için sonuna kadar açılmasını talep etmektedir. Eğer AET ülkeleri ABD'nin bu dayatmasına boyun eğmezlerse Washington'un ticari yaptırımlarıyla karşı karşıya kalacaklardır. AET ülkelerinin ABD pazarına yaptıkları 520 milyon dolarlık ihracat % 100 oranında vergilendirilecektir. Üstelik bu cezalandırma vergisi geçmişe dönük olarak yürürlüğe konulacaktır.

Bir kilo muz dahi üretmeyen ABD emperyalizminin bu kadar hırçınlaşması ve Avrupalı müttefiklerini yaptırımla tehdit etmesi, onun serbest meta dolaşımına ve liberalizme sınırsız tapmasından kaynaklanmamaktadır. İşin içindeki gerçek bambaşkadır. ABD tekelleri yoksul Latin Amerika ülkelerinin diğer alanlarda olduğu gibi muz üretimine de el koymuş durumdadırlar. Bu ülkelerde muz üretimi ABD tekellerinin zimmetinde bulunuyor. Üretimin ciddi bir maliyeti olamamasına karşılık son derece yağlı bir gelir kapısı. Muz çiftliklerinde çalıştırılan işçiler neredeyse angarya çalıştırılmaktadır. Muz ihracatında sağlanan gelir Latin Amerika ülkelerinin kasalarına gitmemektedir. Dolayısıyla, Latin Amerika ülkelerinde gerçekleştirilen muz üretimi bu ülkelerin değil ABD tekellerinin üretimi sayılmakta ve elde edilen astronomik kârlar bu tekellerinin sermayesini elinde tutan aslakların Wall Street'teki spekülasyon hesaplarına akmaktadır. Bir taraftan gaspedilmiş bir zenginlik, diğer taraftan da bu zenginliğin en iyi alıcı bulduğu, kitlelerin alım gücünün başka yörelere göre çok yüksek olduğu AET pazarı söz konusu. Bu nedenle Washington Latin Amerika ülkelerinin işçilerinin sefaletini kendisine maske ederek, kendi tekellerine pazar açmaya çalışmakta, söz konusu "muz savaşı"nı sürdürmektedir.

Son bulan bir emperyalist hayal:

“Yeni Dünya Düzeni”

'97'nin sonlarına doğru Uzak Doğu Asya'da su yüzüne çıkan ve halen de devam eden kriz, serbest piyasa ekonomisinin tıkanığının ilk işaretleriydi. Daha sonra Rusya'ya ve Brezilya'ya sıçraması üzerine tehlike çanları daha güçlü çalmaya başladı. Krizin bu yıl Avrupa'ya sıçrama olasılığı, birçok burjuva iktisatçısının öngörüsü dahilinde. Bu öngörü gerçek olursa, bu kez sadece serbest piyasa ekonomisinin, politik ifadesiyle “Yeni Dünya Düzeni”nin değil, ama bir bütün olarak kapitalizmin ölüm çanlarının çalmasının koşulları olgunlaşacak. Bu yüzden emperyalist-kapitalistler tedirgin olmakta yerden göğe haklılar! Henüz '90'lı yılların başlarında, revizyonist kampta yaşanan çöküşün ardından, emperyalist burjuvazi tarafından kapitalizm kutsanmış, son sistem ilan edilmiş ve “tarihin sonu” bile getirilmişti. Revaçta olan kavram “Yeni Dünya Düzeni”ydi. Artık iki kutuplu dünya yoktu, soğuk savaş ABD'nin zaferiyle bitmiş, tek kutuplu bir dünyada “Yeni Dünya Düzeni” kurulmuştu! Barış, demokrasi, özgürlük artık dünyaya ABD tarafından bahsedilecekti: “Pax Americana”!

“Biz nasıl bir toplum istiyoruz?” diye soruyor ünlü spekülör George Soros ve devam ediyor: “Bırakalım serbest piyasa ekonomisi karar versin, ifadesi çok sık duyduğumuz sözler. Ciddi bir kapitalist kabullenme olan bu cevap, açık toplum ve demokrasinin dayandığı değerlerin bile temellerini çürütür duruma geldi.” (Aktaran Yeni Şafak, Şubat '97)

Bu para spekülörünün sözleri, kendi varlık koşulu olan serbest piyasa ekonomisi gerçekliği üstüne oturtulduğunda oldukça anlamlı bir hal alıyor. Erken biten emperyalist bir hayalin sonunu ilan ediyor.

“97'nin sonlarına doğru Uzak Doğu Asya'da su yüzüne çıkan ve halen de devam eden kriz, serbest piyasa ekonomisinin tıkanığının ilk işaretleriydi. Daha sonra Rusya'ya ve Brezilya'ya sıçraması üzerine tehlike çanları daha güçlü çalmaya başladı. Krizin bu yıl Avrupa'ya sıçrama olasılığı, birçok burjuva iktisatçısının öngörüsü dahilinde. Bu öngörü gerçek olursa, bu kez sadece serbest piyasa ekonomisinin, politik ifadesiyle “Yeni Dünya Düzeni”nin değil, ama bir bütün olarak kapitalizmin ölüm çanlarının çalmasının koşulları olgunlaşacak. Bu yüzden emperyalist-kapitalistler tedirgin olmakta yerden göğe haklılar!

“Yeni Dünya Düzeni”: Nereden nereye?

Henüz '90'lı yılların başlarında, revizyonist kampta yaşanan çöküşün ardından, emperyalist burjuvazi tarafından kapitalizm kutsanmış, son sistem ilan

edilmiş ve “tarihin sonu” bile getirilmişti. Revaçta olan kavram “Yeni Dünya Düzeni”ydi. Artık iki kutuplu dünya yoktu, soğuk savaş ABD'nin zaferiyle bitmiş, tek kutuplu bir dünyada “Yeni Dünya Düzeni” kurulmuştu! Barış, demokrasi, özgürlük artık dünyaya ABD tarafından bahsedilecekti: “Pax Americana”!

Soğuk savaş ABD'nin zaferiyle sonuçlanmıştı ama, onca yaygaraya rağmen, ABD için bundan sonrası hiç de içaçıcı değildi. Hemen her sözü yarı resmi bir anlam içeren ABD'li diplomat Henry Kissinger, “Diplomasi” isimli kitabında, bu durumu şöyle açıklıyor:

“Amerika soğuk savaşta savaş yapmadan zaferi elde etmiştir. Öyle bir zafer ki, şimdi Amerika'yı George Bernard Shaw'ın söylediği çıkmazla karşı karşıya getirmektedir: ‘Hayatta iki trajedi vardır: Biri gönlünün istediğine kavuşmamak diğeri de ona kavuşmaktır.’”

ABD için gönlünün istediğine kavuşmak gerçekten de bir trajediydi. Çünkü ikinci paylaşım savaşından beri emperyalist kamp üzerindeki hegemonyasını yitirme riskiyle karşı karşıyaydı.

Her iki dünya savaşından da Amerika en az kayıpla, hatta kendini tahkim eden ülke olarak çıktı. Bu sayede muazzam bir güce ulaştı, askeri yönden oldukça güçlendi ve ortak düşman Sovyetler Birliği'ne karşı oluşan emperyalist blokta liderliğini tam güvence altına aldı.

Ne var ki soğuk savaşın bitmesiyle birlikte Amerika'nın askeri gücü liderlik için yeterli gelmez oldu. Ekonomik güç öne çıkmaktadır artık. Ekonomik gücün belirleyici önem kazandığı koşullarda ise ABD'nin rakipleri artıyordu. Sovyetler Birliği'nin varlığı durumunda askeri planda ABD gibi bir koruyucuya ihtiyaç vardı. Bu tehlikenin ortadan kalkmasıyla birlikte bu ihtiyaç ortadan kalktı, emperyalistler arasında rekabet dizginleyici engellerinden kurtuldu.

Komünistler, henüz “Yeni Dünya Düzeni” çığlıklarının büyük bir istahla atıldığı dönemin başında süreci çok net tahlil etmişlerdi:

“Kapitalizmin emperyalist aşamada daha da şiddetli bir şekilde gösteren eşit olmayan gelişme yasası, doğal olarak savaş sonrası dönemde de işleyerek, emperyalist sistemin bir zamanlar sağlam ve sürekli görünen iç birliğini dönülmez bir biçimde bozmuştur. Daha 70'li yılların başında ABD'nin

mutlak görünen hegemonyası çözülmeye başlamış, sahneye AET ve Japonya çıkmıştır. Varşova Paketi'nin varlığı karşısında yavaş bir gelişme gösteren emperyalist kampın iç çelişmeleri, bugün artık dizginleyici engellerden de kurtulmuş, serbest kalmıştır. Doğu Avrupa'daki yıkılış, aynı zamanda, emperyalist sistemin savaş sonrasında yaşadığı iç birliğinin bitişi çanı olmuştur.” (EKİM 1. Genel Konferans/Değerlendirme ve Kararlar, s.69)

“Yeni Dünya Düzeni” söylenenlerin aksine tek kutuplu bir dünya değil, tersine ikiden fazla kutuplu bir dünya olarak karşılığını buluyordu. Son bulan ise savaşlar değil emperyalistlerin iç birliği idi.

Ortadoğu: Emperyalist rekabetin aynası

ABD yeni süreçte de elindeki en önemli gücü, askeri gücünü kullanmak zorundaydı ve öyle yaptı. Başka türlü liderliğini koruması mümkün değildi.

Hery Kissenger bu konuda şunları söylüyor: “Amerikan askeri gücü görülebilir bir gelecekte de rakipsiz olacaktır. Ancak dünyanın tanık olabileceği birçok küçük anlaşmazlıkta -Körfez, Somali, Bosna...- bu gücünü kullanmak istemesi, Amerikan dış politikası için kavramsal bir sorun yaratacaktır... Birleşik Devletler soğuk savaş sırasında hiç görmediği türde ekonomik rekabetle karşılaşacaktır.”

“Amerika, dünyada en büyük ve en güçlü fakat akranları da olan bir devlet olacaktır: primus interpres (eşitler arasında birinci), fakat diğerleri gibi bir devlet olacaktır.” (Diplomasi)

ABD “eşitler arasında birinci” olabilmek için askeri gücünü kullanmaktan hiç çekinmedi ve çekinmiyor. “Yeni Dünya Düzeni”nin ilan edildiği dönemde Irak'a saldırarak emperyalist kamptaki liderliğinin sürdüğünü bir kez daha ilan etmişti. Sonra Somali'de, Bosna'da vb. her fırsatta askeri gücünü kullandı. Irak'a yönelik son süreçteki saldırganlığında ise askeri gücün hala da etkili olduğunu gördü.

ABD'nin BM şemsiyesi altındaki her müdahalesi gerçekte emperyalistler arasındaki rekabetin bir görüngüsünden başka bir şey değildir. Özellikle Irak üzerinden Ortadoğu'ya yönelen saldırıda diğer emperyalist güçlerin tutumu, emperyalistler arası rekabete tutulan ayna mahiyetindedir.

Ortadoğu'nun bu denli önem taşıması hiç de tesadüfi değildir. Dünya petrol rezervlerinin yarısına

sahip bir bölge olması ve AB ile Japonya'nın petrole duyduğu yakıcı ihtiyaç Ortadoğu'yu paylaşamayan bir bölge haline getiriyor. Açık ki Ortadoğu'ya hakimiyet kuran ülke emperyalist kampta liderliğe daha güçlü bir şekilde oynayabilecektir.

Ancak, emperyalistler arası çelişkilerin de bir yansıması olarak Ortadoğu kaynaklı bir kazandır. Bu bölgede her an herşey olabilir. Dengelerin çok çabuk değiştiği kaygan bir zemindir. Dahası devrimci potansiyel taşıyan bir bölgedir. Filistin ve Kürt halklarının mücadelesi bu tehlikeyi oldukça güçlendiren faktörlerdir. Diğer emperyalistlerin ABD saldırılarına nispeten göz yummalarının önemli nedenlerinden biri de budur. Diğerleri halihazırda güç yetirememektedirler.

“Yeni Dünya Düzeni”nin iktisadi konsepti: Serbest piyasa

Kapitalizmin ilkel sermaye birikimi döneminde iktisadi yaşam devletin denetimi altındaydı. Esas olan korumacılıktı. Kapitalizm serpilip boyverdikçe, “bırakınız yapsınlar” deyiminde ifadesini bulan liberalist anlayış hakim oldu.

Liberal iktisat bireyciliği kutsuyordu. Birey istediği gibi hareket edebilirdi, nasıl olsa ekonomiyi “görünmez bir el” yönetiyordu. Herkes kendi kendini düşünüp zengin olursa bütün toplum zengin olacak, refah ve mutlu bir toplum bu biçimde tesis edilecekti!

20. yüzyılın başında kapitalizm tekellerin egemenliğinde ifadesini bulan emperyalizm aşamasına girdi. Yine de 1929 bunalımına dek piyasa ekonomisi hakim iktisadi konsept olmaya devam etti. Ancak 1929 bunalımı yeni açılımları ihtiyaç haline getirdi. Bu ihtiyacı Keynesci iktisat karşıladı. Keynesci iktisat sosyal devleti de kapsayan bir tür devlet kapitalizmiydi. Yine ülke duvarları kalınlaşmış, korumacılık başlamıştı. Tabi korumacılık kendineydi.

Neo-liberal iktisat kavramı her ne kadar “Yeni Dünya Düzeni” ile birlikte daha sık anılır olsa da, asıl olarak ‘70’lerin başında yaşanan ve “petrol krizi” olarak anılan aşırı üretim bunalımıyla birlikte uygulamaya sokuldu. Bu kavram Türkiye’ye ise 24 Ocak Kararları’yla birlikte girdi.

‘70 krizini aşmanın yolu sermaye hareketini serbestleştirmekten, koruma duvarlarını yıkmaktan, özellikle sosyal devlet anlayışını rafa kaldırmaktan geçiyordu. Sosyal hakları budamadan krizin emekçi sınıflara fatura edilmesi mümkün değildi. Sosyal hakları budamak ise ancak özelleştirmelerle olabilirdi. Çünkü devlet yaratılan yalan gereği vatandaşının sosyal haklarını korumak zorundaydı! Ama özel sermaye için böyle bir zorunluluk yoktu. Şili halkı Pinochet’yle birlikte gelen serbest piyasa ekonomisini ve bunun sonuçlarını çok iyi bilmektedir. Aynı şekilde Türkiye’de de 24 Ocak Kararları’nın emekçi sınıflara neler getirdiği hala canlı olarak yaşanmaktadır. Kısacası sosyal hakların budanması serbest piyasa ekonomisinin olmazsa olmazıdır.

Sözün özü “Yeni Dünya Düzeni” serbest piyasanın ve onun olmazsa olmazı olan emekçilere dönük saldırı politikalarının miladı değildir. Olsa olsa saldırının dizginlerinden boşalarak hız kazanmasının miladı olarak alınabilir: Özelleştirme, sendikasılaştırma, taşeronlaştırma, esnek üretim saldırıları “Yeni Dünya Düzeni” ile birlikte başlamadı, ama onunla hız kazandı.

Liberal dönemde ekonomiyi yöneten “görünmez el” neo-liberal dönemde emperyalist tekeller olmuştu. Serbestlik ise emperyalist tekellerin serbestçe hareket etmesine tekabül etmektedir. Daha açık ifadeyle serbest piyasa, sermaye hareketinin serbestlik kazanmasından başka bir anlam ifade etmiyor. Bu süreçte spekülative sermaye öylesine büyümüştür ki, bir tür sanal ekonomi ortaya çıkmıştır. Kuşkusuz sömürü yine artı değer sömürüsüdür, yine üretim vardır, ama piyasada dolaşan para hacmi mal olarak karşılığından çok daha fazladır. Yani karşılığı olmayan muazzam

rakamlara ulaşmış bir para miktarı piyasalarda dolaşmaktadır.

Spekülative sermayenin bu büyümesi ülkelerin ekonomik tablolarında yanıltıcı sonuçlar vermektedir. Örneğin Türkiye’de ekonomi büyüyor. Veriler böyle. Ama bu büyüyen rakamların gerçek karşılığı yok. Tekeller kazançlarının hiç değilse yarısını faiz ve ranttan elde etmiştir. Üretim düşerken borsa işlemleri artmaktadır. İşte bu yüzden kriz, ilk olarak borsadan uç vermektedir.

Malezya başbakanı Mahattir Bin Muhammed, George Soros’u şöyle suçluyor: “*Parayı getiriyor; enformasyonu çok iyi kullanıyor ve işine geldiği oranda getirdiğini götürüyor; ekonomi krize giriyor.*”

Rusya krizi yabancı sermayenin ülkeyi terketmesi üzerine patlak vermişti. GSMH’sı Latin Amerika’nın %40’ına denk düşen dünyanın 9. büyük ekonomisine sahip olan Brezilya’ya yapılan yardımlar ise işe yaramadı. Ocak ayı başlarında ülkenin üçüncü büyük eyaleti olan Minas Cerais’in merkezi hükümete olan borçlarını ödemeyeceğini açıklaması ve 90 günlük moratoryum ilan etmesi üzerine, üç-beş ay içinde Brezilya’yı terkeden yabancı sermaye miktarı 700 milyar doları buldu. Sonrası da geldi. Bu durumda Brezilya ekonomisinin çökmesi ya da Meksikalaşması işten bile değildir.

Serbest piyasa ekonomisi artık çatırıyor. Dünya Bankası ve IMF bile ağız değiştirerek sermaye hareketlerinin kontrol edilmesi gerektiğini söylemeye başladılar. Böylece “Yeni Dünya Düzeni” hayali çok çabuk bir hayal kırıklığına dönüştü.

“Yeni Dünya Düzeni”nin sonuçları

* Başta Irak halkı olmak üzere Somali, Etiyopya ve şimdilerde Kosova halklarının katledilmesi, vahşi sonuçlarının başında gelmektedir. Buralar yeni pazar ve hammadde kaynakları olarak emperyalistler arası çelişkinin bir anlamda arenası haline gelmiştir. Ölen yine emekçi halklardır.

* “Yeni Dünya Düzeni” İngiltere’de üç milyon çocuğu açlık sınırında yaşatırken, “New York’ta, çocukların % 40’ı sefalet, mahrumiyet ve şiddetle yüzyüze yaşamaktadır.

“*UNESCO, sadece borç ödeme yükünün sonucu olarak her yıl 500 milyon çocuğun öldüğü tahmininde bulunuyor.*”

“...*Ve UNESCO Rusya’daki ‘ekonomik reform’ diye anılan durumun 1989’dan beri her yıl insan olarak 500 bin ölüme mal olduğunu hesaplamaktadır. Doğu Avrupa’nın her yerinde benzeri rakamlar kaşınır.*” (Naom Chomsky, Aktaran *Yeni Şafak*, 15 Aralık ‘98)

ABD hane halklarının % 80’inin geliri 1973’ten, hatta 1989’dan daha düşüktür. Emperyalist ülkelerde bile durum bu iken, bağımlı ülkelerde yaşanan sefaletin ve yoksullaşmanın boyutunu tasavvur etmek hiç de zor değil.

* Krizlerle birlikte Endonezya’ya açlık geri gelirken, Güney Kore’de de IMF intiharları olarak ifade edilen kitlesel intiharlar artış göstermeye başladı. Başka yol bulamayan işçiler aileleriyle birlikte intihar ediyorlar. Pek o kadar yaygın olmasa da yabancısı olmadığımız bir olgu bu.

* “Yeni Dünya Düzeni” ile birlikte post-modern “feylezoflar” bireyi yeniden keşfettiler! Topluma her yandan bireycilikle pompalanarak insan yalnızlaştırıldı. Bunun sonucu ise bunalımlı bir toplum oldu.

Bütün değerler, kurallar, ilkeler reddedildi. Ahlakı çürüme ve yozlaşma kutsandı. Kısacası insanın özüne yabancılaşması ivmelendi, sosyal bir çöküntüye yolaçtı.

Olanlar ve olması gerekenler

Küresel krizle birlikte “Yeni Dünya Düzeni”nin de ölüm çanları çalmaya başladı. Elbette bu çanın çalmasında işçi sınıfı ve emekçi yığınların payı da, olması gereken kadar değilse de, küçümsenemez. Endonezya’da Suharto’yu götüren direniş, Romanya’da madencilerin eylemi, Avrupa proletaryasının yılları bulan uykusundan uyanıyor olması vb. pek çok gelişmenin “Yeni Dünya Düzeni”nin çatırdamasındaki payı yadsınamaz.

Hollanda Sendikalar Federasyonu’na bağlı metal sendikalarının, dünyanın en büyük sendikası IG Metal ile birleşmeye hazırlanması önemli bir gelişmedir. Bu birleşme hangi kaygılarla olursa olsun, bunun Avrupa proletaryasının birliği açısından önemi tartışmasızdır.

Olanlar bunlar. Olanı gereken ise bundan 151 yıl önce Marks ve Engels tarafından söylenmiş bulunuyor: “*Bütün ülkeleri işçileri, birleşin!*” Yoksa acı sonucu yaşayacak olan işçi sınıfı ve emekçi halklar olacaktır.

Küresel krizle birlikte “Yeni Dünya Düzeni”nin de ölüm çanları çalmaya başladı. Elbette bu çanın çalmasında işçi sınıfı ve emekçi yığınların payı da, olması gereken kadar değilse de, küçümsenemez. Endonezya’da Suharto’yu götüren direniş, Romanya’da madencilerin eylemi, Avrupa proletaryasının yılları bulan uykusundan uyanıyor olması vb. pek çok gelişmenin “Yeni Dünya Düzeni”nin çatırdamasındaki payı yadsınamaz.

Göçmen kadının sorunları

Biz kadınlar 30-35 yıldır bu ülkede yaşıyoruz. çalışıyoruz. Bizi ezen ve sömüren sınıf aynı sınıf. Bizler kadın olduğumuz için sermayenin en ağır sömürüsüne maruz kalıyoruz. Yabancı kadın olduğumuz için ise sömürü daha da katmerleşiyor. Sermayenin işçi rezervi olarak kullandığı biz kadınlar, ama öncelikle de yabancı kadınlar olarak, kriz koşullarında ilk önce kapının önüne konulanlarız.

İkinci emperyalist paylaşım savaşı sonrası, Almanya'da hızlı bir yükseliş dönemi yaşandı. Kadınların da üretime çekilmesine rağmen, savaşın yaralarının sarılması ve yeniden inşa için üretici güçlere ihtiyaç duyuluyordu.

İtalya, İspanya ve Yunanistan'ın ardından 1961'de imzalanan anlaşmayla Türkiye'den de işgücü ithal edildi. Gelenler, bilinenin aksine, sadece kırsal kesimlerden değil, ağırlıklı olarak metropollerdendi. Kalifiye elemanlar sınavlara tabi tutularak, her türlü sağlık muayenelerinden geçirilerek getirildiler. Yabancı işçiler, zengin olma ile geri dönme hayalleri arasındaki mesafenin gittikçe büyümesiyle ülkede bıraktıkları eşlerini ve çocuklarını da yanlarına getirdiler, yeni aileler kurdular, çocuklar doğdu, aileler büyüdü. Böylece yabancı işçi topluluğu, göçmen topluluğa dönüştü.

'97 rakamlarına göre Almanya'da 7,37 milyon Alman olmayan topluluk yaşıyor. Bu sayı toplam nüfusun %9'unu oluşturuyor. Türkiye ve Kürdistanlılar 2,1 milyon ile en büyük göçmen topluluk. çalışabilen nüfusun %7,8'ini (2,8 milyon) Alman olmayan topluluklar, bunun bir milyonunu Türk ve Kürt işçiler oluşturuyor.

Almanya'da resmi istatistiklere göre şu an 4 milyon olan işsiz sayısı, gerçekte 10 milyonun üzerinde. Çünkü bu resmi rakamlara; 5 seneden fazla işsiz kalanlar, ilticacılar, evlilik yoluyla gelenler ve ev kadınları dahil edilmiyor. Dolayısıyla yabancılar arasındaki işsizlik çok daha büyük boyutlarda. İşsizlik oranı, '98'de Almanlar'da %10 iken, göçmen işçilerde %20 ve en yüksek oranı Türkiyeliler ve Kürdistanlılar oluşturuyor (%23). Bunun en önemli nedeni, göçmen işçilerin yoğun olarak çalıştığı montaj, inşaat, maden, çelik, devlet demiryolları gibi sektörlerdeki özelleştirmeler. Buna, işsizler ordusunun büyüdüğü koşullarda vasıfsız olan Türk ve Kürt işçilerin yeni bir işyeri veya meslek edinmesinin zorlukları da eklenmelidir.

İşçi göçü ve kadın

Alman burjuvazisi erkek işgücünün yanısıra, özellikle tekstil, elektrik ve gıda işkollarında kadın işgücüne de ihtiyaç duyuyordu. '70 yılında 2,7 milyon yabancı işçinin %37'sini kadınlar oluşturuyordu. Ve kadın, geldiği el kapılarında tek başına ayakta durabilmeyi, emeğini kapitalizmin hizmetine sunmayı, işçi sınıfının bir parçası olmayı öğrendi. Ve tüm

bunlarla, kapitalizm daha fazla kâr için amansızca sömürdüğü kadına, istemeyerek de olsa özgürlüğe doğru giden kapıyı aralamış oldu.

'96 yılı istatistiklerine göre, Almanya'da Alman olmayan topluluğun 3,2 milyonunu (%44) yabancı kadınlar oluşturuyor. Bunların %25'i Türkiyeli ve Kürdistanlı kadınlar. Göçmen kadınların 710 bini sigortalı bir işte çalışıyor. Sigortasız işlerde, kendi işyerinde ve 630 marklık kazanç yapılabilen işlerde çalışanların sayısı ise bir milyonu geçiyor. '70-80'li yıllarda vasıflı-vasıfsız işçi olarak Almanya'ya gelen göçmen kadınlar, tekstil, gıda, paketlenme, temizlik sektöründe çalışırken, '90'lı yıllara gelindiğinde devlet kurumlarında, marjinal denebilecek işlerde çalışanların sayısı giderek artıyor.

Kapitalizmin hem erkek işçiye, hem yerli işçiye, hem yerli işçi kadına karşı kullandığı göçmen işçi kadını, çoğunlukla Almanca diline tam hakim olamadığı ve vasıfsız işçi olduğu için, işsizliğin çığ gibi büyüdüğü günümüz koşullarında en düşük ücretle, en sağlıksız koşullarda çalışmaya mahkum durumda. %46'sı 4 yılı geçmeyen kısa süreli işlerde çalışmakta.

“Ve kadınlar, bizim kadınlarımız” ...

Birinci kuşak kadınlar sermayenin işgücüne duyduğu ihtiyacı karşılamak üzere, erkek işçilerin yanında kapitalizmin anavatanına getirildiler. Ve üretimin içinde yer alarak, yıllarca emeklerini satarak yaşadılar.

Özellikle krizin yoğun yaşandığı sektörlerde çalışan bu kadınlar işsizlikten en fazla etkilenen kesim. Gençlik yıllarını sermayenin hizmetine sunmuş birinci kuşak kadını, hiçbir ilerleme imkanı olmayan işlerde çalıştırıldı. Bugün vasıfsız olduğu için yeni bir iş sahasına yönelme imkanları, dil sorunu nedeniyle meslek eğitimi şartlarının olmaması, işsiz olma konumunu süreklileştiriyor. İşsiz kadınlar bugün birkaç saatlik işlerde, büyük işletmelerin mutfaklarında, bina temizliğinde, çoğu kez sigortasız çalıştırılıyor. En ağır sömürü koşullarında, bedenine uygun olmayan makinalarda posası çıkarılana kadar çalıştırılması ve sosyal çevresinden koparılacak uyum sağlayamadığı yabancı bir ülkede yaşamak zorunda kalması, dinsel ve gerici değer ve önyargılarla kuşatılması ve çocuklarını terketmesinin verdiği suçluluk duygusu, bu kuşağın kadınlarında fiziksel ve ruhsal tahribatlar yaratmıştır.

İkinci kuşak kadını, çocuk yaşta gelmiş, sosyalleşmesinin bir kısmını bu ülkede tamamlamış veya burada doğup büyümüş, buradaki toplumsal, siyasal, ekonomik süreçlere katılmıştır. Eğitimini burada tamamlayan ikinci kuşak kadını, berber, terzi, hemşire ve büyük mağazalarda tezgahtar gibi meslek dallarında kalifiye eleman olarak çalışmakta. Son yıllarda doktor-avukat yardımcısı, eğitimci, devlet dairelerinde, bankalarda memur olarak çalışan kadınların sayısı giderek çoğalıyor. Bu kuşak kadını, bu ülkenin siyasal yaşamında da aktif bir rol almakta. Fabrikalarda, işletmelerde sendikal faaliyetlerde, halk inisiyatiflerinde, siyasi partilerde hergün biraz daha fazla ve aktif olarak yer alıyorlar.

Bir de Almanya'ya evlilik yoluyla gelen kadınlar var ki, bunlar kölelerin kölesi. Bu kadınların kocasının ailesiyle aynı evi paylaşmak ve onlara boğaz tokluğuna hizmetçilik yapmak, soyu devam ettirmek için doğurmak gibi "çok kadınlık" yeni bir anlayışla Almanya'da kalabilmeleri evliliklerinden dolayı olduğu

için çalışma izinleri de bulunmuyor. Kadını üretimin, toplumsal yaşamın dışında tutan bu durum, onu dört duvar arasına hapsedmekte ve kölelik zincirlerini kalınlaştırmaktadır.

İlticacı kadınların durumu da farksız. Onlar da sığınma dilekçeleri kabul edilene değin sığınmacı kamplarında, barakalarda, çoluk-çocuğuyla tek bir odada yaşamak veya aynı odayı başkalarıyla paylaşmak zorunda bırakılıyorlar. Orada bulunduğu dair her hafta imza atma, sosyal yardım yerine hazırlanmış paketlerde yiyecek gibi uygulamalarla, kamplardan ayrılmaları engelleniyor. İlticasının kabulü uzun yıllar süren bu insanlar, yıllarca bu insanlık dışı şartlarda yaşamaya zorlanıyorlar. Bir de son yıllarda ilticacılar aleyhine değiştirilen faşist İlticacılar Yasası ile iltica istemleri reddedilmekte ve sınır dışı edilme kapısı aralanmaktadır. Sığınmalarının kabul edilmesi durumunda ise bu kez kapitalizmin sorunları (işsizlik, konutsuzluk vb.) onları beklemektedir.

Biz kadınlar 30-35 yıldır bu ülkede yaşıyoruz, çalışıyoruz. Bu ülkedeki sınıfın bir parçasıyız. Kapitalizmin yapısal krizinin derinleştiği günümüzde çığ gibi büyüyen işsizlik, sosyal hakların budanması, esnek çalışma koşullarında yoğunlaşan sömürü bizi de derinden etkiliyor. Çünkü bizi ezen ve sömüren sınıf aynı sınıf. Yine aynı sermaye sınıfı, bizleri yerli-yabancı diye kamplara bölerek, işsizliğin günah keçileri gibi göstererek, kendi sömürsünü sorunsuz sürdürmeyi hedefliyor. Bizler kadın olduğumuz için ise sermayenin en ağır sömürüsüne maruz kalıyoruz. Yabancı kadın olduğumuz için ise sömürü daha da katmerleşiyor. Sermayenin işçi rezervi olarak kullandığı biz kadınlar, ama öncelikle de yabancı kadınlar olarak, kriz koşullarında ilk önce kapının önüne konulanlarız. İrkçi-faşist yasalar, Almanca diline tam hakim olamamak, meslek yeri bulmakta çekilen güçlükler bizi vasıfsız konuma çiviliyor ve iş bulmamızı daha da güçleştiriyor. Bu da bizleri, hiçbir güvencesi bulunmayan işyerlerinde, kısa süreli temizlik işlerinde veya hiç kimsenin istemediği işlerde düşük ücretlerle çalışmak zorunda bırakıyor.

İrkçi-faşist yasalar Alman kadınları ile eşit koşullarda yaşamamızı engelliyor. Evlilik yoluyla Almanya'ya gelen kadına eşinden bağımsız oturma izni verilmemesi, onun eşine bağımlılığını, kendisine uygulanan her türlü aşağılama, baskı ve şiddete boyun eğmeyi getiriyor. Türk devleti ise konsoloslukları, camileri, görsel ve yazılı basını ile şoven, dinci ve gerici propagandalar eşliğinde ayrımcılığı körükleyerek, kadınları daha geri bir konuma itiyor ve Hristiyan aleminde kimliği yitirmeme adına içe kapanmışlıklarını derinleştiriyor.

Almanya işçi sınıfının bir parçası olarak biz Türkiyeli kadınların kaderi işçi sınıfının kaderine sıkı sıkıya bağlıdır. Bu bilinç ışığında, yaşadığımız ülkede siyasal süreçlere katılmalıyız. İnsanca, eşit, özgür yaşamının yolu, sorunlarımızın ve özlemlerimizin ortak olduğu sınıf kardeşlerimizle, Alman ve diğer uluslara mensup işçilerle kaderlerimizi birleştirerek, hepimizi ezen sermaye sınıfına karşı omuz omuza mücadele etmekten geçer. Clara Zetkin'in o çok anlamlı sözlerindeki gibi; *“Proleter kadınlar! Bu sözler sizin için daha da önemlidir. Zincirlerinizden başka kaybedecek bir şeyiniz yok. Oysa kazanacağınız koca bir dünya var!”*

Tek renk: Kızıl

29 Ağustos

Sevgili anne,

11. gün, açım. Önümde 11 gündür ilk defa yemek duruyor. Bense yiyemiyorum. Yemem lazım, yemem lazım, yemem...Bana yardım et anne. Yemem lazım.

73 gündür çalışıyor, çatışıyor, yorgunluktan ölüyoruz. İnanmayacaksın ama doğru. 73 gündür buradayız. Günde 2-3 saat uyuyoruz, herhalde. 21-22 saat tetiğe bastıkça onları sokağın dışında tutuyoruz. Çevremde insanlar ölüyor. Vurularak değil, çok az onlar. Açlıktan da değil, en azından şimdilik. Yorgunluktan. Öylesine yükleniyoruz ki bedenlerimize bazıları kendiliğinden sınırı geçiyor. Bugün sadece 10-15 kiloluk havanı 300 metre bile taşıyamadan yığıldım. Önce vuruldum sandım. Silah ve patlama sesleri hiç durmuyor biliyor musun? Sonra birileri koluma girdi. Yüzlerini gördüm ama kim olduklarını bilmiyorum. Birilerine benziyorlarsa son gömülen yoldaşlara benziyorlardı. Zira yorgunlukve açlık yüzlerindeki ayrımları silmişti, belki de onları tanıyabilmem için gülmeleri gerekirdi. Ama gülmediler ve eminim onlar da beni tanıyamamıştır. Zira bütün gözler zayıflamıştı. Beynimiz, zayıflamış gözlerimizi de seçerek kullanıyordu: Tetiğe bastıkça, onları sokağın başında tuttukça. Çünkü onları vurmazsak çember daralır. Demek ki hala onları vurabiliyoruz.

Kollarıma girenler beni bir duvara yasladı. Kırmızıyı aradım. Yok, üzerimde hiç kırmızı yoktu. 3 yaşımı hatırladım, hala bir çocuk gibi. Öğrendiğim ilk kelimelerdendi kırmızı. Köy bombalandığında tüm feryatlar, cesetler, yıkıntılar unutturulmaya çalışılır çocuklara. Ama her yandaki kan unutturulamaz bir görüntüdür. Sürekli bir kırmızı ufuk. Yıkıntılar unutturulur. Evlerimiz nomalde de yıkıntı gibidir. Feryatlar unutturulur. O kadar çoktur ki bir süre sonra uğultu halini alır, sonrasında ise o gürültüden başka birşey anlamazsınız. Feryatlar bu yüzden kolay unutturulur çocuklara. Ama kan tam tersidir. Köyde herşey kahverengi, gri, siyah olduğundan kırmızı unutulmazdır. Hem bombalamadan sonra yüzünüzü nereye dönseniz kırmızı olduğundan birkaç saniye içinde kırmızı gözünüzde büyür, büyür ve heryeri kaplar. Renksizlik içinde bütün çocuklar kırmızıyı kandan öğrenirler. Ve istisnasız hepsi kana kırmızı der bu yüzden. Ama pek azı bunu benim gibi 12-13 yıl sürdürür. Çoğu okuma yazma öğrenirken unuttur bu. Ben ise korudum. Ben 16 yaşında bir çocuğum. Ve kırmızı yok üzerimde. Sadece yorgunluktan yığılmışım. Bir ölüm yoklaması gibi.

Bir an yemeğe baktım. İğrenç gözüküyor. Midem bulanıyor. Gözlerimi kaçırıyorum.

11. gün, açım. Bense yiyemiyorum. Yemem lazım, yemem lazım, yemem... 11 gündür çalışıyor, çatışıyor ve hiçbirşey yemiyoruz. Kemirdiğimiz şeyleri saymıyorum. Kim üstünde bir parça reçine var diye kemirdiğimiz kozalakları "birşey yediğine" sayabilir ki! Gene de hiç mızızlanmıyorum. Aslında problem yemeğin

iğrençliği değil.

Kozalıklardan sonra suda kaynatılmış bol et! Evi hatırlıyorum. Et yer miydik biz? Hatırlamıyorum ama yemekler hep güzeldi. Ya da ben öyle sanıyorum. Bu yemekse iğrenç. Daha hiç tatmadım, hiçbir koku da almıyorum. Ama iğrenç buluyorum. Midemi kaldırıyor, yemeyeceğim. Halbuki 11 gün önceki yahnimizde böyle değildi. Kuşatıldığımız kamptaki son kedi ve köpekleri yemiştik. Köyde hiç kedi hatırlamıyorum. Var mıydı bilmem. Bu yüzden kedileri sever miyim, bunu da bilmiyorum. Ama yedim. Belki de benimki köpekti, bilmem. Çünkü bu siyonistlerin sokağa girişini engelleyeceksem yemeliydim, yedim. Tadı tuhaftı ya da bana öyle geldi. Ama yedim. Keşke biraz daha kedi olsaydı. Bunu yemek zorunda olmazdım. Yemek zorundayım. Kuzeyden bizimkiler gelene dek. Bizimkiler gelene dek. Geleceklerse tabii...!

Unutmalıyım. Ne olduğunu unutursam o zaman belki midem kalkmaz. Yemek zorundayım.

Tetiğe basıyorum. Yemeği dökmeden, tabağı soluma alarak ateş ediyorum. Son gördüğüm yoldaş Sabra, Şatilla, Miye Miye ve Aym-El Hilbe'de de ne kuşatmanın kırılabilirdiğini ne de kampların düştüğünü söyledi. Öyleyse dayanmalıyız, dayanmalıyım. Hep "yaşamın merkezinde olmak gerekir" derdin. Şimdi çemberin dışı bizim için ölüm olduğuna göre kızınla gurur duyuyor olmalısın. Hala mürvetimi göremesen de. Allah nasip ederse onu da görürsün inşallah. Sahi bana bulduğun o sıska çocuğun ismi neydi, hani Beyrut'da eczacısı olan. Hatırlamıyorum, açlık yüzünden olmalı. Ne yapabilirim ki, sevimliydi tamam ama korkaktı da. Yoo, korkaklığına değil kızgınlığı. Herkes korkar. Ben de Güney'e, buraya, kampa gelmeye karar verirken korkuyordum. Bunu söylediğimde yüzünü hatırlıyorum, bakakalmıştı. Onunla evlenmemek için bir bahane olmadığını anlamıştı. Ama gerçekten niye gitmek istediğini, korkarken mücadeleyi seçmemi anlayamamıştı. Beni anlamamıştı. Ölümün kol gezdiği Lübnan'da bir Şii'nin Filistin için fedakarlığını anlayamazdı. Devrim ona çok uzaktı. Halbuki buraya sağlıklı olarak gelmeyi hayal etmesi bile ona aşık olmama yeterdi. O yoklukta, içsavaşın ortasında bana

kırmızı bir gül bulmuştu. Gülü almak için elimdeki parti bayrağını birkaç saniye onun eline tutuşturmuşum. O zaman farkettim aralarındaki farkı. Gül kırmızıydı, partinin orak-çekicini ise kızıl sarmıştı. Bir yanda ölüm, bir yanda kızıl.

Yemeğe döndüm. İçimdeki ölümü, teslimiyeti, kırmızıyı kovdum. Eti ısırmaya başladım. Sanki canlıymış gibi duran eti. Öyle de sayılabiliirdi zaten. Her yanıma yaşam, her yanıma kızıl sar.....

Mektuba not: Yoldaş Azya çatışmaların durulduğu bir ara yemeğini yerken ve annesine mektup yazarken bir keskin nişancının tek mermisiyle vuruldu. Öylesine yaşam doluydu ki bunu farketmedi bile. Ta ki üstü kıpkızıl kesilene dek.

30 Ağustos 1982

Filistin Komünist Partisi

Burc-El Baranj Askeri Komutanlık

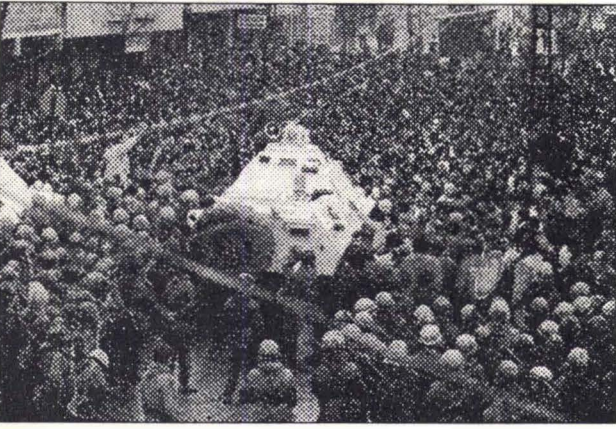
31 Ağustos tarihli Lübnan gazetelerinden:

"Siyonist İsrail ordusu ile Falanjist gerillaların Sabra, Şatilla, Burc -El Baranj, Miye Miye ve Aym-El Hilbe'deki kuşatmaları sürüyor. Kuşatma altındaki kamplarda direnişçi Filistin gerillaları dünden itibaren ölen arkadaşlarını yiyorlar. Dini liderler 2 günlük bir tartışmadan sonra bu yönde fetva vermişlerdi. Çatışmalar sonucu kampların dış savunma hatlarının kıpkızıl kesildiği söyleniyor."

Eminim, hiçbir kız onun kadar güzel olamaz.

B. SEL

Gazi Direnişi onurumuzdur!

Sermaye sınıfı, bitmez tükenmez saldırıları karşısında işçi sınıfı ve emekçilerin günden güne büyüyen toplumsal hoşnutsuzluk ve öfkesini saptırmak, asıl çelişki olan emek-sermaye çelişkisi temeline oturmasını engellemek için çeşitli yöntemler kullanıyor. Böylece işçi ve emekçi kitleleri atomize ederek gelişebilecek militan bir kitle hareketini daha başından paralyze etmeyi hedefliyor.

1995 yılının Mart ayında tezgahlanan ve işçi-emekçi kitlelerin öfkesinin kendine dönmesiyle boşa çıkan Gazi katliamını değerlendirdiğimizde, bu devlet provokasyonun sahneye konulmasının da aynı amacı taşıdığını rahatlıkla görebiliriz. Gazi'de hayata geçirilmeye çalışılan provokasyonun zamanlama olarak tanı da işçi-emekçilerin sefaletini büyütecek azgın bir ekonomik saldırının ön günlerine denk gelmesi rastlantı değildir. Susurluk sonrası süreçte Gazi'nin bir devlet katliamı ve 1000 operasyonun parçalarından biri olduğu tüm çıplaklığıyla görülmüştür.

12 Mart günü akşam saatlerinde Gazi Mahallesi'nde Alevi emekçilerin bulunduğu birkaç mekan uzun namlulu silahlarla tarandı. Olaydan kısa bir süre önce polisin buralarda yaptığı kimlik kontrolü, sermaye devletinin provokasyon saldırıları için uygulayageldiği genel bir taktikti: Önce resmi güçlerle kontrol et, sonra tetikçilerle saldır.

Oysa sermaye devletinin hesapları bu kez büyük ölçüde boşa çıktı, hatta tersine döndü. Dolayısıyla bu provokasyonun sonrasında yaşananlar her iki cephede uzun süreli etkiler bıraktı.

Öfke gerçek hedefine yöneldi

12 Mart akşamı gerçekleşen hain saldırı karşısında Gazili emekçiler, kendileri için hazırlanan tuzağa düşmeyerek, öfkelerini Sünni emekçilere değil bizzat provokasyonun sahiplerine yönelttiler. "Katiller karakolda!" sözüyle birlikte yürüyüşe geçen emekçiler, kısa bir süre içinde devlet karşıtı bir politizasyon içerisine girdiler. Daha ilk geceki çatışmalarda anlamlı direniş örnekleri sergiledi Gazi emekçi halkı. Bu direniş, gerek devlet güçleriyle cepheden ve dışediş bir

mücadeleye girerek onları defalarca yenilgiye uğratmaları, gerekse ileri eylem biçimleriyle tüm ülke emekçilerine somut pratik dersler ve deneyimler sunması bakımından kitle hareketinin sonraki birkaç yılı için önemli bir etkide bulunmuştur. Dolayısıyla Gazi Direnişi'nin, hemen ardından kitle hareketinde yaşanan sıçramanın temel kaynağı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Gaz'li emekçiler onlarca şehit verme pahasına sermayenin katil devletinin üzerine, kurşunlara karşı çıplak göğüslerini siper ederek korkusuzca yürüdüler. Kimi zaman katiller sürüsünü önlerine katıp kovaladılar, kimi zaman da katil sürülerinin saldırısını barikatlarla kestiler. O birkaç günde isyan oldu Gazi. İsyan ses oldu ve patladı zulmün suratına slogan olarak. İsyan, ateş topları gibi düşmanın üzerine yanarak patlayan ve sokakları tutuşturan molotof oldu Gazi'de, ışık oldu. İsyan, şehitlerin ardından sıkılan ve dimdik gökyüzüne uzanan sıkılı yumruklarda çoğaldı, yumruk oldu. Kurşun oldu, yürek oldu isyan, özgürleştirdi Gazi. Kürdistan'da Kürt halkına kan kusturan sömürgeci faşist ordunun rütbelilerinin papaz tavrına, sosyal-demokrat düzen solcularının Truva atı rollerine rağmen direniş sürdü.

Gazi halk direnişi, İstanbul'da ve tüm ülke çapında yankısını buldu ve direnişin etkisi kısa sürede tüm İstanbul'a, hatta ülkeye yayıldı. İstanbul'un birçok emekçi semtinde yaygın ve militan eylemler gerçekleştirildi. Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi'ndeki gösterilerde sivil polislerin ateşi sonucu 4 emekçi daha şehit düştü. Büyük kentlerde, yurtdışında geniş katılımlı ve militan eylemler gerçekleşti. Kısacası Gazi, '95'i izleyen birkaç yılın devrimci kitle hareketliliğinin bir sıçrama tahtasına dönüştü. İşçi-emekçilerin yüreklerine umut salarken, düşmanın yüreğini korkuyla doldurdu. Gazili emekçiler Türkiyeli işçi-emekçilere özgürlüğe ulaşmanın ve onurunu korumanın, ne koşulda olursa olsun tereddütsüzce düşmanın üzerine yürümeyle mümkün olduğunun pratik bir örneğini sundular.

Gazi Direnişi, kuşkusuz ki yakın dönem kitle hareketliliğinin önemli bir kilometre taşıdır. Gerek Türkiye devrimci hareketinin sınıf ve kitle hareketindeki durgunluğun etkisinden kurtulması ve militan biçimler alması, gerekse hareketin semtlere kayması, devrimci-demokrat ve reformist akımların gerçek ideolojik politik zeminlerinin de politik bir aynası olmuştur.

'95 sonrası Mart ayı eylemlilik sürecinin temel halkalarından biri oldu Gazi Direnişi yıldönümleri. İşçi ve emekçiler Gazi'yi unutmadılar, ve her yıl Mart'ın 12'sinde Gazi barikatlarının hala sönmeyen ateşlerinin yandığı sokakları özgürleştirerek şehitleri selamladılar, selamlayacaklar.

**Gazi'nin katili sermaye devleti!
Yaşasın Gazi Direnişimiz!**

Kozlu katliamının yıldönümü:

3 Mart 1992'yi unutma, hesap sor!

3 Mart 1992'de Kozlu'da bir katliam yaşandı. 263 maden işçisi, sermayenin daha fazla kâr hırsı yüzünden barbarca katledildi. Binlerce maden işçisinin karınlarını doyuracak bir dilim ekmek için yeraltında kazma sallayarak çıkardıkları muazzam değerleri gaspeden asalaklar için maden işçisinin canının hiçbir değeri yoktur. Onları ilgilendiren kârlarını daha çok arttırmak için işçileri daha fazla sömürebilmenin yollarını aramaktadır. Bol rakamlı istatistiklerle maden işçisinin asalak olduğunu ispatlamaya çalışanlar için ölen her işçi "üretim zayıyatı"ndan başka birşey değildir. Nasıl olsa ölen her işçinin yerine ölümüne çalışabilecek

binlerce insan sırada beklemektedir.

Bu sömürü düzeni ayakta durduğu sürece daha onlarca ve binlerce işçinin kanı ve canı, kodamanların, parababalarının sofralarına meze olmaya devam edecektir. Ve ne zaman ki üretim bir avuç asalağın çıkarına değil de tüm toplumun çıkarı için yapılmaya başlanır ve insan yaşamı üç beş kuruşa alınıp satılan bir mal olmaktan çıkarsa bu tür ölümler de bir yazgı olmaktan çıkacaktır.

**Kahrolsun sermayenin kanlı diktatörlüğü!
Ücretsiz Devrimci Sosyalist İşçi Emekçi**

Susmayacağız!

Abdullah Öcalan'ın, emperyalistlerin komplosu sonucunda tutsak edilmesi, ülke içinde ve dışında gerçekleştirilen kitle eylemleriyle protesto edildi.

Bu vesileyle; faşist sermaye devletinin uşaklığını yapmak için kollarını sıvalı vaziyette tutan tekeli medya, PKK'nın bir terör örgütü olduğu, Abdullah Öcalan'ın eli kanlı bebek katili olduğu haberleriyle, gerici-ırkçı-şoven kampanyalarıyla halk arasına düşmanlık tohumu ekiyor.

Abdullah Öcalan'ın Roma sürecinde Kayseri'de düzenlenen bir mitinge, çoğunluğu işçi ve emekçiden oluşan ama ırkçı ve şoven gösteriler yapan 150 bin civarındaki topluluk da bu oyuna alet ediliyordu.

Kayseri'de 1995'ten beri yayın yapan Star Haber gazetesi ve 1981'den beri gazetecilik yaptığını söyleyen Kayseri Star Haber gazetesi yazarı, polis ve kontra muhabiri Ali Ceran kalemini yine esirgememişti. "Kayseri'de Apo bildirisi", "Kayseri'de Apo lehine bildiri ve Atılım gazetesi atan PKK uşakları aranıyor" ifadeleriyle, devrimci-sosyalist basını hedef gösteren bir yazı yayınlandı.

Devrimci-sosyalist basın platformu olarak bir basın metni hazırlayıp tüm yerel basına dağıttık. Bunun üzerine 6 Mart tarihli Kayseri Star Haber gazetesinde yer alan yazının başlığı ise şöyleydi. "Sosyalist basın platformu bizi hedef gösterdi, susmayacağız." Yazının sonu ise, "Ölümünden ötesi yok" ibareleriyle bitiyordu.

Bizim de sözümüz nettir;

Biz, işçi sınıfının kurtuluşuna inanmış, tüm kölelik zincirlerini kırmaya çalışan, direngen ve onurlu Kürt halkının yanında olan işçi sınıfının sesiyiz, bu sesi susturamazsınız.

**Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!
Kızıl Bayrak/Kayseri**

Basına ve Kamuoyuna,

Abdullah Öcalan şahsında gelişen, provokatif, şeytani saldırılar basın tarafından gün geçtikçe pohpohlanarak arttırılıyor. Demokratik kitle örgütleri, sendikalar, İnsan hakları dernekleri, sosyalist basın kuruluşları hedef gösteriliyor. Halkların arasına düşmanlık tohumu ekip, sınıf mücadelesini baltalamak, kitleler üzerine uyguladığı zam ve zulüm kesintisiz olarak sürmektedir.

Özellikle Kayseri'de kurulduğu günden bu yana provokatif bir yayın çizgisi izleyen "Kayseri Star Haber Gazetesi" uyduran ve şeytani haberleri ile berrak olan suyu bulandırmaktadır. Halkın arasına düşmanlık tohumları ekmektedir. Star Haber'in polis kanalı ile yayınlamış olduğu 1 Mart 1999 tarihli manşetinde, "Kayseri'de Apo bildirisi", "Kayseri'de Apo'nun lehine bildiri ve Atılım dergisi atan PKK uşakları aranıyor" şeklinde manşet atarak hedef göstermekte ve sosyalist basına saldırı için zemin hazırlamaktadır.

Gerçeği ise, Atılım gazetesi ülke çapında yasal olarak yayımlanan, işçi ve emekçi sınıfının yanında olmayı görev edinen, Kayseri'deki tüm gazete bayiiilerince satılan sosyalist bir gazetedir.

Bizler, ülke genelinde yayım yapmakta olan sosyalist basın kuruluşları olarak; kendisine basınımlı diyen özünde halklar arasına düşmanlık tohumu eken Kayseri Star Haber Gazetesi'ni kınıyor, basın ahlakına uygun davranmasını ve provokatif haberlerine son vermesini kamuoyuna duyuruyoruz.

Sosyalist basına yapılan her türlü saldırılar karşısında sessiz kalmayacağız. Baskılar bizi yıldıramaz.

**Kayseri Sosyalist Basın Platformu
(Politikada Atılım,
Halkın Günlüğü,
Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak,
Bağımsızlık ve Demokrasi Yolunda Kurtuluş)**

Bizler 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne mücadelemizin coşkusunu nasıl katabileceğimizi düşünürken, Yurtsever Gençlik'ten bir teklif geldi. Oluşturdıkları müzik grubuna Kızıl Şafak Sanat Topluluğu'nun da gitarıyla desteğini istiyorlardı. Kürt halkına karşı yürütülen saldırılar karşısında tabii ki bizler böyle bir zamanda, böyle bir dayanışmadan kaçınamazdık. Yurtsever Gençlik'in oluşturduğu müzik grubu çalışmalarına katıldık. Repertuarda ortak seçtiğimiz, Türk ve Kürt emekçilerine hitaben Türkçe ve Kürtçe parçalar vardı. Müzik grubu dışında Yurtsever Gençlik'in tiyatro ve folklor çalışmaları da vardı. Müzik grubu olarak çalışmalarımızı tamamladık. Etkinliğin olacağı salona giderek son çalışmalarımızı yapıyorduk ki, yoldaşlarımızın reformistlerle tartıştığını gördük. Nedense yoldaşlarımız görev almak isterken ısrarla ve seviyesizce görev verdirtmemek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Demek ki çevrelerinde komünist insanları görmekten rahatsız oluyorlardı. Yoldaşlarımızla beraber müdahale ettik ve gerekli cevap verildi. Bu arada tiyatronun oynanamayacağı haberini aldık. Gerekçe ise "çok uç bir tiyatro" imiş. Ne demekse çok uç?..

Etkinlik başlamıştı. Sahnenin arkasında sıramızı bekliyorduk, yoldaşlarımızın da birisi görev almış, "İşçi Kadın" adlı bir yazı hazırlamıştı. O da sahnenin arkasındaydı. Büyük bir heyecanla yazısını tekrarlıyordu. Sıra yoldaşımıza yaklaştığında, reformistlerin güdümünde olan sunucu; insanların sıkıldığını, yazısını müzik grubundan sonra okuyabileceğini söyledi. Sonra da gerçeği söyleme dürüstlüğü göstererek, polisin, yoldaşımızın yazı okumasından rahatsız olduğunu söyledi. Polislerin yoldaşımızın yazı okuyacağını nereden bildiği ayrı bir soruydu. Biz, daha önce de dediğimiz gibi yoldaşımızın yazısını okuyabileceği, bizim daha sonra çıkabileceğimizi söyledik. Buna rağmen aniden müzik grubunu anons ettiler. Sahneye çıktığımızda reformizmle bir kez daha karşılaştık. Sonucu kulağımıza, "Çocuklar lütfen Kürtçe parça okumayın. Polisler rahatsız oluyor" dedi. "Size güveniyorum" demeyi de ihmal etmedi. Tabii ki bizler, reformizmin bu güvenini boşa çıkarttık. Ve Kürtçe parçalar okuduk. "Kürdün Gelini" adlı parçayı okurken üç kez ses düzeneğinin elektriği kesildi. Reformistler, devletin duymak istemediğini duyurmamak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Çünkü adı üstünde "reformist" diler. Devletin susturamadığı Kürt ulusunu susturabileceklerini, yasaklayamadığı Kürtçeye yasak koyabileceklerini zannediyorlardı. Yurtsever Gençlik'in sunduğu folklor, Kürtçe halay parçalarıyla oynanıyordu. Buna da engel oldular. Çünkü "polis rahatsız oluyordu".

Herşey için bitti diyenler, korkunun sofrasından yılgınlık yiyenlerdir bunlar. Kendilerini işçi sınıfının öncüleri olarak görüyorlar. Sistemin kolluk güçlerinin direktifiyle hareket ederek devrim yapacaklarını zannediyorlar. Oysa ki, bu ülkede de devrimi yapacak, sosyalizmi getirecek olan, işçi sınıfının öncüsü komünist işçi partisidir. Ve de diyoruz ki, herkes kendi bayrağı altına toplanacaktır. Devrime inanan komünistler ise sosyalizmin kızıl bayrağı altına!

**Sazımız silahımız
Sözümüz düzene sıkılan mermidir!
Yaşasın devrimci dayanışma!
Ya sosyalizm Ya ölüm!**

Kızıl Şafak Sanat Topluluğu elemanı/Kırşehir

Ya çalışarak yaşamak; ya da direnerek ölmek!

Onlar ne anlar özgürlüğün dilinden. Gözlerinde hiç yıldız parlamadı ki, gözleri hep donuktular. İçimdeki bütün sesleri susturup bu düzenle sonuna kadar hesaplaşmak istiyorum. Her insanın istediği gibi burada (Kırşehir'de) kalmak, okulumu bitirmek ve çalışmak istiyorum.

Her zaman öfkeye kapılıyorum. Herşeyi hemen yüzüstü bırakmak, derslerden vazgeçmek, kendi içine kapanmak istemiyorum. Süreceğim hayat benim için, bizim için bir yenilik olmalı diye düşünüyorum. Gözaltında kaybedilen insanlar olmasın istiyorum. Makina başında ter döken insanların, tarlada alinteri döken insanların alinterinin karşılığı verilsin istiyorum. Parasız, bilimsel, demokratik eğitim istiyorum. Artık birşeyleri değiştirmenin zamanı geldi. Yeniden yaşamak için bunların bilincinde olan bir insan olarak mücadele etmeliyiz diyorum. Bu düzen eritiyor insanlarımızı...

Korkmuyorum artık sizden!.. Konuşurken gözlerinize haykırabiliyorum. Daha çok seviyorum kavgamı. Bize hükmedemeyeceksiniz! Herşeyin sizin istediğiniz gibi olmasına izin vermeyeceğiz! Bize dair hesaplarınızı tutturamayacaksınız! "Temmuz Güneşleri" doğuracağız bu güzelim vatana. Namussuzlara, dönemlere inat; denizler kadar geniş, rüzgarlar kadar özgür! Yüreğimizin imbiğinde özlemle, umutla, sabırla, sevdıyla ve inatla kazanacağız!

Seviyorum çocukça bir tutkuyla yaşamı ve kavgamızı. Yüreğimin köşesinde bir kızıl gonca açar, açar da koklatmam kimselere...

*Denizlerin sularıyla sulandık
Yüreğimiz göğermeye sevgiye
Dirildik ölüm sonrası
Türkü kokuyor her yanımız, yaşıyoruz.
Gökyüzünün kızılığında boyandık.
Yüreğimiz kuş kanatlarında özgür*

*Türküler söylüyoruz hep bir ağızdan
ne kar bildik, ne kış bildik
Yüreğimizi sıcak tuttuk
Kucak kucak güneşleri doğurduk
Güzel sabahlar için
Yıldızlara zincirledik kalbimizi...*

Ya hep beraber, ya hiç birimiz!
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>
Kırşehir'den bir Kızıl Bayrak okuru

Parti ve Devrim gecesine katıl! Komünist işçi partisi davasına omuz ver!

Kapitalizm barbarlıktır, emeğe ve insanlığa düşmanlıktır. Her türlü eşitsizliğin, sömürünün ve baskının kaynağıdır. Çürümenin, insanın insana yabancılaşmasının ve bencilliğin adıdır. İnsanlığı büyük acılara ve yıkıma sürüklemenin sorumlusudur. Bu asalak sisteme karşı dünyanın dört bir tarafında işçiler ve emekçiler mücadele ediyor. Bir dizi ülkelere yaşanan büyük halk isyanları ve militan işti eylemleri yeni bir tarihsel dönemin başladığını gösteriyor. İnsanlık 21. yüzyıla sosyalizmi yazacaktır.

Açılmakta olan yeni devrimler dönemine dünya işçileri ve emekçileri yazık ki henüz örgütsüz ve önderliksiz giriyor. Fakat bu geçici bir durumdur ve aşılabacaktır. Türkiye proletaryası da onyıllarca öncü partisinden yoksun olmanın tüm açmazlarıyla karşı karşıya kaldı. Fakan Türkiyeli komünistlerin bilinçli, inançlı, kararlı mücadelesi ve muazzam emeği sonucu öncü parti ihtiyacı karşılanmış bulunuyor.

Devrimimizin yönlendirici ve sürükleyici gücü olan militan bir komünist partisi artık vardır. Yılların özlemi son bulmuştur. Devrim mücadelesinin en acil ihtiyacı olan parti davası kazanılmıştır. Bunu başarmak kolay olmadı.

Komünist hareket son derece elverişsiz bir tarihsel dönemde ortaya çıktı. Ulusal çapta yaşanan yenilgi ve moral çöküşü, uluslararası planda yaşanan yıkım tamamlanmıştı. Ama hiçbir iç zorluk ve dış baskı komünist hareketi kararlı yürüşünde, parti ve devrim hedefinden alıkoymadı. İlk büyük hedef olan parti davası kazanıldı.

Türkiyeli komünistler yılları bulan teorik, politik ve örgütsel mücadelesi sonucu ve birikimini üzerinde komünist işçi partisinin kuruluşunu ilan ettiler. Böylece sosyalizm adına kızıl bir bayrak yükselttiler. Kokuşmuş kapitalist düzenin karşısında bu bayrakla çıkıyoruz. Dünya emperyalizmine burjuvazisine karşı bu bayrak altıncı savaşıyoruz.

İşçiler, emekçiler, gençler!

İşçi sınıfının devrim ve sosyalizm davası şimdi daha güçlü. Çünkü sosyalizm davasını güvenceye alan komünist işçi partimiz var. Partimize kavuşmuş olmanın coşkusu ve onurunu yaşıyoruz. Bunu siz işçi ve emekçilerle, devrimcilerle paylaşmak amacı çerçevesine Parti ve Devrim gecesi düzeliyoruz. Sizleri bu geceye katılmaya, bu vesileyle partimizi daha yakında tanımaya ve devrim davasına omuz vermeye çağırıyoruz.

**Partiyi kazandık, partiyle kazanacağız!
Yaşasın sosyalist işçi-emekçi cumhuriyeti!**

Program:

Ozan Abbas ve Ayşe ikilisi
Grup Arjin (Kürt müzik grubu)
Grup Cemre
Sinevizyon, Şiir grubu, folklor, koro, dia...

Tarih: 20 Mart 1999 Cumartesi

Yer: Saalbau Rhypark

Mülhauserstr. 17. 4056 Basel

Saat: 17.00'de

**12-14 Mart '95: Görkemli halk direnişisi
egemenlerin yüreğine korku salmıştı**

**Çete devletinden katliamların
hesabını soracağız!**

Kızıl Bayrak